

Stortinget

Årsrapport 2014

Innhold

1. Leders beretning	7
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	8
2.1 Omtale av organisasjonen.....	9
2.2 Endringer i organiseringen av tjenestene i Stortingets administrasjon.....	10
2.3 Nøkkeltall	11
3. Årets aktiviteter og resultater.....	14
3.1 Hovedmål: Et vitalt parlamentarisk arbeid	15
3.1.1 Mål i St. prop 1S (2013–2014)	15
3.1.2 Delmål: En sikker digital dokumentflyt	15
3.1.3 Delmål: Stortinget vitalisert som politisk debattarena	17
3.1.4 Delmål: Nye kunnskapsbaserte tjenester i det parlamentariske arbeidet	18
3.1.5 Delmål: Ivareta parlamentariske prosesser gjennom moderne digitale kommunikasjonsløsninger ..	18
3.1.6 Øvrig måloppnåelse.....	19
3.2 Hovedmål: Aktuell kunnskapsformidling om folkestyret	25
3.2.1 Mål i St.prop 1S (2013–2014)	25
3.2.2 Delmål: Stortinget.no og nettstedets ulike kommunikasjons tjenester er de foretrukne, interaktive kanalene for kunnskap om folkestyret	26
3.2.3 Delmål: Inspirerende og engasjerende tilbud til gjester og besøkende	28
3.2.4 Delmål: Forberede framtidens formidling av folkestyret	33
3.2.5 Øvrig måloppnåelse	34
3.3 Hovedmål: Smart representantservice	41
3.3.1 Mål i St.prop 1S (2013–2014)	41
3.3.2 Delmål: Stortingstorget – et supplement til Løveporten – hvor representantene får «alle» relevante tjenester på ett sted	41
3.3.3 Delmål: Enkle, brukervennlige verktøy og digitale løsninger	44
3.3.4 Øvrig måloppnåelse	45
3.4 Hovedmål: Profesjonell drift og utvikling av bygningene	52
3.4.1 Mål i St. prop 1S (2013–2014)	52
3.4.2 Delmål: Stortingets bygninger og boliger gir trygge og gode rammer for det parlamentariske arbeidet	52
3.4.3 Delmål: God kombinasjon av historiske elementer og moderne norsk design og kunst	54
3.5 Attraktiv, kompetent organisasjon med godt arbeidsmiljø	54
3.5.1 Mål i St. prop 1S (2013–2014)	54
3.5.2 Tydelig lederstruktur og effektive arbeidsmåter	55
3.5.3 Tydelige roller og ansvar: alle ansatte vet hva som forventes av dem og hvilken myndighet de har ..	56
3.5.4 Mållrettet kompetanseutvikling: Riktig kompetanse på riktig sted	56
3.5.5 Brukervennlige verktøy og digitale løsninger forenkler arbeidshverdagen	57
3.5.6 Kommunikasjonsplan som sikrer god kommunikasjonsflyt internt og eksternt	57
3.5.7 Et arbeidsmiljø preget av samhold, kunnskapsdeling og god kultur for tilbakemelding	57
3.5.8 Ansatte som etterlever Stortingets verdigrunnlag og etiske retningslinjer	57
3.5.9 Øvrig måloppnåelse	58

4 Styring og kontroll i virksomheten	69
4.1 Kort tilstandsrapportering om styring og kontroll.....	69
4.1.1 Intern styring og kontroll	70
4.1.2 Sikkerhet og beredskap	71
4.1.3 IKT-sikkerhet	71
4.2 Øvrige forhold knyttet til styring og kontroll.....	71
5 Vurdering av framtidsutsikter	71
5.1 Samfunnsoppdraget	71
5.2 Mål- og resultatoppnåelse	72
6 Årsregnskap	73
6.1 Ledelseskommentar.....	73
6.2 Prinsippnote	76
6.3 Oppstilling av bevilgningsrapportering m/noter	78
6.4 Oppstilling av artskontorapportering m/noter.....	79

1. Leders beretning

2014 vil stå frem som et minnerikt år i Stortingets nyere historie med en enestående feiring av Grunnlovens 200-årsjubileum. Jubileet krevde ekstraordinære tiltak og innsats fra administrasjonens avdelinger og medarbeidere. Våren 2015 vil evalueringen av jubileet foreligge, men det er allerede nå klart at jubileet ble en landsomfattende feiring med et stort antall arrangementer. Stortinget selv gjennomførte mange store og små arrangementer gjennom året med stor kreativitet, profesjonalitet og oppslutning. Også den parlamentariske virksomheten sto i jubileets tegn med behandlingen av to store grunnlovsreformer om fornyelse av grunnlovsspråket og styrking av menneskerettighetenes stilling i Grunnloven. Mediedekningen av jubileet var omfattende og svært positiv gjennom hele året. Jubileet samlet Norge om Grunnloven og Stortinget som bærebjelker i vår nasjon og folkestyre. Jeg er trygg på at jubileet vil få stor betydning for Stortinget og for administrasjonen i årene vi har foran oss.

Jeg vil rette en varm takk til alle ansatte i administrasjonen for deres store energi og mange bidrag til å gjøre grunnlovsjubileet i 2014 til en opplevelse vi sent vil glemme.

Det var imidlertid ikke kun grunnlovsjubileet som gjorde 2014 til et ekstraordinært år. I mai tok vi første spadetak for rehabiliteringen av Prinsens gate 26, samtidig som godt over 100 medarbeidere flyttet til nye lokaler i Stortingsgata 6. I september gjennomførte vi en stor og vellykket internasjonal konferanse da Europarådets konferanse for parlamentspresidenter fant sted i Oslo og i oktober åpnet vi stortingstorget. Samtidig som den ordinære parlamentariske virksomheten ble driftet gjennom året på vanlig vis, ble det arbeidet videre med organisasjonsutvikling, fremforhandlet ny arbeidstid, valgt nytt virksomhetsstyringssystem, behandlingstiden for reiseregninger ble vesentlig redusert, det ble innført nytt intranett og nytt elektronisk dokumenthåndteringssystem, laget ny kommunikasjonsstrategi, HR-strategi og arbeidet med ny IT-strategi, og forberedelser til bygningsjubileet i 2016 ble satt i gang. Som om dette ikke var nok, ga den parlamentariske situasjon og høstens budsjettforhandlinger ekstraordinært krevende utfordringer både for parlamentarikere og ansatte i administrasjonen.

2014 sto også i organisasjonsendringenes tegn. Forvaltningsavdelingen hadde sitt første år med ny organisasjon, og fra 2015 opprettes det ny IKT-avdeling og ny kommunikasjonsavdeling. I tillegg vil sikkerhetsseksjonen, serviceseksjonene, eiendomsdrift og byggutvikling bli samlet under nytt navn i avdeling for eiendom, sikkerhet og service (ESS). Ny kunnskaps- og dokumentasjonsavdeling (KD) etableres. Organisasjonsendringene er viktige milepæler for å imøtekomme krav om høyt servicenivå, vedlikehold og utvikling av bygninger og for å sikre Stortinget som et velfungerende og aktivt tilstedeværende parlament og nasjonal institusjon i norsk offentlighet.

Vår felles offentlighet ble i 2014 imidlertid også tydelig preget av nye, men dypt beklagelige sikkerhetstrusler. Administrasjonen må aktivt forholde seg til disse truslene skal Stortinget fortsette som et mest mulig åpent, men også trygt hus for parlamentarisk og administrativ virksomhet. Sikkerhetstiltak er derfor blitt en nødvendig del av administrasjonens arbeid og vil være med oss i årene som kommer.

2014 var første år med ny virksomhetsstrategi. Det ble et ekstraordinært år som har vist at strategiens bærende verdier er levende til stede i administrasjonen. Det utvises stor ansvarlighet og pålitelighet for å levere et stort omfang av servicetjenester på høyt nivå samtidig som det er åpenhet for utvikling og forbedring av disse tjenestene. Det lover godt for framtiden.

Direktør

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Stortingets visjon er «Et levende folkestyre». Et folkestyre skal både bevare og fornye. Bevare fordi det danner rammen for vårt fellesskap. Fornye fordi det aldri må miste sin aktualitet. Men først og fremst må et folkestyre være levende.

Virksomhetens strategi er delt inn i fire hovedsatsingsområder som gjelder for strategiperioden 2014–2018. I tillegg er det et mål som er relatert til interne organisatoriske forhold:

Hovedmål: Et vitalt parlamentarisk arbeid

- En sikker digital dokumentflyt
- Stortinget vitalisert som politisk debattarena
- Nye kunnskapsbaserte tjenester i det parlamentariske arbeidet
- Ivareta parlamentariske prosesser gjennom moderne digitale kommunikasjonsløsninger

Hovedmål: Aktuell kunnskapsformidling om folkestyret

- Stortinget.no og nettstedets ulike kommunikasjonstjenester er de foretrukne, interaktive kanalene for kunnskap om folkestyret
- Inspirerende og engasjerende tilbud til gjester og besøkende
- Forberede framtidens formidling av folkestyret

Hovedmål: Smart representantservice

- Stortingstorget – et supplement til Løveporten – hvor representantene får «alle» relevante tjenester på ett sted
- Enkle, brukervennlige verktøy og digitale løsninger

Hovedmål: Profesjonell drift og utvikling av bygningene

- Stortingets bygninger og boliger gir trygge og gode rammer for det parlamentariske arbeidet
- God kombinasjon av historiske elementer og moderne norsk design og kunst

Mål: Attraktiv, kompetent organisasjon med godt arbeidsmiljø

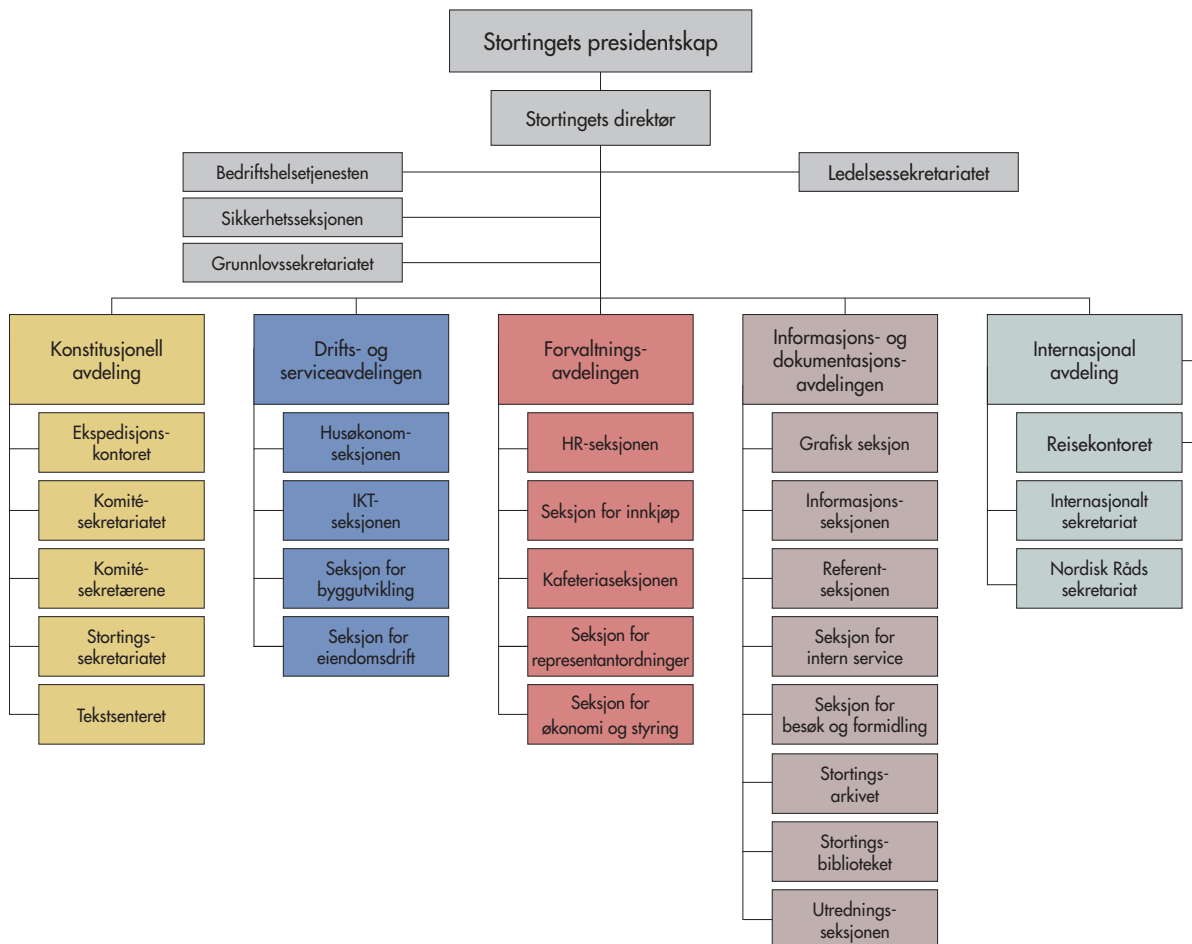
- Tydelig lederstruktur og effektive arbeidsmåter
- Tydelige roller og ansvar: Alle ansatte vet hva som forventes av dem og hvilken myndighet de har
- Målrettet kompetanseutvikling: Riktig kompetanse på riktig sted
- Brukervennlige verktøy og digitale løsninger forenkler arbeidshverdagen
- Kommunikasjonsplan som sikrer god kommunikasjonsflyt internt og eksternt
- Et arbeidsmiljø preget av samhold, kunnskapsdeling og god kultur for tilbakemelding
- Ansatte som etterlever Stortingets verdigrunnlag og etiske retningslinjer

Stortingets administrasjon står i årene fremover overfor krevende utfordringer med nye sikkerhetstrusler, en omfattende rehabilitering av Prinsens gate 26 og økende krav om service, fleksibilitet og profesjonalitet i det parlamentariske og administrative arbeidet.

God virksomhetsstyring er et viktig ledd i god planlegging og styring av de mange prosjektene som til enhver tid pågår i Stortinget. Ny kommunikasjons-, HR og IT-strategi og omorganiseringer gjør Stortingets administrasjon godt rustet til å møte utfordringer og tilføre fornyet kraft for å nå hovedmålene i virksomhetsstrategien.

Kapittelinnstillingen i årsrapportens kapittel 3 «Årets aktiviteter og resultater» gjenspeiler de fire hovedmålene i strategien.

2.1 Omtale av organisasjonen

Figur 1: Organisasjonskart 2014

Organisatoriske endringer i løpet av året

- Drifts- og serviceavdelingen:
 - Sikkerhetsseksjonen ble midlertidig flyttet direkte under direktøren.
 - Teknisk seksjon ble delt i to: Seksjon for eiendomsdrift og seksjon for byggetutvikling.
- Forvaltningsavdelingen: Regnskapseksjonens oppgaver ble fordelt på henholdsvis ny seksjon for representantordninger, ny seksjon for økonomi og styring og HR-seksjonen. Det ble opprettet en ny seksjon for innkjøp.
- Informasjons- og dokumentasjonsavdelingen: Hustrykkeriet endret navn til grafisk seksjon.
- Grunnlovssekretariatet ble etablert i stab under direktøren. Opphørte 31.12.2014.

2.2 Endringer i organiseringen av tjenestene i Stortingets administrasjon

Forvaltningsavdelingen

Etter en grundig gjennomgang av forvaltningsavdelingens tjenesteområder ble det i 2013 besluttet å etablere en ny organisering av avdelingen. Den nye organiseringen ble implementert i januar 2014, og avdelingen består nå av fem seksjoner: HR, økonomi og styring, innkjøp, representantordninger og kafeteria. I tillegg er to nye koordinatorstillinger organisert i stab.

Avdelingen har etablert to tverrfaglige grupper på fagområder der det er hensiktsmessig at flere av seksjonene samarbeider: opplæringsteam og juridisk team. Arbeidet med virksomhetsstyring på tvers i avdelingen er ikke formalisert som et team, men seksjon for økonomi og styring arbeider sammen med innkjøp og HR i de ulike virksomhetsstyringsprosessene.

Formålet med den nye organiseringen har vært å sikre tydeligere avklarte roller og ansvar, et veldefinert servicenivå, bedre informasjonsflyt, bedre beslutningsprosesser og bedre implementering i resten av organisasjonen av utviklingsprosesser. Hele avdelingen unntatt kafeteriaseksjonen flyttet i løpet av sommeren til nye lokaler Stortingsgata 6.

Drifts- og serviceavdelingen

Drifts- og serviceavdelingen har i 2014 gjort noen tilpasninger i organisasjonen som er nødvendige for å gjennomføre aktivitetene og være i stand til å nå fremtidige mål i Stortingets strategiplan. Avdelingens stabsfunksjoner ble styrket med en egen funksjon som skal ivareta arbeidet med å følge opp og koordinere forebyggende tiltak for å ivareta sikkerhetsarbeidet i Stortinget.

Med mål om mest mulig kostnadseffektiv drift, har husøkonomseksjonen omorganisert renholdsplanene. Endringene ble initiert som følge av endrede bygningsmessige forhold og endrede arbeidstidsordninger for alle medarbeidere fra 1. oktober. Seksjonen har fem færre renholdsbetjenter enn for fem år siden.

Seksjon for byggutvikling har i 2014 arbeidet for å få på plass nye ressurser til ny organisasjon fra 1. mars. Ved inngangen til 2014 hadde seksjonen tre personer, i løpet av året har seksjonen fått tilført ytterligere fire personer.

Seksjon for eiendomsdrift har vært preget av en ny driftsorganisasjon gjeldende fra 1. mars 2014. Det ble utlyst to gruppelederstillinger, en som gruppeleder for drift og vedlikehold og en som gruppeleder for eiendomsservice. Seksjonsledelsen har bestått av seksjonsleder og én konstituert gruppeleder for eiendomsservice inntil gruppelederen for drift og vedlikehold ble ansatt i oktober. Prosessen med å ansette gruppeleder for eiendomsservice er i gang ved utløpet av året. I 2014 skjedde det mye og mange oppgaver ble mer omfattende enn planlagt. Dette var oppgaver som å bistå med grunnlovsjubileet og å klargjøre og flytte inn i nye lokaler i Stortingsgata 6 på grunn av rehabilitering av Prinsens gate 26 (P26).

IKT-seksjonen har etablert en ny IT-strategi for perioden 2015–2018.

Sikkerhetstjenesten

Sikkerhetsseksjonen hadde i 2013 en gjennomgang av organiseringen. I forbindelse med denne ble det også sett på grenseflater på tjenester mellom forskjellige seksjoner. Med bakgrunn i funn der, ble det besluttet at resepsjonstjenesten skulle overføres fra seksjon for intern service og seksjon for besøk og formidling til sikkerhetsseksjonen fra høsten 2014. I denne forbindelse ble det overført to stillinger og den 1. desember 2014

overtok sikkerhetsseksjonen tjenesten. Overføringen fortsetter med tilhørende opplæring i 2015 og skal endelig overtas 1. april 2015.

Sikkerhetsseksjonen har en spesialisert funksjon som operatør i vaktentralen. Det er derfor nå satt av fast personell til denne tjenesten, med tilhørende opplæring i tekniske systemer og loggføring.

Ny organisering 1.1.2015

Høsten 2014 forhandlet ledelsen og organisasjonene om en ny organisering av administrasjonen. 14. november ble protokollen fra forhandlingene underskrevet. Endringene førte til at to nye avdelinger ble opprettet, og noen seksjoner flyttet.

Endringene i organiseringen av administrasjonen er vedtatt blant annet for å få en organisasjon som er bedre tilrettelagt for å nå målene i virksomhetsstrategien.

2.3 Nøkkeltall

Budsjett og regnskap per kapittelpost

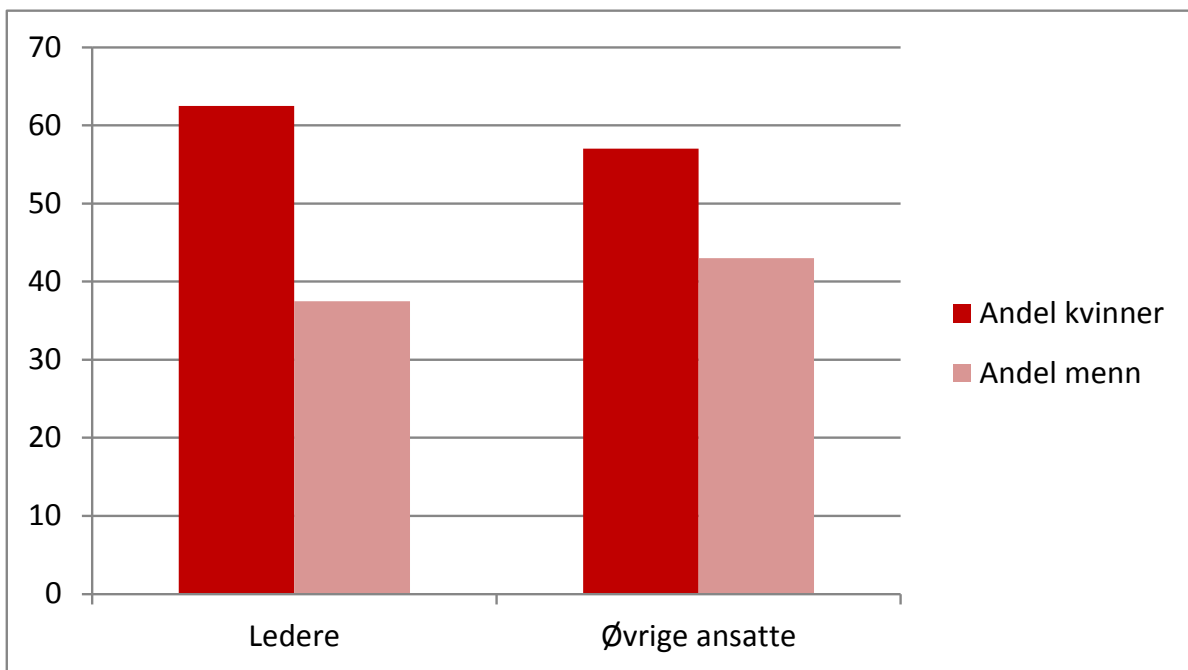
Post	Post	Samlet tildeling 2014	Regnskap 2014
01	Driftsutgifter	869 553	851 615
32	Kjøp av leiligheter	-	32
45	Større utstyrsanskaffelser/vedlikehold	211 051	209 120
70	Tilskudd til stortingsgruppene	167 000	167 156
72	Tilskudd til Nobelinstituttets bibliotek	1 500	1 500
73	Kontingenter internasjonal delegasjoner	11 400	11 919
74	Reisetilskudd til skoler	2 500	2 284

Tabell 1: Budsjett og regnskap 2014.

Driftsutgiftene (post 01) viser underforbruk på kr. 17,937 mill. Avviket skyldes i hovedsak forsinkede fakturaer som er knyttet til Grunnlovsjubileet i 2014. For de andre postene er det ikke vesentlige avvik.

Årsverk

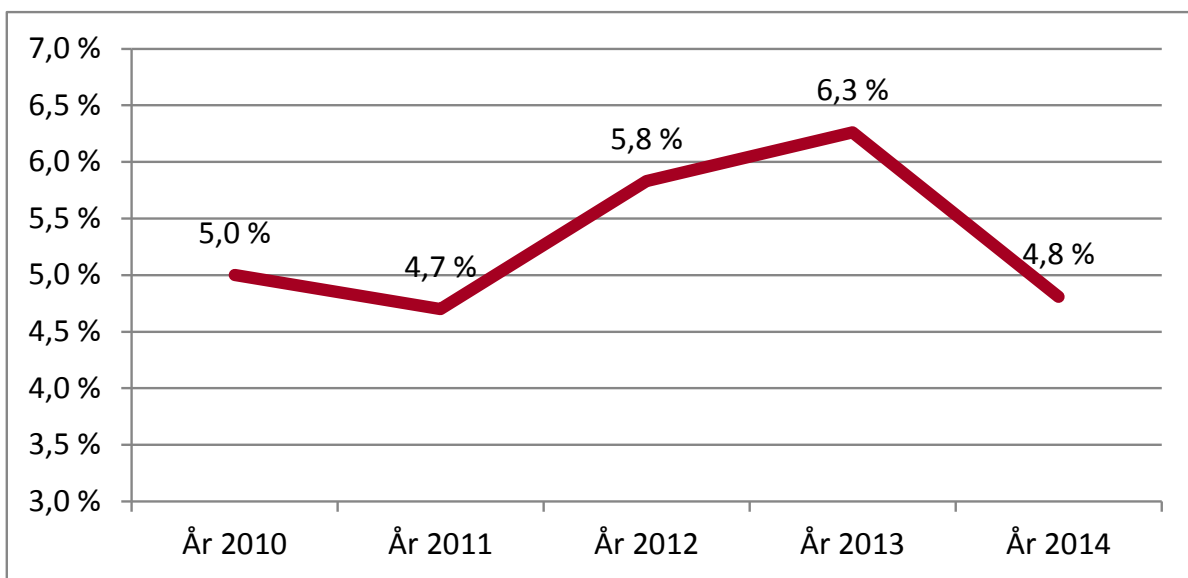
Antall årsverk har økt fra 450 i 2013 til 460 per 31.12.2014, inkludert en midlertidig styrking i forbindelse med grunnlovsjubileet. Kjønnfordelingen i administrasjonen som helhet viser 57 prosent kvinner og 43 prosent menn. Gjennomsnittsalderen totalt er gått ned fra 47 i 2013 til 46 år i 2014.

Figur 2: Kjønnfordeling stillingstyper.

Sykefravær

I avtalen om et inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen) har administrasjonen satt som et mål at sykefraværet ikke skal overstige 5 prosent. Utviklingen av sykefraværet gjennom året har vist en positiv tendens og endte på 4,8 prosent totalt for hele året. Det er en nedgang fra 6,3 prosent i 2013.

Figur 3: Sykefravær per år.

Det er arbeidet systematisk med å følge opp enkeltsaker og samarbeidet med NAVs arbeidslivssenter er intensivert.

Tilsetninger og fratreddelser

Det er foretatt 46 tilsetninger i 2014 – en nedgang på 16 sammenliknet med 2013. Antallet fratreddelser var 37 mot 29 i 2013. Antallet fratreddelser av andre årsaker enn pensjon/uførepensjon økte fra 18 til 24 tilfeller. Enkelte stillinger og personer er omdisponert internt, i første rekke innad i avdelinger.

År	Tilsetninger			Fratredelser				Endring
	Intern rekruttering	Ekstern rekruttering	Totalt	Alderspensjon.	AFP	Annet	Totalt	
2010	8	33	41	-5	-4	-13	-22	19
2011	4	32	36	-5	-2	-10	-17	19
2012	14	36	50	-4	-10	-9	-23	27
2013	7	55	62	-4	-7	-18	-29	33
2014	8	38	46	-7	-6	-24	-37	9

Tabell 2: Årlige tilsetninger og fratreddelser.

Gjennomsnittlig ansettelsestid har vist en mer markant nedgang i 2013 (12,1 år) og 2014 (11,7år) sammenliknet med årene i perioden 2010–2012 (12,5 år). Dette synes å være en utvikling nokså parallell med den økte mobiliteten i arbeidslivet for øvrig.

3. Årets aktiviteter og resultater

Prop 1 S: Hovedoppgåver og organisasjon

Oppgåvene til Stortinget som konstitusjonelt organ er nedfelte i Grunnlova, lov, stortingsvedtak og konstitusjonell praksis. Stortingets konstitusjonelle hovedoppgåver er å vedta lover, løyve pengar til rådvelde for regjeringa og føre kontroll med regjering og forvaltning.

Stortingets administrasjon skal leggje til rette for det parlamentariske arbeidet som stortingsrepresentantane er valde til å utføre som folkevalde i det norske folkestyret. Administrasjonen skal bidra til å auke kunnskapen om og styrkje omdømet til Stortinget som parlamentarisk institusjon, og skal forvalte Stortingets bygningar som ei moderne nasjonalforsamling og som kulturarv.

Stortingets administrasjon bidreg til at arbeidsoppgåvene i samband med den parlamentariske verksemda i stortingssalen og i komiteane kan bli gjennomførte korrekt og effektivt.

Gjennom ulike støtte- og servicefunksjonar legg administrasjonen til rette for at stortingsrepresentantane kan ha ein god arbeidssituasjon og kan konsentrere seg om dei politiske verva sine.

Det administrative arbeidet skal utførast slik at det sikrar omdømet til Stortinget på best mogleg måte. Administrasjonen skal opplevast som relevant, profesjonell, effektiv og samfunnsmedviten av stortingsrepresentantane og andre målgrupper.

Direktøren er den øvste administrative leiaren for Stortinget og står direkte under Stortingets presidentskap. Administrasjonen er organisert i fem avdelingar: konstitusjonell avdeling, drifts- og serviceavdelinga, forvaltningsavdelinga, informasjons- og dokumentasjonsavdelinga og internasjonal avdeling. I tillegg er det eit leiingssekretariat.

Innledning

Med utgangspunkt i visjonen om «et levende folkestyre» peker strategidokumentet ut retningen for de viktigste oppgavene Stortingets administrasjon skal løse i strategiperioden 2014–2018. I strategidokumentet står det hvordan administrasjonens arbeidsform og kultur skal kjennetegnes av de fire verdiene hjelpsom, ansvarlig, pålitelig og åpen. Tydelige lederkrav og medarbeiderkrav beskriver hvordan det forventes at alle ansatte bidrar til å etterleve verdiene, slik at Stortingets administrasjon oppfattes som en attraktiv, kompetent organisasjon med godt arbeidsmiljø. Dette er også viktig for å styrke omdømmet til administrasjonen.

De årlige virksomhetsplanene konkretiserer delmål innenfor hvert av hovedsatsingsområdene. Virksomhetsplanene i 2014 inneholder 44 utviklingsoppgaver som er fulgt opp og rapportert på i løpet av året. Utviklingsoppgavene er koblet til de fire hovedmålene og målet for attraktiv, kompetent organisasjon med godt arbeidsmiljø. Utviklingsoppgavene blir hvert tertial blant annet vurdert i forhold til framdrift og status:

- Grønn: Oppgaven er i rute og vil bli gjennomført iht. plan
- Gul: Oppgaven er noe etter plan, men vil bli gjennomført
- Rød: Oppgaven kan ikke gjennomføres iht. plan
- Utgå: Oppgaven utgår fra virksomhetsplan 2014

80 % av utviklingsoppgavene ble i 2014 gjennomført i henhold til planen. Én utviklingsoppgave kunne ikke gjennomføres på grunn av mangler i leveranse fra eksterne leverandører.

Administrasjonen har gjennom året videreutviklet tjenester og tilbud både for representanter, ansatte og eksterne. Det er lagt til rette for digitale arbeidsverktøy og informasjonskilder og gitt opplæring for best mulig og effektiv bruk av ressurser. Målet med utviklingen av den digitale dokumentflyten gjennom skanning, lagring og gjenfinningsmuligheter er å sikre en felles hukommelse av god kvalitet.

Det nyetablerte stortingstorget tilbyr ett kontaktpunkt for representanter og ansatte. Seksjon for internservice, IKT, seksjon for representantordninger og biblioteket bemanner torget. Det formidles også kontakt med andre seksjoner og avdelinger, blant annet stortingsarkivet, besøks- og formidlingsseksjonen, utredningsseksjonen, seksjon for eiendomsdrift og informasjonsseksjonen.

Det er lansert en ny versjon av intranettet Løveporten og lagt til rette for bedre informasjonsflyt og informasjonsdeling internt. Eksempler på tjenester som er tilgjengelige både internt og eksternt er de digitaliserte stortingsforhandlingene og EU/EØS-nyhetsbrev.

I året som gikk ble mange prosjekter og oppgaver fullført, ikke minst arrangementene rundt grunnlovsjubileet og serien av åpne seminarer om politiske og historiske temaer.

Rapportering på mål i St. prop 1 S kommenteres for øvrig under de enkelte delmål i kap. 3.1-3.5.

3.1 Hovedmål: Et vitalt parlamentarisk arbeid

Kjerneoppgaven for Stortingets administrasjon er å tilrettelegge for den parlamentariske virksomheten. Dette fremgår også av strategiplanen for 2014–2018. Stortingets administrasjon skal organisere og utvikle det parlamentariske arbeidet og legge til rette for at representantene kan ivareta sine verv.

3.1.1. Mål i St. prop 1 S (2013–2014)

Støtte til den parlamentariske saksbehandlinga.

Administrasjonen skal sikre god kvalitet og kontinuitet i støtta til presidentskapet og representantane gjennom bistand under saksbehandlinga i plenum, komitear og delegasjonar.

Administrasjonen vil utvikle søkbare tenester på intranettet blant anna for å gjere regelverket for den parlamentariske saksbehandlinga meir tilgjengeleg for brukarane. Dei elektroniske systema som støttar den parlamentariske prosessen, vil bli utvikla vidare og tilpassa ulike elektroniske plattformer.

Forholdet til omverda

Europarådets konferanse for parlamentspresidentane i medlemslanda i 2014 skal haldast i Oslo og bli opna i stortingssalen.

3.1.2. Delmål: En sikker digital dokumentflyt

Tilrettelegging for effektiv dokumentproduksjon og oppdatering av det elektroniske parlamentariske saksbehandlingssystemet (Epos) skal bidra til en sikker digital dokumentflyt på Stortinget. Flere avdelinger er involvert i de ulike prosjektene og oppgavene som bidrar til dette.

Modernisere/oppdatere Epos

Epos skal oppdateres og moderniseres. Forprosjektet for omskrivingen ble gjennomført i 2014. Epos er et stort og omfattende system, og arbeidet med å planlegge videreutvikling av programmet vil fortsette gjennom hele 2015.

Nye maler for dokumentproduksjon

Det er utviklet nye maler for produksjon av innstillinger og referater. Arbeidet med uttesting av malene ble satt i gang høsten 2014. Arbeidet videreføres i 2015, med sikte på at de nye malene blir tatt i bruk fra sesjonsstart høsten 2015.

Nødvendig kompetanse innenfor grafisk formgivning og digital dokumentflyt er rekruttert. Arbeidet med videreutvikling av den digitale dokumentflyten blir tatt opp igjen når prosjektet med innføring av nye maler for dokumentproduksjon avsluttes høsten 2015.

Arbeidsprosess for skanning av post

Arbeidsprosessene rundt skanning av post er gjennomgått. Det er avklart at doksenteret skal ivareta innskanning og registrering av post.

Nytt intranett og nytt virksomhetssøk

Nytt intranett og nytt virksomhetssøk ble lansert i april 2014. Den enkelte bruker kan gjøre et søk i virksomhetssøket og vil uavhengig av elektronisk system og elektronisk plattform få treff i informasjon fra alle kilder vedkommende har tilgang til. Foruten å søke i informasjon på Løveporten og i kontaklinformasjon, søker brukeren i dokumentlagrene for komiteene, partiene og administrasjonens avdelings- og seksjonsportaler - samt å søke i journalførte dokumenter i det elektroniske sak- og arkivsystemet basert på egne tilganger.

Referater fra stortingsforhandlinger	
År	Antall sider
2009–2010	4 301
2010–2011	5 188
2011–2012	4 613
2012–2013	5 048
2013–2014	3 873

Tabell 3: Referater fra stortingsforhandlinger.

Tabellen viser antall sider referat fra stortingsmøtene i løpet av valgperioden. Variasjonene i antall sider er i tråd med hva som normalt kan forventes innenfor en valgperiode.

3.1.3. Delmål: Stortinget vitalisert som politisk debattarena

Stortinget fortsatte i 2014 med å holde åpne seminarer om politiske, historiske og faglige temaer. Ved lanseringen av forsknings- og bokprosjektet «Stortingets historie 1964–2014» ble Stortingets betydning og virke de siste 50 årene debattert i lagtingssalen, med bred deltakelse fra forskningsinstitusjoner, stortingsrepresentanter, politiske kommentatorer og Stortingets administrasjon.

Lagtingssalen har i stadig økende grad blitt benyttet til seminarvirksomhet for å skape økt interesse rundt aktuelle temaer. Eksempler på dette er seminarrekken «Grunnloven og deg» og seminarer ved markeringen av ulike historiske begivenheter, slik som seminaret ved åpningen av Stortingets jubileumsutstilling «Skjebneåret 1814». Stortinget har også tilbudt andre fagseminarer med historisk forankring, slik som stortingsarkivets seminar «Spor etter 1. verdenskrig i arkivene» i forbindelse med Arkivdagen 2014 og markeringen av krigsutbruddet i 1914.

NATO-PA-sesjon

Sesjon for NATOs parlamentarikerforsamling 9.–12.10.2015 vil bli arrangert i Stavanger. Stortinget står som vertskap. Kontrakt for støtte til praktisk gjennomføring av sesjonen ble inngått med leverandøren Congress Conference. Kunngjøringen fant sted 25.6.2014.

Gjennomføring av grunnlovsjubileet

Stortinget jobbet tett med Utenriksdepartementet i planleggingen og gjennomføringen av grunnlovsjubileet. Jubileet ga en god anledning til å fremme viktige budskap med større tyngde internasjonalt. I utenriktjenesten var det et mål at stasjonene skulle bruke jubileet til å fremme tema i norsk politikk som konstitusjon og folkestyre, rettsstat og likestilling. Det ble prioritert fem land som det skulle satses spesielt på: Danmark, Sverige, Tyskland, Frankrike og Nord-Amerika.

Fra Stortingets side har spesielt arrangementene i Kiel, Berlin, København og Stockholm blitt prioritert. Både stortingspresidenten, representanter og øvrig presidentskap har vært på mange besøk i jubileumsåret, på alt fra konferanser til ulike markeringer av felles historiske merkedager. Det meldes også om stor aktivitet fra Norges ambassader over hele verden. Målgruppene var primært stasjonenes kontakter innenfor politikk og forskning.

Den nordiske dimensjonen ved jubileet var helt sentral ved planleggingen av jubileet. Grunnlovssekretariatet etablerte en egen arbeidsgruppe bestående av medlemmer fra Stortinget, Folketinget og Utenriksdepartementet. Historien om hvordan Grunnloven ble til er uløselig knyttet til våre naboland og 200 år med fred i Norden. Dette ble tydelig understreket med besøk fra de nordiske parlamentspresidentene og fra det danske og svenske kongehuset i perioden 15.–18. mai. Høydepunktene her var deltakelse på Stortingets jubileumsmøte 15. mai og 17. mai-arrangementet som Stortinget inviterte til på Eidsvoll.

I Danmark ble jubileet markert og feiret med mange aktiviteter og stor oppmerksomhet i regi av både Folketinget, Det Kongelige Bibliotek, Fondet for dansk-norsk samarbeid og Danmarks mange folkeuniversiteter. I mai kulminerte feiringen med norsk festuke i København, 17.–24. mai. Uken bød på et omfattende og variert program med deltakelse av de to lands kongehus, parlamentspresidenter og statsministre.

For rapportering i forhold til grunnlovsjubileet vises det for øvrig til punkt 3.2.5.1.

Europarådets parlamentspresidentskonferanse

Europarådets konferanse for parlamentspresidenter som fant sted i Oslo 11. og 12. september 2014 ble et

vellykket arrangement. Deltakelsen var høyere enn forventet og preget av omfattende møtevirksomhet deltakerne i mellom også utenom fellesmøtene. Gjennomføringen viser at Stortinget er i stand til å håndtere komplekse internasjonale konferanser på en god måte. Tilbakemeldinger gitt av konferansens deltakere og sekretariat til Europarådets parlamentarikerforsamling tyder på at arrangementet var en nyttig arena for diskusjon av en rekke politiske spørsmål og at deltakerne satt igjen med en god totalopplevelse. Arrangementet hadde god budsjettstyring og ble gjennomført innenfor avtalte budsjetttrammer.

Arktisk parlamentarisk konferanse i Canada

Stortingets delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid representerte Stortinget på den 11. arktiske parlamentarikerkonferansen i Whitehorse, Canada, 9. –11. september 2014. Konferansen vedtok en visjonær slutterklæring som er rettet til Arktisk råd, regjeringene i de arktiske landene og EUs institusjoner. Slutterklæringen reflekterer hovedtemaene på konferansen som var utvikling av infrastruktur, utdanning og økonomisk utvikling, styring av Arktis og miljøutfordringer.

3.1.4 Delmål: Nye kunnskapsbaserte tjenester i det parlamentariske arbeidet

Informasjons- og dokumentasjonsavdelingen arbeider med å videreutvikle kunnskapstjenester, identifisere og tilrettelegge for produkter som kan være en støtte i det parlamentariske arbeidet. I løpet av året ble det laget maler for nye produkter og utarbeidet:

- Fakta ark om Stortinget og EØS-avtalen i anledning 25 år med avtalen
- Nyhetsbrev med aktuelle artikler, rapporter, nettsteder og bøker til tre komiteer

Forretningsordenen

Det arbeides med å gi representantene og administrasjonen enklere tilgang til tolkning av Stortingets forretningsorden (FO), gjennom en elektronisk og søkbar versjon av en ny kommentarutgave til FO. Det er utviklet en metodikk for arbeidet med kommentarutgaven, og det arbeides videre med tilretteleggingen for produksjonen.

Årlig studieopphold i Brussel for representanter

Stortinget gjennomførte 13. – 24. januar 2014 et studieopphold i Strasbourg, Luxembourg og Brussel for i alt ni stortingsrepresentanter. Alle ni deltok første uke og gradvis færre utover i den neste. Programmet omfattet orientering om eller fra en lang rekke institusjoner som Europaparlamentet, Europakommisjonen, Sekretariatet til Rådet for EU, EUs utenriksjeneste, EFTA-sekretariatet, EFTAs overvåkningsorgan, EFTA-domstolen, kontoret som administrerer EØS-midlene (Financial Mechanism Office) samt Norges delegasjoner til EU, Europarådet og NATO. Evalueringen av oppholdet ga gode tilbakemeldinger med en gjennomsnittlig karakter på 5,25 (av 6) av det samlede opplegget. Med bakgrunn i evalueringen besluttet presidentskapet å videreføre tilbudet om et studieopphold for representanter også i 2015, men med visse justeringer i programmet.

3.1.5 Delmål: Ivareta parlamentariske prosesser gjennom moderne digitale kommunikasjonsløsninger

De elektroniske løsningene som benyttes i den parlamentariske saksbehandlingen videreutvikles for å bli mer brukervennlige og gi bedre informasjon. Alle viktige hendelser i den parlamentariske kalenderen skal gjennomføres etter planen.

Salappen

Presidentskapet besluttet i forrige stortingsperiode at omdeling av sakspapirer i salen skal opphøre. Til erstatning er dokumentene tilgjengelige på nettbrett (Ipad) gjennom applikasjonen Salappen. Det gir representantene mulighet til å hente dokumentene opp i elektronisk form når de har behov for det under møtene, i hovedsak under voteringene. Salappen inneholder også enkelte andre funksjoner, som for eksempel talerlisten for den saken som er til behandling. Salappen har vært i bruk gjennom hele 2014.

Komitéportalene på nettbrett

Komitéportalene er tilgjengelige på nettbrett. Det vurderes løsninger for å gjøre komitéportalene mer brukervennlige, f.eks. ved responsivt design.

Storbud

Storbud er et viktig elektronisk system for arbeidet med statsbudsjettet. Partigruppene og budsjettsekretærene har hatt behov for en oppgradert og mer brukervennlig versjon av programmet. Arbeidet med oppgraderingen har skjedd i kontakt med brukerne av systemet og innenfor rammen av det eksisterende systemet. Den nye løsningen ble tatt i bruk i forbindelse med arbeidet med statsbudsjettet 2014.

Løveporten

Intranettet, Løveporten, ble lansert i en helt ny versjon 7. april 2014. Representanter, ansatte i gruppesekretariatene og ansatte i administrasjonen er brukere av Løveporten.

Det nye intranettet tilrettelegger for god informasjonsflyt og samhandling gjennom deling av dokumenter. Intranettet er integrert med et daglig dokumentlager med portaler for enheter i administrasjonen, komité- og partiportaler og arbeidsrom for prosjekter og anskaffelser samt arkivsystemet ePhorte. En felles kalender med oversikt over aktiviteter på huset, en feed med meldinger fra alle portaler, mulighet for å følge sider og motta varslinger, elektroniske skjemaer og omfattende informasjon om administrasjonens tjenester er eksempler på noen av tjenestene på det nye intranettet.

I virksomhetssøket kan brukeren søke i både kontaktinformasjon, innholdet i intranettet, dokumentlageret og ePhorte. Innholdet på intranettet er tilpasset brukerens rolle. Dine meldinger på forsiden, kalenderen og virksomhetssøket gir brukeren kun den informasjonen brukeren har tilgang til.

Elektronisk dokumentbehandling

Det har i 2014 blitt innført fullelektronisk saksbehandling med ePhorte og dokumentlager i SharePoint for Stortingets administrasjon. 200 saksbehandlere har deltatt på kurs i elektronisk saksbehandling. 450 brukere har blitt kurset i dokumentlageret SharePoint.

3.1.6 Øvrig måloppnåelse

3.1.6.1 Parlamentarisk arbeid

Det arbeides fortløpende med å forbedre planleggingen av plenumsmøtene ut fra de retningslinjer som presidentskapet trekker opp for administrasjonen. Et systematisk planarbeid har ført til færre sene møter.

I mai 2014 ble det gjennomført to store grunnlovsreformer. Den første reformen var en fornyelse av grunnlovsspråket – samtidig som Grunnloven også ble vedtatt i en likestilt nynorsk versjon. Et grunnleggende premiss for reformen var at de språklige endringene ikke skulle endre meningsinnholdet i Grunnloven. Den andre reformen var en styrking av menneskerettighetenes stilling i Grunnloven. Flere nye bestemmelser om menneskerettigheter ble grunnlovfestet, og i alt ble Grunnloven utvidet fra 112 til 121 paragrafer. De nye bestemmelsene ble samlet i ett kapittel – kapittel E. Menneskerettigheter.

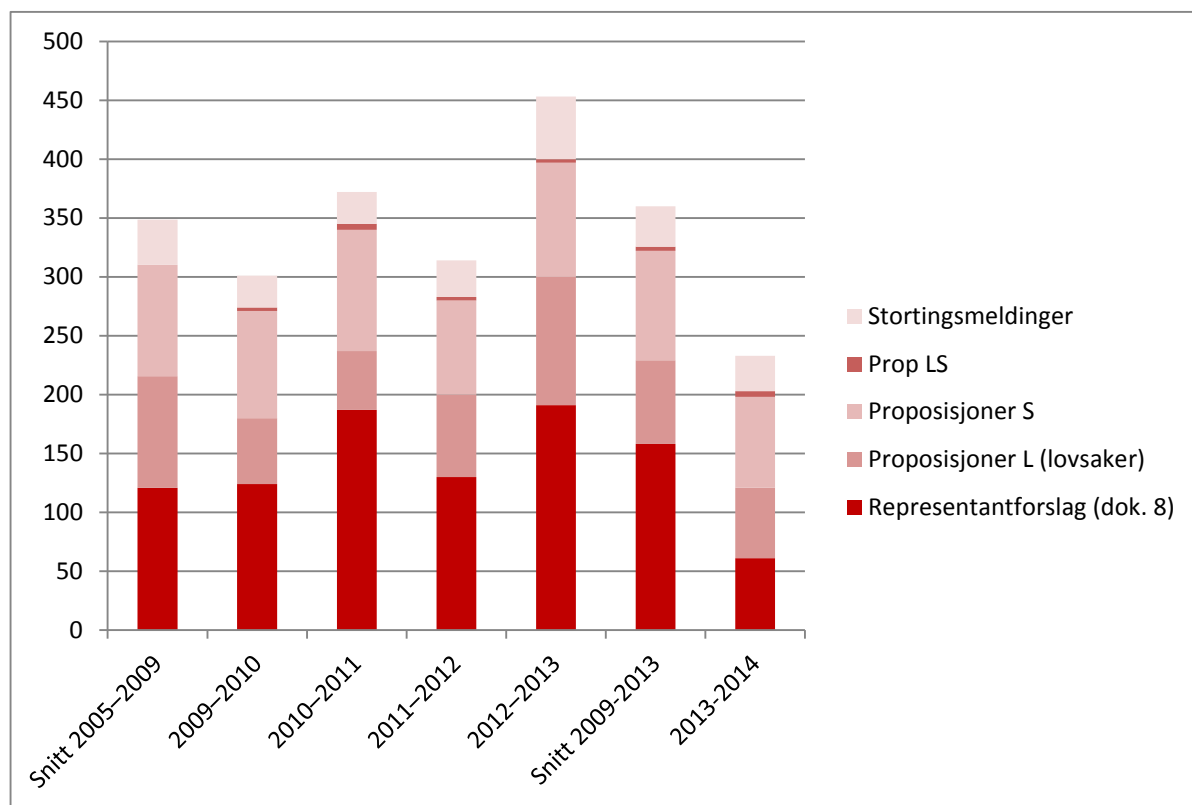
Antall ferdigbehandlede saker var betydelig lavere i 2013–2014 enn i 2012–2013. Det er imidlertid ikke uvanlig med noe lavere antall saker i første sesjon etter et regjeringsskifte. Samtidig er siste sesjon før et valg gjerne den sesjonen i en valgperiode der det ferdigbehandles flest saker.

Ny nasjonal institusjon for menneskerettigheter

I juni 2014 vedtok Stortinget å opprette en ny nasjonal institusjon for menneskerettigheter. Den nye institusjonen skal være organisatorisk underlagt Stortinget. Administrasjonen har høsten 2014 utredet og lagt frem for presidentskapet forslag til utkast til lov og instruks om Nasjonal institusjon for menneskerettigheter.

Europarådets organisasjon mot korrupsjon, GRECO

Europarådets organisasjon mot korrupsjon, GRECO, har i sin fjerde evalueringsrunde evaluert Stortingets korrupsjonsforebyggende tiltak. Stortinget ble anbefalt å videreutvikle de etiske retningslinjene for

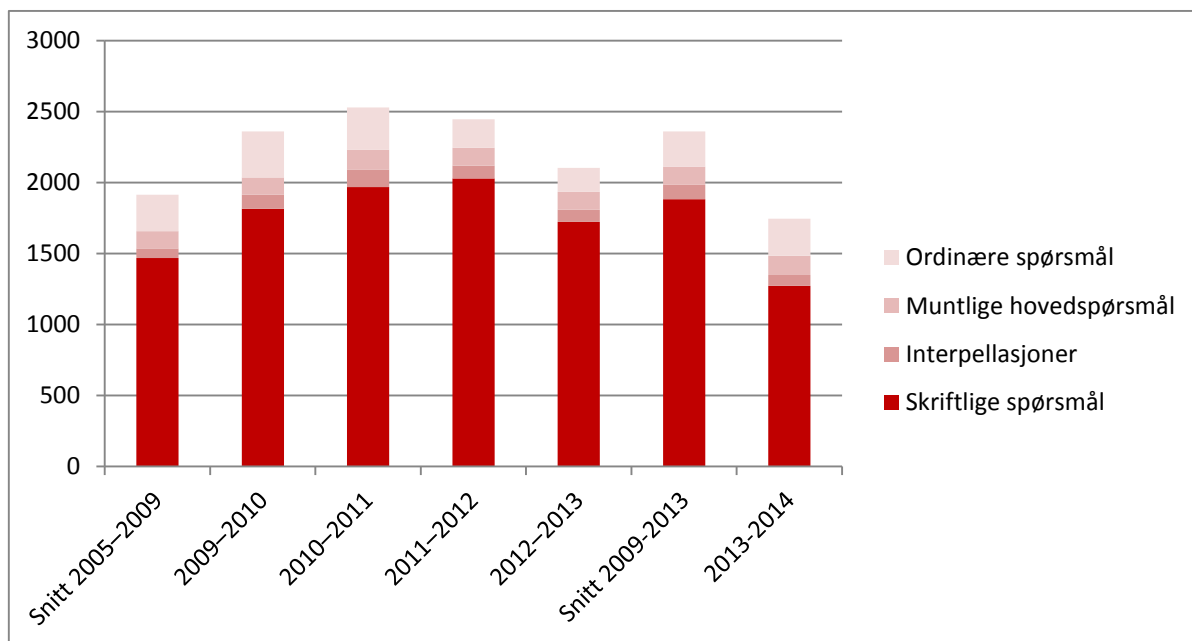

Figur 4: Ferdigbehandlede saker per sesjon. Utvalgte sakstyper.

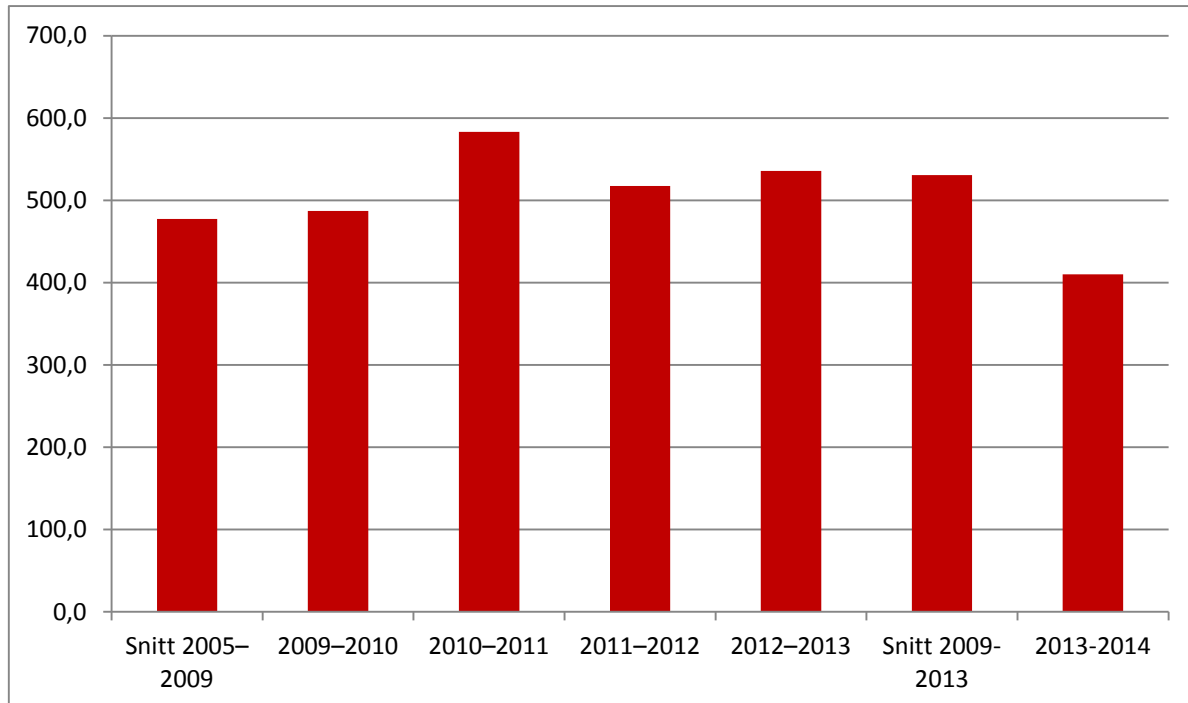
Behandlede saker (utvalgte sakstyper)	Gj.snitt 2005– 2009	2009– 2010	2010– 2011	2011– 2012	2012– 2013	Gj.snitt 2009– 2013	2013– 2014
Representantforslag (dok. 8)	121	124	187	130	191	158	61
Proposisjoner L (lovsaker)	95	56	50	70	109	71	60
Proposisjoner S	95	91	103	80	97	93	77
Prop LS		3	5	3	3	4	5
Stortingsmeldinger	38	27	27	31	53	35	30
Innstillinger fra komité og presidentskap							
Innst. S	324	312	378	315	394	350	244
Innst. L	98	62	68	78	122	83	67
Innberetninger		3	4	6	6	5	3
Besvarte spørsmål og interpellasj.							
Skriftlige spørsmål	1 470	1 815	1 968	2 028	1 722	1883	1 272
Interpellasjoner	67	98	124	92	86	100	78
Muntlige hovedspørsmål	122	122	139	125	126	128	135
Ordinære spørsmål	256	325	298	201	170	249	260
Redegjørelser fra regjeringen							
Redegjørelser	9	9	15	9	10	11	10
Møter i Stortinget og avdelingene							
Lagtinget	17	-	-		-	-	
Odelstinget	44	-	-		-	-	
Stortinget	101	100	108	105	104	104	89
Anmodningsvedtak							
Anmodningsvedtak ¹	22	8	7	33	25	18	79

Tabell 4: Parlamentarisk arbeid sammenliknet med tidligere sesjoner (2005–2014). Kilde: Elektronisk parlamentarisk oppfølgingssystem (EPOS).

¹Vedtak fattet i Stortinget som formuleres slik: «Stortinget ber regjeringen ... »

Figur 5: Antall spørsmål og interpellasjoner per sesjon

Figur 6: Antall timer det er avholdt stortingsmøter (2005–2014). Snittall for 2005–2009 inkluderer også timer i Odelstinget og Lagtinget. Kilde: Elektronisk parlamentarisk oppfølgingssystem (EPOS).

representantene og få en større åpenhet om mulige interessekonflikter. Dessuten anbefalte GRECO at det skal oppgis mer detaljerte opplysninger til register for stortingsrepresentantenes verv og økonomiske interesser og at passende tiltak for å sikre kontroll og håndhevelse av registreringsplikten og øvrige etiske standarder settes i verk. På presidentskapets initiativ er det nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra partigruppene, ledet av tredje visepresident Svein Roald Hansen, som skal vurdere hvordan Stortinget kan følge opp GRECOs anbefalinger. Stortinget skal rapportere tilbake til GRECO om oppfølgingen innen utgangen av 2015.

3.1.6.2 Internasjonalt arbeid

Reiser og besøksvirksomhet

Stortingspresidenten foretok blant annet følgende reiser i 2014:

- Offisielt besøk til Sør-Afrika 25.–27. februar
- Deltakelse ved den internasjonale 70-årsmarkeringen for D-dagen 6. juni i Normandie.
- Deltakelse ved Nordisk råds 66. sesjon i Stockholm 28.–30. oktober
- Markering av grunnlovsjubileet ved ulike arrangementer i Tyskland, Danmark, Sverige og Island.

Stortingspresidenten mottok blant annet følgende besøk:

- De nordiske parlamentspresidenter 15. mai
- Tysklands president 11. juni.
- Estlands president 2. september
- Ukrainas parlamentspresident 11. september.
- Indias president 13. oktober
- Vinnere av Nobels fredspris, Kailash Satyarthi og Malala Yousafzai, 12. desember

Stortingspresidenten mottok også andre stats- og regjeringsoverhoder, delegasjoner fra andre parlamenter samt en rekke internasjonale aktører på høyt nivå.

Utvalgte gjennomførte delegasjonsreiser

- Stortingets delegasjon til Europarådets parlamentarikerforsamling deltok på de fire delsesjonene i Strasbourg i januar, april, juni og oktober. Delegasjonens medlemmer deltok på en rekke komitémøter.
- Delegasjonen til Den Interparlamentariske Union deltok under vårsesjonen i Genève 16.–20. mars og under høstsesjonen i Genève 12.–16. oktober 2014.
- Delegasjonen til NATOs parlamentariske forsamling deltok på vårsesjon i Vilnius 17.–20. mai, og under det årlige møtet som fant sted i Haag, 21.–24. november 2014.
- Delegasjonen til EFTA-parlamentarikerkomiteene og Den felles EØS-parlamentarikerkomiteen deltok på møter på Island 25.–27. mars og 23. juni samt i Genève og Brussel 17.–19. november og Strasbourg i desember 2014. Lederen og nestlederen deltok i tillegg på et EFTA-parlamentarikerbesøk til Singapore og Malaysia.
- Nordisk råds delegasjon deltok på Nordisk råds partigruppe-, utvalgs- og presidiemøter i januar i København, og på tilsvarende møter i september i Tammerfors. Utvalgs- og presidiemøter ble også avviklet i juni, men på forskjellige steder. I april deltok delegasjonen på temasesjon om forvaltning av naturressurser i Akureyri og delegasjonen og Stortinget var også representert på den 23. parlamentariske Østersjøkonferansen i Polen i august.

- Den arktiske delegasjonens leder Eirik Sivertsen (A) deltok på Arktisk råds 11. arktiske parlamentarikerkonferanse i Whitehorse i Canada i september 2014. På konferansen ble Sivertsen valgt til leder av den internasjonale arktiske parlamentarikerkomiteen.
- Delegationen til OSSEs parlamentariske forsamling deltok på vintermøtet i Wien 12.–14. februar samt på den 24. hovedsesjonen i Baku 28. juni–2. juli. Delegasjonslederen deltok også på høstmøtet i Genève, 3.–5. oktober. Flere medlemmer deltok som korttidsobservatører i forbindelse med valg i OSSE-medlemsland.

Samarbeidet med Europaparlamentet

Administrasjonen har gjennomført ulike tiltak for å bidra til økt bevissthet om EU/EØS-saker på Stortinget. Dette skjer gjennom informasjon og kompetansetiltak, gjennom å svare på spørsmål fra representantene og ved å legge til rette for møteplasser mellom Stortingets representanter og folkevalgte i Europaparlamentet og i de nasjonale parlamentene i EU. Stortingets kontor i Brussel er sentralt i dette arbeidet. En evaluering viser at Stortingets Brussel-kontor har ført til økt oppmerksomhet om EU/EØS-saker på Stortinget og økt synlighet for Stortinget i Brussel. Antall invitasjoner til interparlamentariske møter i Brussel og EUs formannskapsland har også økt betraktelig etter at kontoret ble etablert.

EU/EØS-informasjon

Administrasjonens faggruppe for EU/EØS-informasjon (stortingsbiblioteket, utredningsseksjonen og internasjonalt sekretariat) utarbeider bakgrunnsinformasjon til Europautvalgets møter og de halvårslige europapolitiske redegjørelsene. I tillegg sender Stortingets Brussel-kontor ut informasjon om aktuelle saker. Stortingsbiblioteket utarbeider det ukentlige nyhetsbrevet EU/EØS-nytt, og det informeres løpende om forslag til EØS-relevante rettssaker fra Europakommisjonen. EU/EØS-nytt og omtalen av forslag til rettsakter er også tilgjengelig på stortinget.no.

3.1.6.3 Sikkerhet

Foruten ekstraordinære arrangementer har også mye arbeid blitt nedlagt i daglig adgangskontroll. I tillegg til daglig drift har sikkerhetsseksjonen sørget for koordinering og bidratt til å gjennomføre andre offentlige besøk fra mange deler av verden, i tett samarbeid med politiet. Det har blitt flere ansatte i seksjonen etter at den overtok ansvaret for resepsjonen på Løvebakken. Et mål for året har vært å heve kompetansen, og en rekke tiltak er gjennomført. I tillegg er det også satset på spesialisering av operatører for digital oppgradering av enkelte systemer.

Gjennom året har det vært gjennomført en rekke arrangementer knyttet til grunnlovsjubileet. Arrangementene har vært gjennomført i og utenfor Stortinget og enkelte arrangementer har også krevd at sikkerhetsseksjonen har vært til stede utenfor Oslo.

3.1.6.4 Økonomisk støtte til partienes parlamentariske arbeid

Stortinget vedtok 20. juni 2013 retningslinjer for bruk av tilskudd, Innst. 421 S (2012–2013). Stortinget gir partigruppene tilskudd for at gruppene skal kunne drive virksomheten sin slik at stortingsrepresentantene kan utøve stortingsvervet sitt, jfr § 1 formål i retningslinjer for bruk av tilskudd. Satsene ble endret fra 1. oktober 2013. Grunntilskuddet ble økt til kr. 4 134 400 per år, opposisjonstilskuddet ble fastsatt til kr 2 584 000 per år og representanttilskuddet redusert til kr 682 186 per år.

Gruppetilskuddets størrelse beregnes ut fra et grunntilskudd og et tilskudd per representant. Grupper som er i opposisjon, det vil si grupper som ikke er med i regjering, og har to representanter eller flere, får i tillegg et opposisjonstilskudd. Grupper i opposisjon med én representant får ikke tillegg. Den gruppen som har presidentvervet, får i tillegg dekket et beløp tilsvarende 50 prosent av en rådgiverstilling.

Hver enkelt gruppe mottar et tilskuddsbrev en gang i året der beregningen av tilskuddet fremkommer. Tilskuddet utbetales månedlig, med ca. 1/12 av det totale årsbeløpet.

Støtte til de parlamentariske gruppene i Stortinget	2010	2011	2012	² 2013	2014	Endring 2013-14
Grunntilskudd	2 204 497	2 279 009	2 357 407	2 436 616	4 274 143	75 %
Opposisjonstilskudd	2 053 823	2 123 242	2 357 407	2 436 616	2 671 339	10 %
Representanttilskudd	698 036	706 949	731 268	755 838	705 244	-7 %

Tabell 5: Økonomisk støtte til partiene, faktisk utbetalt.

²Som følge av stortingsvalget høsten 2013 og en vedtatt overgangsordning, fikk partiene utbetalt ulike beløp de tre siste månedene i 2013. Beregningene for dette er ikke hensyntatt i tilskuddene i tabellen.

3.2 Hovedmål: Aktuell kunnskapsformidling om folkestyret

Presentasjon av viktig historisk dokumentasjon på Stortingets nettsider er blitt videreutviklet i løpet av 2014, med nettsiden Grunnloven 1814–2014, supplering av nettsiden Stemmerett for kvinner 1913–2013. I tillegg kommer også annet historisk materiale, bl.a. knyttet til markeringen av 1. verdenskrig og nettpresentasjon om Alfred Nobels testamente i forbindelse med fredsprisutdelingen.

3.2.1 Mål i St.prop 1 S (2013–2014)

Grunnlovsjubileet 2014

Stortinget har det overordna ansvaret for feiringa av 200-årsjubileum til Grunnlova i 2014. Hovudkomiteen for 200-årsjubileum til Grunnlova vil ivareta ein del nasjonale fellestiltak som offisielt program, jubileumsprofil, nettsider, digital arrangementskalender og formidlingstiltak. Stortinget har etablert eit eige sekretariat for oppgåvene til Hovudkomiteen ved jubileet.

Definerte hovudmål for feiringa av jubileet:

- Byggje meir kunnskap om Grunnlova og kva ho har å seie
- Skape auka deltaking og engasjement i demokratiske prosessar.
- Vere ein brei og inkluderande folkefest i heile landet.

Stortinget har ansvaret for to nasjonale hovudarrangement ved Eidsvoll 1814/Eidsvollsbygningen i jubileumsåret. Dei blir haldne 16. februar og 17. mai. Det skal utviklast større publikumsarrangement som skal leggjast til rette for TV-sendingar. For å utvikle og gjennomføre arrangementa vil Stortinget inngå avtale med eit arrangementsselskap. Det er foreslått ei budsjettramme på inntil 20 millionar kroner til arrangementstenester i 2014.

Hovudarrangementa skal bidra til meir blest om jubileet i pakt med hovudmåla for jubileet.

I budsjettforslaget for 2014 er det også sett av midlar til fullføring av forskings- og bokprosjektet om Stortingets historie 1964–2014.

I Stortinget blir det utstilling i Historisk sal, og omvisningsaktiviteten skal styrkjast og utvidast til nye målgrupper.

Forholdet til omverda

Dei interaktive spela, MiniTinget og «2050 – valet er ditt», blir oppgraderte.

Stortinget.no blir vidareutvikla med prioritering av eit nytt digitalt videoarkivsystem for publisering av lyd og bilete. Stortinget.no blir tilrettelagt med plattformuavhengig design tilpassa mobile einingar.

3.2.2 Delmål: Stortinget.no og nettstedets ulike kommunikasjonstjenester er de foretrukne, interaktive kanalene for kunnskap om folkestyret

Stortinget.no

I 2014 var det totalt 7 204 429 sidevisninger på stortinget.no – 608 963 flere enn i 2013.

Oppslag på stortinget.no skjer fortsatt hovedsakelig på desktopløsninger, men oppslag på nettbrett og mobiltelefoner har en økende andel av oppslagene.

Arbeidet med en ny, responsiv versjon av stortinget.no – som tilpasser seg enheten man benytter – startet i 2014 og slutføres i 2015.

Videoarkiv

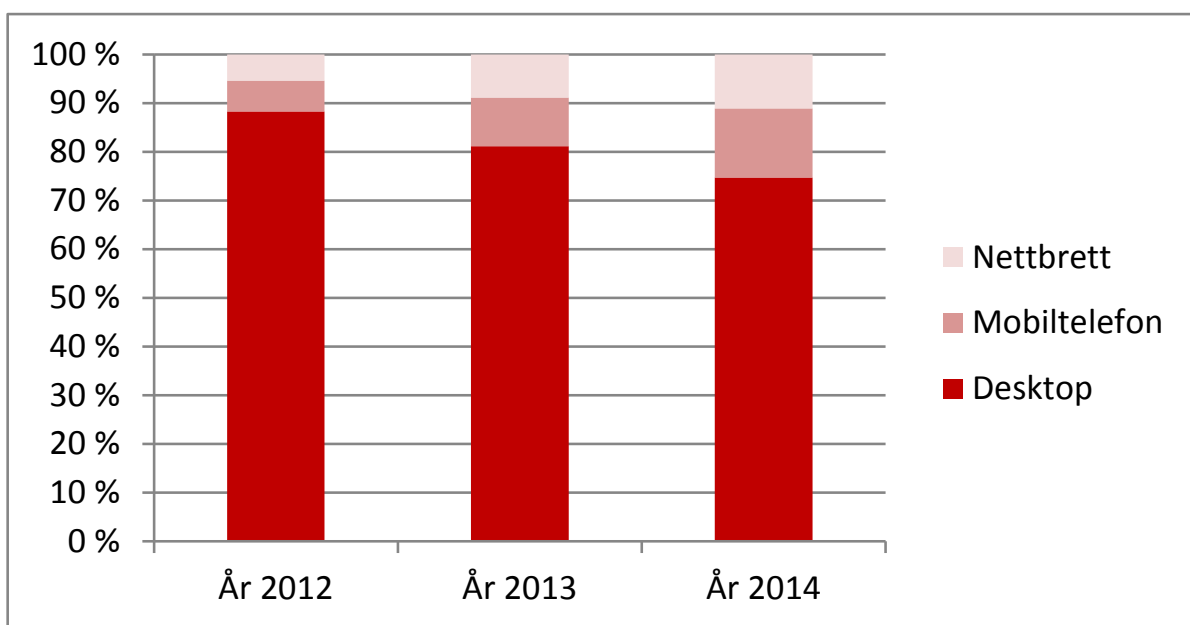
I løpet av 2014 har videoarkivløsningen blitt mer robust, og antallet feilmeldinger har gått ned.

Kunnskapsformidling

Informasjons- og dokumentasjonsavdelingen bidro aktivt både i produksjon og presentasjon av kunnskap gjennom utvikling av tjenester på internett og intranett og kurs, seminar og omvisninger for interne og eksterne.

Besøkstall på stortinget.no	2011	2012	2013	2014
Unike besøkende	502 502	856 799	1 055 786	996 689
Besøk	1 501 832	1 393 135	1 655 508	1 856 733
Sidevisninger	4 770 310	5 483 860	6 595 466	7 204 429

Tabell 6: Besøk og sidevisninger på stortinget.no.

Figur 7: Oppslag på Stortinget.no, fordelt på plattform.

Stortingsarkivet forvalter, tilgjengeliggjør og formidler arkivene fra Stortingets konstitusjonelle virksomhet. Grunnlovsjubileet ble benyttet til å formidle sentrale dokumenter fra året 1814 og det norske folkestyrets gjennombrudd, gjennom en rekke utadrettede aktiviteter, jubileumsutstilling, brosjyrer, seminarer og nettpresentasjoner.

Saker, dokumenter og innsyn i Stortingets arkivtjenester						
Registrert	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Saker	2 471	1 988	1 748	1 601	1 724	1 891
Innkome dokumenter	7 966	7 388	8 120	8 133	8 762	9 605
Utgående dokumenter	2 942	3 089	3 146	3 038	3 313	3 203
Notater	1 787	1 650	2 010	2 153	2 289	2 108
Dokumenter totalt	12 695	12 127	13 276	13 324	14 364	14 916

Tabell 7: Saker, dokumenter og innsyn i Stortingets arkivtjenester

3.2.3 Delmål: Inspirerende og engasjerende tilbud til gjester og besøkende

Formidling av historien om 1814

Historisk sal i stortingsbygningen har gjennom utstillinger av Stortingets historiske materiale etablert seg som et inspirerende og viktig lokale for formidlingen av Stortingets historie og virksomhet for gjester og besøkende. I 2014 var Stortingets jubileumsutstilling, «Skjebneåret 1814», mest sentral i formidlingsarbeidet i salen, men også andre temaer og historiske milepæler i det norske folkestyrets utvikling ble formidlet ved hjelp av digitale virkemidler.

Informasjonsskjermer

Fire nye informasjonsskjermer er etablert på Løvebakken, i vandrehallen, i en av tunnelene og i fløyen mot Akersgata. To nye skjermer ble i tillegg etablert i stortingstorget. Alt i alt er det nå ni skjermer fordelt i bygningsmassen. Ansvar for oppdatering av informasjon er plassert og følges opp. Innholdet på skjermene oppdateres ved møter i stortingssalen, aktiviteter/arrangementer og ved behov for formidling av ulike typer informasjon. Det skal arbeides videre med rutiner og forankring i 2015.

Jubileumsmeny

Spisestedene har i jubileumsåret hatt en rekke temadager med presentasjon av matretter fra 1814. Varmmattilbudet er justert for å gi større valgmulighet for gjestene. Ved store arrangementer med utenlandske gjester har norsk mat stått i fokus.

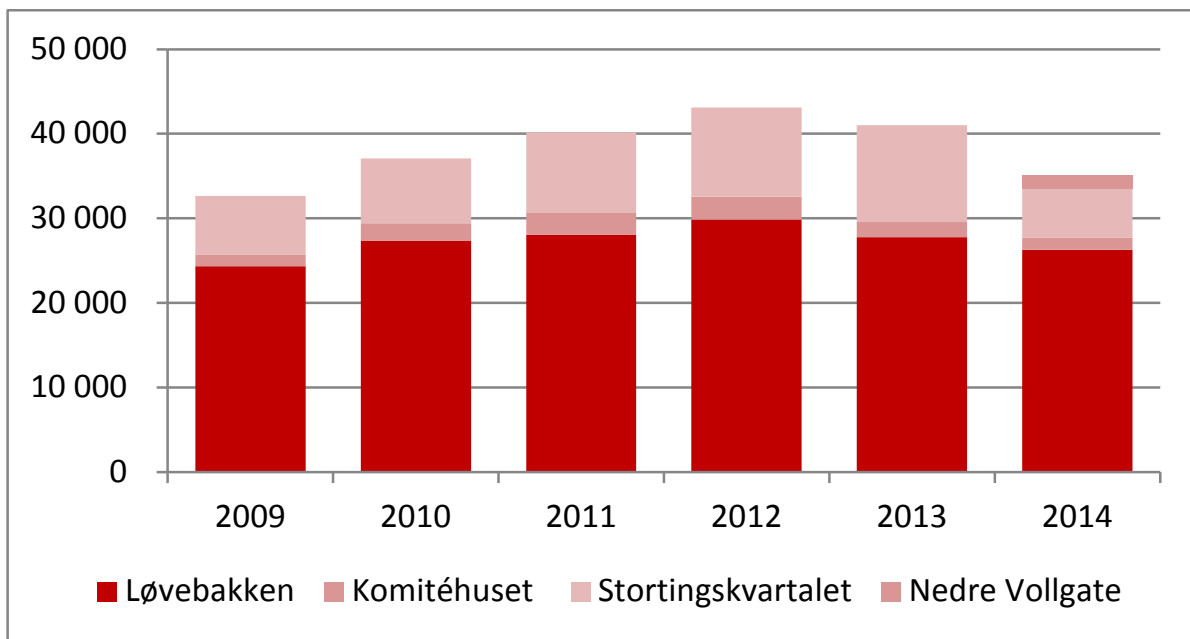
Andre tilbud til gjester og besøkende

I 2014 har Stortingets administrasjon iverksatt flere nye publikumstilbud, og videreutviklet og utvidet flere av de tradisjonelle tilbudene. Det har vært et stort engasjement for Grunnloven både blant publikum og ansatte.

Besøkstallene har gått noe ned fra i fjor. Dette skyldes at resepsjonen i stortingskvartalet, Prinsensgate 26 stengte for rehabilitering, i tillegg har byggestøy fra rehabiliteringen medført at de store møterommene i Nedre Vollgate 18 ikke har vært i bruk. Resepsjonen i Nedre Vollgate 18 ble åpnet i august for å ivareta besøkende til stortingskvartalet.

Land	Andel besøkende 2014 i prosent
Norge	92,2 %
USA	1,8 %
Sverige	0,9 %
Danmark	0,7 %
Tyskland	0,5 %
Storbritannia	0,6 %

Tabell 8: Andel besøkende i forhold til opprinnelsesland.

Figur 8: Registrerte besøkende fordelt på Stortingets innganger

3.2.3.1 Omvisninger og publikumsarrangementer

Stortinget tilbyr omvisninger i stortingsbygningen gjennom hele året. Skoleklasser og andre besøkende får et solid innblikk i Stortingets historie og virksomhet med stortingssalen som et høydepunkt. I 2014 har alle omvisningsgrupper avlagt besøk i jubileumsutstillingen «Skjebneåret 1814 – Fire dokumenter som formet Norge», hvor det er lagt særlig vekt på 1814 og Grunnloven.

I besøkstallet for omvisninger inngår alle omvisninger inkludert lørdagsomvisninger og sommeromvisninger, tallene er ikke eksakte.

Det har vært omvisning for totalt 847 grupper med til sammen 18 737 deltagere.

Antall besøkende	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Omvisninger (ca. antall besøkende)	30 000	26 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Kunstvandringer	540	432	440	305	320	428
Kunstvandringer (antall omvisninger)	27	25	23	19	19	26
Kulturnatt	772	716	1 215	1 225	1 415	1 038
2050-Valget er ditt	3 720	1 666	3 158	2 664	3 125	3 121
MiniTinget	5 895	5 163	7 518	6 736	6 826	6 213

Tabell 9: Antall besøkende og antall omvisninger per år.

Jubileumsomvisninger

Stortinget har i store deler av 2014 hatt tilbud om åpne jubileumsomvisninger i utstillingen «Skjebneåret 1814 – Fire dokumenter som formet Norge». Utstillingen var laget i forbindelse med grunnlovsjubileet og viste blant annet den originale Grunnloven av 17. mai, og en rekke andre sentrale dokumenter fra 1814. Omvisningene ble arrangert mandag ettermiddag og torsdag formiddag. Antall besøkende: Ca. 2.000 personer.

Kulturnatt

For tiende gang åpnet Stortinget dørene for publikum under Oslo Kulturnatt 12. september 2014. De besøkende fikk vandre i trappehallen, historisk sal, vandrehallen, stortingssalen, lagtingssalen og Eidsvollsgalleriet. For 120 heldige besøkende ble kvelden ekstra spesiell da de sikret seg gratisbilletter til Oslo-Filharmoniens flotte konsert i lagtingssalen. Antall besøkende: 1038 personer.

Åpne dager: Kom og se Grunnloven!

3. april og 9. mai 2014 fikk publikum komme inn i Stortinget og oppleve bygningen på egen hånd. Det var stor interesse for Grunnloven som var utstilt i jubileumsutstillingen i historisk sal, og de besøkende fikk også mulighet til å se stortingssalen, trappehallen og vandrehallen. Barna fikk fargelegge tegninger fra «Mina og Løven» i vandrehallen og alle fikk lage en egen grunnlovsbutton som suvenir. Antall besøkende: 767 personer.

1. desember arrangerte Stortinget åpne omvisninger i forbindelse med julegrantenningen på Eidsvolls plass. Publikum fikk oppleve et juledekorert Storting og Grunnloven av 17. mai i historisk sal. Antall besøkende: 130 personer.

Kunstvandring (åpne og bestilte)

Stortinget har en kunstsamling på omtrent 800 verk. Høydepunkter fra samlingen vises frem under Stortingets åpne kunstmvisninger første mandag i måneden kl. 18.00 fra oktober til juni. De øvrige mandagene er det mulig å bestille omvisning for grupper. Antall besøkende: 26 grupper med til sammen 428 deltagere.

MiniTinget

MiniTinget er et interaktivt politisk rollespill der elevene får innblikk i den hektiske hverdagen på Stortinget. Gjennom arbeid i partier og fagkomiteer innhenter elevene informasjon om ulike saker og lærer om saksgangen i Stortinget, fra lovforslag til vedtak. Stortinget ønsker med MiniTinget å øke det demokratiske engasjementet og inspirere til politisk debatt og diskusjon. Vi ønsker å gi førstegangsveldere en grunnleggende forståelse for Stortingets arbeidsordning, maktfordelingsprinsippet og de ulike påvirkningskanalene. Dette samsvarer med sentrale læringsmål i læreplanen for samfunnsfag i videregående opplæring. I 2014 deltok 229 grupper med til sammen 6213 deltagere.

«Valget er ditt»

Ungdomsskoleelever gjør i «2050 – Valget er ditt» sine egne prioriteringer for hva som er viktig for landet vårt i framtiden. Elevene jobber i partier og lager sine egne partiprogram. På denne måten får de en innføring i politisk og demokratisk tankegang. De må ta valg og prioritere, samt forsvare sine verdier i en valgkamp. Det hele avsluttes med valg. Spillet kombineres med en omvisning i stortingssalen.

1. september 2014 ble jubileumsversjonen av «Valget er ditt» lansert. I «2014 – Valget er ditt» prioriterer ungdomsskoleelever mellom viktige konstitusjonelle og politiske kategorier, og lager på denne måten sin egen grunnlov. Videre skal grunnlovene presenteres og diskuteres og elevene får gjøre seg opp en mening om hvilken grunnlov de mener er den beste. Spillet kombineres med en omvisning i jubileumsutstillingen. I 2014 deltok 143 grupper med til sammen 3121 deltagere.

Reisetilskudd

Skoleklasser med lang reisevei som skal besøke «MiniTinget» eller «2050 – Valget er ditt» kan søke om reisetøtte.

Det ble vurdert som hensiktsmessig å endre ordningen fra en støttestøtteordning til en tilskuddsordning med virkning fra 1.1.2014. Etter dialog med Finansdepartementet ble det utviklet retningslinjer for en tilskuddsordning. Budsjettet for 2014 var på 2,5 millioner. Basert på dette fikk 73 klasser innvilget reisetilskudd for å besøke MiniTinget og «Valget er ditt», men dessverre fikk 37 klasser avslag på sine søknader.

3.2.3.2 Seminar og kurs for eksterne deltakere

Administrasjonen har arrangert og gjennomført seminar og kurs i stortingskunnskap for deltakere fra departementer, kommuner og skoler. Seminarene har vært spesialtilpasset og foredragsholdere har vært stortingsrepresentanter og ansatte fra konstitusjonell avdeling. En obligatorisk omvisning er en del av disse

kursene. Som en del av tilbudet legges det til rette for at grupper som kommer på omvisning og besøk kan møte fylkesrepresentanter og fagkomiteer.

I 2014 er det gjennomført følgende arrangementer:

- Young ambassadors (ca. 30 deltakere)
- To grupper fra Utenriksdepartementet (ca. 100)
- To kurs for departementene (ca. 60 deltakere)
- Seminar for MiniStortinget Vågsbygd, (ca. 30 deltakere)
- 18 grupper møtte fagkomité og fylkesrepresentanter

Kurs i stortingskunnskap for lærere

To ganger i året arrangerer Stortinget kurs i stortingskunnskap for samfunnsfag- og historielærere. I 2014 hadde kursene stor pågang av deltakere og svært profilerte foredragsholdere som Jonas Gahr Støre, Siv Jensen, Torbjørn Røe Isaksen og Kåre Willoch. Foredragsholderne presenterte Stortingets oppgaver og samfunnsrolle. Kurset inneholdt også paneldebatt med medlemmer fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen. Til sammen deltok over 140 lærere fra hele landet på kursene.

Biblioteket

Stortingsbiblioteket arrangerte seminar for 63 bibliotekarer fra fag- og folkebibliotek i Norge. Tema for seminaret var «Digitaliserte stortingsforhandlinger 1814–2001» – den nye tjenesten som ble lansert høsten 2013.

3.2.3.3 Aktiviteter med barn og unge som målgruppe

Klassens grunnlov

Alle landets ungdomsskoler ble i 2014 invitert til å delta i konkurransen «Klassens grunnlov». Oppgaven til alle ungdomsskoleklassene lød: «Lag en ny grunnlov.» Hvordan synes klassen at Grunnloven skulle sett ut hvis den hadde fått bestemme? Hva er viktig å ha med? Hvordan vil vi ha det her hos oss? Er demokrati, maktfordeling og menneskerettigheter viktig?

Det kom inn 73 bidrag fra ungdomsskoleklasser over hele landet. Vinnerklassen ble plukket ut av kontroll- og konstitusjonskomiteen. Vinnerklassen ble 9. trinn ved Frosta ungdomsskole i Nord-Trøndelag, som fikk tur til Stortinget for blant annet å delta på jubileumsmøtet i Stortinget 15. mai. I løpet av turen til Oslo og Stortinget fikk klassen også treffe representantene fra fylkesbenken, medlemmene i kontroll- og konstitusjonskomiteen og statsminister Erna Solberg.

Barneboken «Mina og Løven»

Barn og unge var den viktigste målgruppen under grunnlovsjubileet. I februar måned mottok alle landets førsteklassinger boken «Mina og Løven». Dette er første gang Stortinget henvender seg til en så ung målgruppe. Boken gir på en lettfattelig måte en spennende introduksjon til Stortinget og demokratiet. Sammen med boken fikk skolene et brev med pedagogiske tips til hvordan boken kan brukes. I tillegg fikk alle bibliotekene i barneskolen et klassesett av boken, slik at den kunne brukes på hele barnetrinnet. Boken kom på bokmål, nynorsk og samisk og er skrevet av Elin Relander Tømte. Illustrasjoner og design er laget av Inga H. Sætre.

Stortingets tegnekonkurranse for 1.–4. klasse

Med «Mina og Løven» fulgte en invitasjon til en tegnekonkurranse for småskoletrinnet (1.–4. trinn). Barna ble i dette prosjektet oppfordret til å lage en forside som illustrerte Grunnloven, slik de mente den burde se ut. Hele 1360 fargerike og spennende tegninger ble sendt inn til konkurransen og 75 av dem ble stilt ut i historisk sal i Stortinget.

Juryen besto av Stortingets visepresident Line Henriette Hjemdal, direktør ved det Internasjonale Barnekunstmuseet Angela Goldin, og stortingsarkivar Egil Borlaug. Juryen var imponert over det store engasjementet som tegnekonkurransen vekket hos barna. Vinnertegningen ble stilt ut i eget monter, og kunstneren Elvin Rama Berg-Appadhoo ble under avdukingen tatt varmt i mot av stortingspresidenten og juryen. Med seg hadde Elvin hele klassen sin samt lærer og rektor ved Hauglia skole i Akershus.

Den vakre vinnertegningen ble årets julekort. Det ble også trykket kort av andre tegninger av stortingsbygningen. Utstillingen sto i historisk sal fra september til den i januar 2015 ble flyttet til Barnekunstmuseet hvor den vil bli værende frem til påske 2015.

Utplasseringslever

Seksjon for besøk og formidling tok imot 27 utplasseringslever. Det er inngått et samarbeid med seks seksjoner og partigruppene. Gjennom hospitering i seksjonene og partigruppene får elevene innsikt i Stortinget som institusjon og arbeidsplass.

3.2.4 Delmål: Forberede framtidens formidling av folkestyret

En bred tilgjengeliggjøring av Stortingets forhandlinger og historiske materiale, gjennom digitaliserte stortingsforhandlinger, nettpresentasjoner og utstillingsvirksomhet, skal bidra til å øke kunnskapen om Stortingets virksomhet og utviklingen av folkestyret.

I februar og juni 2014 ble de to siste filmene med komikeren Bård Tufte Johansen i rollen som den fiktive stortingsrepresentanten Børge Vegheim publisert. Temaene som ble behandlet var Grunnloven og Stortingets kontrollvirksomhet. I alt seks filmer er blitt publisert siden september 2012.

Administrasjonen er i gang med å videreutvikle Stortingets tilbud til publikum. Målet er å ønske flere besøkende velkommen til Stortinget med et tilrettelagt formidlingstilbud. Gjennom et godt pedagogisk opplegg med varierte formidlingsmetoder og målgrupperett innhold, skal flere målgrupper ta del i kunnskapen om Stortingets virksomhet og folkestyret.

Under grunnlovsjubileet viste mange klasser fra barnetrinnet interesse for å komme til Stortinget og en faggruppe arbeider i 2014 og 2015 med å utvikle et konkret tilbud til denne målgruppen. Nye pedagogiske verktøy som formidlingsesker, samlingsstund og forenklete grunnlovsparagrafer tas i bruk. Det utvikles også en omvisningshjelp til stortingsrepresentanter og ansatte som på egen hånd ønsker å vise barna Stortinget. «Mina og Løven» i lydbokformat lanseres på stortinget.no i februar 2015.

Både barn og minoritetsspråklige grupper er blant hovedmålgruppene i Stortingets kommunikasjonsstrategi. En fornyet lettest-brosjyre er under arbeid og målgruppen er minoritetsspråklige grupper. I tillegg utvikles det et undervisningsopplegg som kan benyttes før og etter besøk i Stortinget. Opplegget vil være tilgjengelig på nett.

MiniTinget er svært populært og skal oppgraderes. Spilletts gang vil bli beholdt, men de tekniske løsningene vil

kunne skape fleksible løsninger som igjen øker kapasiteten. Flere klasser i videregående skole får i framtiden muligheten til å besøke rollespillet.

Det arbeides med å få på plass et utvidet formidlingstilbud via stortinget.no og sosiale medier. Undervisningssidene er under utarbeidelse.

3.2.5 Øvrig måloppnåelse

3.2.5.1 Grunnlovsjubileet

Stortinget hadde det overordnede ansvaret for feiringen av Grunnlovens 200-årsjubileum i 2014. Stortinget oppnevnte i 2009 Hovedkomiteen for å samordne noen nasjonale fellestiltak i jubileumsåret:

- Måldokumentet for jubileet.
- Grafisk profil for jubileet.
- Felles nettside med arrangementskalender og digitale verktøy.
- Offisielt program for jubileet.

Måldokumentet definerte følgende hovedmål for jubileet:

- Øke kunnskapen om begivenhetene i 1814 og Grunnloven.
- Skape debatt om folkestyrets fremtidige hovedutfordringer.
- Gjennomføre en bred og inkluderende feiring i alle landets kommuner.

Stortingets sekretariat for grunnlovsjubileet har hatt ansvaret for å gjennomføre og forvalte de nasjonale fellestiltakene på vegne av Hovedkomiteen og mange av Stortingets egne tiltak og arrangementer.

Fellestiltakene er blitt benyttet av svært mange arrangører over hele landet. Jubileumsprofilen har hatt 800 godkjente lisenstakere. Det reelle antallet brukere ligger langt høyere da mange lisenstakere som kommuner og Den norske kirke har forvaltet profilen for sine institusjoner. Ut fra antall registreringer i den digitale arrangementskalenderen er vår vurdering at antall arrangementer over hele landet utgjør ca. 3 000.

Det er gjennomført ca. 200 offisielle arrangementer som fordeler seg på alle fylker. Offisielle myndighetspersoner har deltatt på mange av disse arrangementene. Det gjelder særlig medlemmene i Stortingets presidentskap, som har vært til stede på arrangementer og holdt taler.

Det har utvilsomt vært meget stor interesse for grunnlovsjubileet i hele landet og gjennom hele jubileumsåret. En medieanalyse som Retriever har foretatt for Stortinget viser følgende hovedfunn:

- Grunnlovsjubileet var i 2014 omtalt i 24.756 medieoppslag. Analysen viser bred dekning av jubileet i alle landets fylker gjennom hele jubileumsåret. Det var et naturlig høydepunkt i mai 2014.
- Medieomtalen av grunnlovsjubileet var så massiv at jubileet ble den syvende mest omtalte nyhetssaken i 2014.
- Medieanalysen viser at grunnlovsjubileet var den nyhetssaken i 2014 som gjorde flest glade og færrest triste eller opprørte. Publikum var også meget godt fornøyd med medienes dekning av jubileet.

Kongefamilien til stede under jubileumsmøtet i Stortinget. Foto: Håkon Mosvold Larsen/NTB scanpix/Stortinget.

Stortingets hovedarrangementer i 2014

Stortinget har hatt ansvaret for de tre nasjonale hovedarrangementene i jubileumsåret (se omtale nedenfor). Hovedformålet med Stortingets arrangementer har vært å skape nasjonal interesse for jubileet og formidle verdiene som er knyttet til Grunnloven og utviklingen av folkestyret gjennom 200 år.

Søndag 18. mai ble monumentet over Christian Frederik avduket på Eidsvolls plass utenfor Stortinget. H.M. Dronning Margrethe av Danmark foretok avdukingen. DD. MM. Kong Harald og Dronning Sonja og H.K.H. Prinsgemal Henrik av Danmark var til stede. Stortingspresidenten og statsministeren var vertskap for arrangementet. Monumentet var en gave fra regjeringen til Stortinget i anledning grunnlovsjubileet.

Stortinget har også gjennom egne arrangementer markert de historiske merkedagene 7. oktober 1814 og 4. november 1814. Det første Stortinget trådte sammen 7. oktober 1814 og vedtok 4. november 1814 en revidert grunnlov som åpnet for unionen med Sverige.

Stortingets siste arrangement i jubileumsåret ble holdt på Eidsvolls plass 1. desember. 19 juletrær ble tent for å markere hvert av de 19 fylkene og valgdistriktene som er bærende i det norske representative demokratiet. Publikum ble også invitert på utendørs fotoutstilling om Stortingets historie og omvisning i stortingsbygningen.

Jubileumsåpning på Eidsvoll 16. februar 2014

Den nasjonale jubileumsåpningen fant sted ved Eidsvollsbygningen søndag 16. februar 2014. 6.000 engasjerte tilskuere deltok på et sceneshow som tok utgangspunkt i 1814-historien og de verdier som Grunnloven bygger på. I arrangementet inngikk prosjektet «Hele nasjonens hus», en fasadeprosjeksjon på Eidsvollsbygningen som tok publikum ut på en historisk reise fra 1814 til 2014. Fasadeprosjeksjonen vant Gullrutens fagpris for årets beste innovasjon. Prosjektet ble designet og produsert av Øyedrops og NRK Design på oppdrag fra Stortingets administrasjon.

Blant gjestene på arrangementet var kongefamilien, statsministeren og høyesterettsjustitiarius samt representanter for Sametinget. Stortingets presidentskap var vertskap for arrangementet. 720.000 publikummere fulgte NRKs direkte TV-sending fra arrangementet.

Jubileumsmøte i Stortinget og folkefest på Eidsvolls plass 15. mai 2014

Som en opptakt til grunnlovsdagen holdt Stortinget torsdag 15. mai 2014 jubileumsmøte i stortingssalen og påfølgende folkefest på Eidsvolls plass.

På jubileumsmøtet var de tre statsmaktene – Stortinget, regjeringen og Høyesterett – samlet i stortingssalen. Kongefamilien med kongeparet, kronprinsparet, H.K.H. Prinsesse Ingrid Alexandra og Prinsesse Astrid, fru Ferner var også til stede. Jubileumsmøtet var Prinsesse Ingrid Alexandras første offisielle besøk på Stortinget. I tillegg var de nordiske parlamentspresidenter og tidligere stortingspresidenter til stede.

Stortingspresident Olemic Thommessen, Folketingets formand Mogens Lykketoft og Riksdagens talman Per Westerberg holdt taler med vekt på at det i 2014 har vært 200 år med fred mellom de nordiske land. Både jubileumsmøtet og folkefesten på Eidsvolls plass ble sendt direkte på NRK 1.

Festforestilling på Eidsvoll 17. mai

17. mai 2014 arrangerte Stortinget en stor festforestilling ved Eidsvollsbygningen. Målet var å samle hele Norge til feiring av Grunnloven, folkestyret og 200 år med fred i Norden. Godt over 20.000 publikummere hadde funnet veien til parken ved Eidsvollsbygningen og over 700.000 fulgte NRKs direktesendte TV-sending. Alle de nordiske kongeparene var til stede, sammen med det norske kronprinsparet, og de nordiske parlamentspresidentene.

Regjeringen var representert ved statsministeren og flere andre regjeringsmedlemmer. Høyesterett var representert ved høyesterettsjustitiarius. En rekke andre offisielle gjester var også til stede. Stortingets presidentskap var vertskap for arrangementet.

Stortingets historie 1964 – 2014

Forsknings- og bokprosjektet «Stortingets historie 1964–2014» var ett av Stortingets viktigste prosjekter

ved grunnlovsjubileet 2014. Boken tar for seg sentrale utviklingstrekk ved Stortinget og det parlamentariske systemet fra 1964 og frem til 2014.

Bokprosjektet ble organisert som et uavhengig forskningsprosjekt i regi av Universitetet i Oslo og Universitetet i Bergen. Redaktører av boken har vært professorene Knut Heidar og Hanne Marthe Narud, Universitetet i Oslo, og professor Tore Grønlie, Universitetet i Bergen. Stortingets historie 1964–2014 er utgitt av Fagbokforlaget.

De tre nordiske kongehus og stortingspresident Olemic Thommessen før festforestillingen i parken ved Eidsvollbygningen 17. mai 2014. Foto: Berit Roald/NTB scanpix.

Et gjennomgående tema i boken er Stortingets påståtte avmakt i perioden etter 1964. Et hovedfunn i boken er at Stortingets makt snarere har vært økende – fra et lavmål i årene rett etter krigen til en betydelig maktposisjon i dag, kanskje med et toppunkt i perioden med mindretallsregjeringer på 1990-tallet. Ved Grunnlovens 200-årsjubileum i 2014 hadde Stortinget en sterkere posisjon enn da de første 150 år ble feiret i 1964.

Stortingets formidlingstiltak

Stortinget har gjennomført et betydelig antall formidlingstiltak i løpet av jubileumsåret, og mange av disse har vært i digitale versjoner og som digitale verktøy på jubileets nettsider. Hovedmålgruppen for tiltakene har vært barn og unge. Det har vært spesielt stor interesse for faksimileutgaver av Grunnloven og ulike konkurranser knyttet til Grunnloven. Stortingets beslutninger i mai 2014 om å reformere språket i Grunnloven og styrke menneskerettighetene bidro til økt oppmerksomhet om Grunnloven.

Det har også vært samarbeidet tett med nettstedet www.minstemme.no, som har tilbudt faglige ressurser og oppgaver til bruk i barnehage og skole i anledning grunnlovsjubileet.

7. januar 2014 åpnet Stortingets jubileumsutstilling «Skjebneåret 1814. Fire dokumenter som formet Norge». Utstillingen omfattet Kieltraktaten av 14. januar 1814, Grunnloven av 17. mai 1814, Mossekonvensjonen av 14. august 1814 og den reviderte norske Grunnloven av 4. november. Utstillingen er blitt godt besøkt gjennom hele året og det har vært svært stor interesse hos publikum for å se Grunnloven.

Grunnlovsrap ved NRK Super-solister og Eidsvoll ballettsenter under jubileumsarrangementet 17. mai. Sangen «Til Dovre faller!» ble en stor publikumsfavoritt. Foto: Anette Karlsen / NTB scanpix.

For nærmere omtale av jubileumsutstillingen og tiltak for barn og unge vises det til punkt 3.2.3.1 og 3.2.3.3. Det vises også til egen dokumentasjonsrapport for grunnlovsjubileet.

Dokumentasjon og evaluering

For mer detaljert omtale av Grunnlovens 200-årsjubileum og Stortingets egne tiltak i jubileumsåret vises det til egen dokumentasjonsrapport publisert av Stortingets administrasjon. I rapporten foreligger en bred billedokumentasjon fra feiringen over hele landet.

Det vises også til egen dokumentasjon om Stortingets jubileumsmøte 15. mai 2014 og folkefesten på Eidsvollss plass samme dag. Dokumentasjonen omfatter blant annet talene på Stortingets jubileumsmøte og bilder fra jubileumsmøtet og folkefesten på Eidsvollss plass.

Stiftelsen Kirkeforskning (KIFO) vil 11. mai 2015 presentere hovedfunn fra forskningsprosjekt om grunnlovsfeiringen. Stortingets presidentskap vil ved utgangen av første halvår 2015 evaluere grunnlovsjubileet samlet.

Resultatoppnåelse

Det vurderes at de tre hovedmålene for grunnlovsjubileet i betydelig grad er oppnådd. Følgende indikatorer ligger til grunn for denne konklusjonen:

Publikum på Eidsvollss plass under folkefesten 15. mai. Foto: Erlend Aas/NTB scanpix/Stortinget

- Med bred medieomtale av jubileets ulike aktiviteter og arrangementer over hele landet og gjennom hele jubileumsåret, jf. medieanalysen. Det er også dokumentert meget bra medieomtale av jubileet i danske og til dels svenske medier.
- Svært stor publikumsdeltakelse på Stortingets egne hovedarrangementer og høye seertall for NRKs direkte TV-sendinger fra arrangementene. Fra mange arrangementer ulike steder i landet meldes det også om meget god publikumsdeltakelse.
- Et meget høyt antall brukere av de nasjonale fellestiltakene som jubileumsprofil og digital arrangementskalender.
- Mange brukere av nettstedet «Min stemme» som en felles ressurs for barnehager og skoler. Stor interesse for Stortingets egne dokumentasjonstiltak overfor barn og unge.

Generelt er vurderingen at jubileet har bidratt til økt kunnskap og oppmerksomhet om Stortinget og folkestyrets utvikling i Norge.

For øvrig vises det til egen evaluering av grunnlovsprosjektet som vil bli foretatt blant annet med utgangspunkt i KIFOs forskningsprosjekt om feiringen i 2014.

3.2.5.2 Digistorting og elektronisk langtidslagring

Storingsarkivet arbeidet i 2014 med å videreutvikle digitaliserte stortingsforhandlinger, som ved lanseringen i 2013 gjorde alle trykte dokumenter fra Stortingets forhandlinger i perioden 1814–2001 tilgjengelige gjennom søk i registrene. Det jobbes med å utvide søket t.o.m. 2005 og å kunne bruke talerregisteret som inngang til sakene. Alle hovedregistrene til Stortingsforhandlinger ble også gjort tilgjengelige for fulltekstsøk.

3.2.5.3 Kommunikasjon og omdømme

I løpet av 2014 ble pressevaktordningen videreført. Loggførings- og krisehåndteringssystemet CIM (Crises Issues Management) ble innført som verktøy for loggføring av mediehenvelser. Det samme verktøyet brukes ved krise.

Stortingets administrasjon har gjennom året hatt et aktivt forhold til presselosjen, blant annet i forbindelse med nytt fotoreglement, og media for øvrig. Ikke minst i forbindelse med spesielle anledninger, som jubileumsmøtet 15. mai, Stortingets åpning og Europaråds-konferansen i september.

3.2.5.4 Nye brosjyrer

Hovedbrosjyren «Norges nasjonalforsamling» som var ny i 2013, kom i nye opplag på syv språk i 2014. Årsbrosjyren «Stortinget 2013–2014» om parlamentarisk og utadrettet aktivitet på Stortinget i sesjonen, skulle kommet på høsten, men ble forsinket og kommer først på nyåret i 2015. I tillegg ble brosjyren «Bygningen og kunsten» utgitt.

3.2.5.5 Større markeringer og arrangementer

9.–11. april 2014 gjennomførte Stortinget en av de største satsningene for unge i forbindelse med grunnlovsjubileet: Stortingets ungdomsparlament, med to dager på Stortinget og en dag i historiske omgivelser på Eidsvoll. Samlingen hadde som formål å bidra til at ungdom lærer om Stortinget og å skape forståelse for demokratiske prosesser. Tema for samlingen var grunnlovfesting av menneskerettighetene. Over 100 mennesker var til stede i Rikssalen på Eidsvoll under presentasjonene – blant dem stortingspresident Olemic Thommessen.

3.2.5.6 Andre forhold knyttet til hovedmålet «Aktuell kunnskapsformidling om folkestyret»

Markeringer og demonstrasjoner på Eidsvolls plass

I 2014 var det ca. 343 markeringer og demonstrasjoner på Eidsvolls plass. Markeringene og demonstrasjonene er av ulike kategorier, alt fra små markeringer med 2-3 personer til stede og opptil store markeringer med flere hundre deltakere. Det er også et stort spenn i temaene for markeringene.

I forbindelse med grunnlovsjubileet ble det etablert en større scene på Eidsvolls plass og statuen av kong Christian Fredrik ble avduket.

Flere nasjonaliteter har markert seg med aktiviteter på Eidsvolls plass. I 2014 har dette vært Kurdistan, Tibet, Irak, Biafra, Etiopia, Ukraina, Palestina, Iran og Tsjetsjenia. Det har også vært markeringer av politisk, humanitær og religiøs karakter i tillegg til temaer som helse, miljø og norsk matkultur.

3.3 Hovedmål: Smart representantservice

3.3.1 Mål i St.prop 1S (2013–2014)

Tenestekvalitet og servicenivå

Stortingets administrasjon skal gjøre tenester og servicenivå tydeleg. Administrasjonen skal utvikle tenesteporteføljen ved å levere relevante tenester med rett nivå og omfang. Administrasjonen skal følge opp og forbedre elektroniske system og rutinar for administrative støttefunksjonar og representantordningar, som reiseoppgjør og telefondekking.

Det blir teke sikte på å etablere eit elektronisk oppslagsverk over dei lovene og reglane som regulerer administrative saker for representantane.

Servicetilbudet vil bli styrkt og gjort lettare tilgjengeleg ved å samlokalisere tenestene som er knytte til dagens servicesenter.

3.3.2 Delmål: Stortingstorget – et supplement til Løveporten – hvor representantene får «alle» relevante tjenester på ett sted

Stortingstorget

Stortingstorget åpnet 30. september 2014 etter en intensiv prosjektperiode som involverte mange i administrasjonen, i tett dialog med stortingsrepresentantene. Samlokaliseringen av tjenestene på torget realiserer ett av delmålene for å oppnå «smart representantservice» i strategien for 2014–2018: «Stortingstorget – representantene får «alle» tjenester på ett sted».

Byggingen av stortingstorget har resultert i modernisering av sentrale areal. Samtidig har prosjektet løst et akutt behov for mer effektiv arealbruk på Stortinget. Administrasjonen har dermed fått samlet flere interne førstelinjetjenester sentralt i bygningsmassen slik at de er enkle å nå i en hektisk politikerhverdag.

Stortingstorget er etablert med servicesenteret, IKT-mobile tjenester, representantordninger og

stortingsbiblioteket. I tillegg kan resten av administrasjonen bruke torget aktivt som møtested og kontaktpunkt for andre tjenester.

Samling av tjenestene på stortingstorget er blitt godt mottatt av brukerne. Det utgjør en ekstra nytteverdi at tjenestene nå er blitt tilgjengelige på et av de mest sentrale stedene på Stortinget. I tillegg har torget bidratt til mer aktivitet i stortingsbygningen.

Nye mobile løsninger

Deler av Stortingets administrasjon flyttet i juni 2014 fra cellekontorer til åpent landskap i Stortingsgata 6. Dette ga føringer for mobilstrategien og IT-utstyret som skulle benyttes. Valget ble bærbart datautstyr på trådløst nett, med Lync og mobiltelefon som kommunikasjonsløsning. 110 personer fikk nytt utstyr og ca. 80 prosent var fornøyd med ny løsning.

Fra åpningen av stortingstorget 30. september 2014. Foto: John Greiner Olsen.

Elektronisk søk etter regler og retningslinjer

Representantenes økonomiske og administrative rettigheter er regulert gjennom stortingsgodtgjørelsesloven med tilhørende forskrift og retningslinjer. Disse er tilgjengelige på Løveporten. Arbeidet med å anskaffe en mer tilpasset løsning for vedlikehold og elektronisk søk etter regler og retningslinjer både for brukere og saksbehandler ble påbegynt.

IKT-strategi

Administrasjonen har arbeidet med å etablere ny IT-strategi for perioden 2015–2018. Målsettingen med strategiarbeidet har vært å utarbeide en fremtidsrettet og behovbasert IT-strategi, som tar hensyn til eksterne forhold som vil påvirke Stortinget i årene fremover. IT-strategien understøtter Stortingets strategidokument for perioden 2014–2018, og definerer initiativ og prosjekter som er nødvendige for å bygge en god og hensiktsmessig IT-funksjon. Ny IT-strategi danner grunnlaget for etablering av en egen IKT-avdeling fra 1.1.2015.

Representantordninger

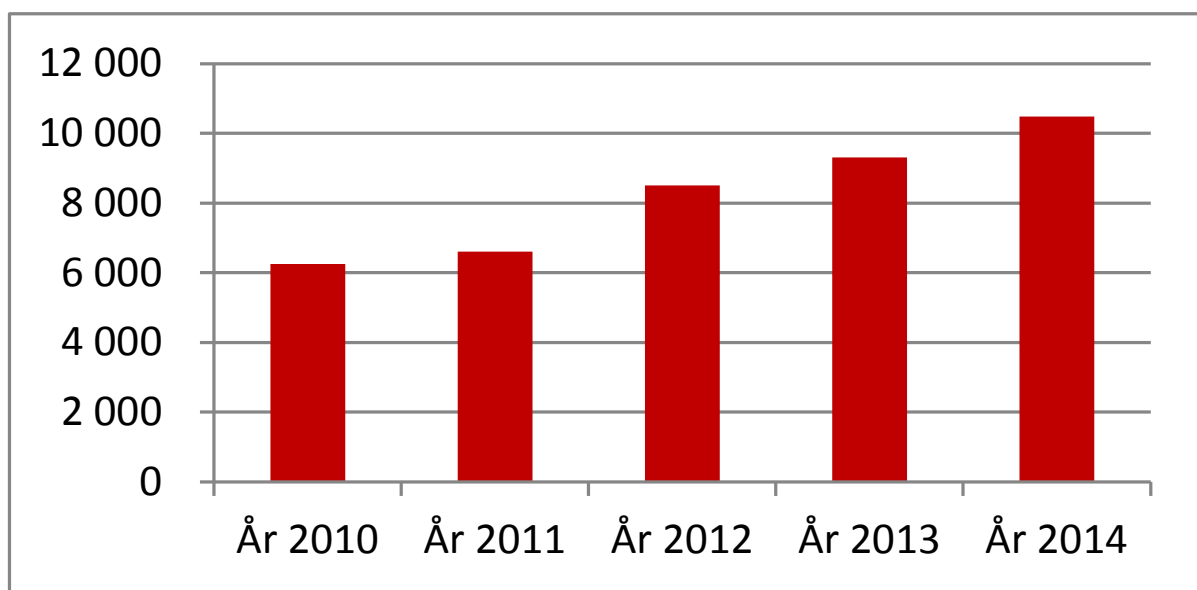
Reisedekning, godtgjørelse og språktjenester
8-17 tirsdager og onsdager (til kl. 21 ved kveldsmøte)

3.3.3 Delmål: Enkle, brukervennlige verktøy og digitale løsninger

IKT-brukerstøtte

I likhet med de siste fire årene var det en økning i antall henvendelser til IKT-brukerstøtte. Antall henvendelser i 2014 var 10476 mot 9300 i 2013, en øking på 12,6 prosent. Mye av denne økningen kan tilskrives nytt dokumentlager for administrasjonen. 90 prosent av alle telefoner ble besvart innen 20 sekunder, mens løsningsgraden i førstelinjen var 76 prosent.

Det er gjort mye rådgiving ut mot seksjoner og avdelinger for tilpasninger av dokumentlager.

Figur 9: Antall henvendelser til IKT brukerstøtte per år.

Håndtering av ordre/henvendelser til seksjon for eiendomsdrift, fase 1

Seksjon for eiendomsdrift gjennomførte høsten 2014 strakstiltak for å kvalitetssikre prosessen rundt ordrehåndtering i seksjonen. Postmottaket til seksjonen ble lagt om, slik at alle henvendelser går til én e-postadresse. I Løveporten under «Administrative tjenester», er rutinen for henvendelser til seksjonen beskrevet.

Alle henvendelser til Seksjon for eiendomsdrift via Løveporten sendes til postmottaket som første gang svarer på henvendelser innen fire timer på vanlige ukedager. Det var ved årsskiftet 114 oppgaver som sto i kø for å bli utført.

3.3.4 Øvrig måloppnåelse

3.3.4.1 Brukerrådet

Stortinget har et brukerråd for stortingsrepresentanter. Brukerrådet representerer stortingsrepresentantene i dialogen med Stortingets administrasjon om alle saker som gjelder administrative rutiner, regelverk for representantordninger, IKT-spørsmål og andre saker av betydning for stortingsrepresentantenes arbeidssituasjon. Brukerrådet er et viktig organ for administrasjonen i arbeidet med å avstemme brukernes behov mot administrasjonens tjenester.

For stortingsperioden 2013–2017 er følgende medlemmer av brukerrådet:

- Ulf Leirstein, FrP, leder
- Kari Henriksen, A
- Svein Harberg, H
- Anders Tyvand, KrF
- Heidi Greni, Sp
- Iselin Nybø, V
- Torgeir Knag Fylkesnes, SV

Miljøpartiet De Grønnes stortingsgruppe har meddelt at deres representant ikke ønsker å delta i brukerrådet.

Forvaltningsavdelingen ivaretar sekretærfunksjonen i brukerrådet.

3.3.4.2 Boligkomiteen

Stortingets boligkomité består av en stortingsrepresentant fra hvert parti. For stortingsperioden 2013–2017 har presidentskapet oppnevnt følgende medlemmer:

- Ingrid Heggø, A, leder
- Gunnar Gundersen, H, nestleder
- Ingebjørg Amanda Godskesen, FrP
- Olaug V. Bollestad, KrF
- Snorre Valen, SV
- Heidi Greni, Sp
- Terje Breivik, V

Komiteens mandat er å tildele pendlerboliger i henhold til retningslinjer fastsatt av presidentskapet. Komiteen har i 2014 hatt fire møter og behandlet 28 søknader om bytte av pendlerbolig. Komiteen er også rådgivende organ for presidentskapet når det gjelder representantenes bovilkår og har blant annet tatt opp den store forskjellen i standard det er på nye og gamle pendlerboliger.

3.3.4.3 Reiser

Reiseweb ble innført som obligatorisk registreringsmedium for alle reiseregninger fra 1.10.2013. Innføring av reiseweb og forenkling av rutiner og arbeidsprosess har i løpet av året effektivisert arbeidet med reiseoppgjør, slik at målet om 3–5 dagers behandlingstid ble oppnådd. I 2014 ble det registrert i overkant av 14 100 reisebilag mot i knapt 10 400 året før.

Figur 10 viser utvikling komitereiser over ein fireårsperiode. I 2014 normaliserte reisevirksomheten seg, etter valgåret 2013 med få komite- og utenlandsreiser.

3.3.4.4 Servicesenteret

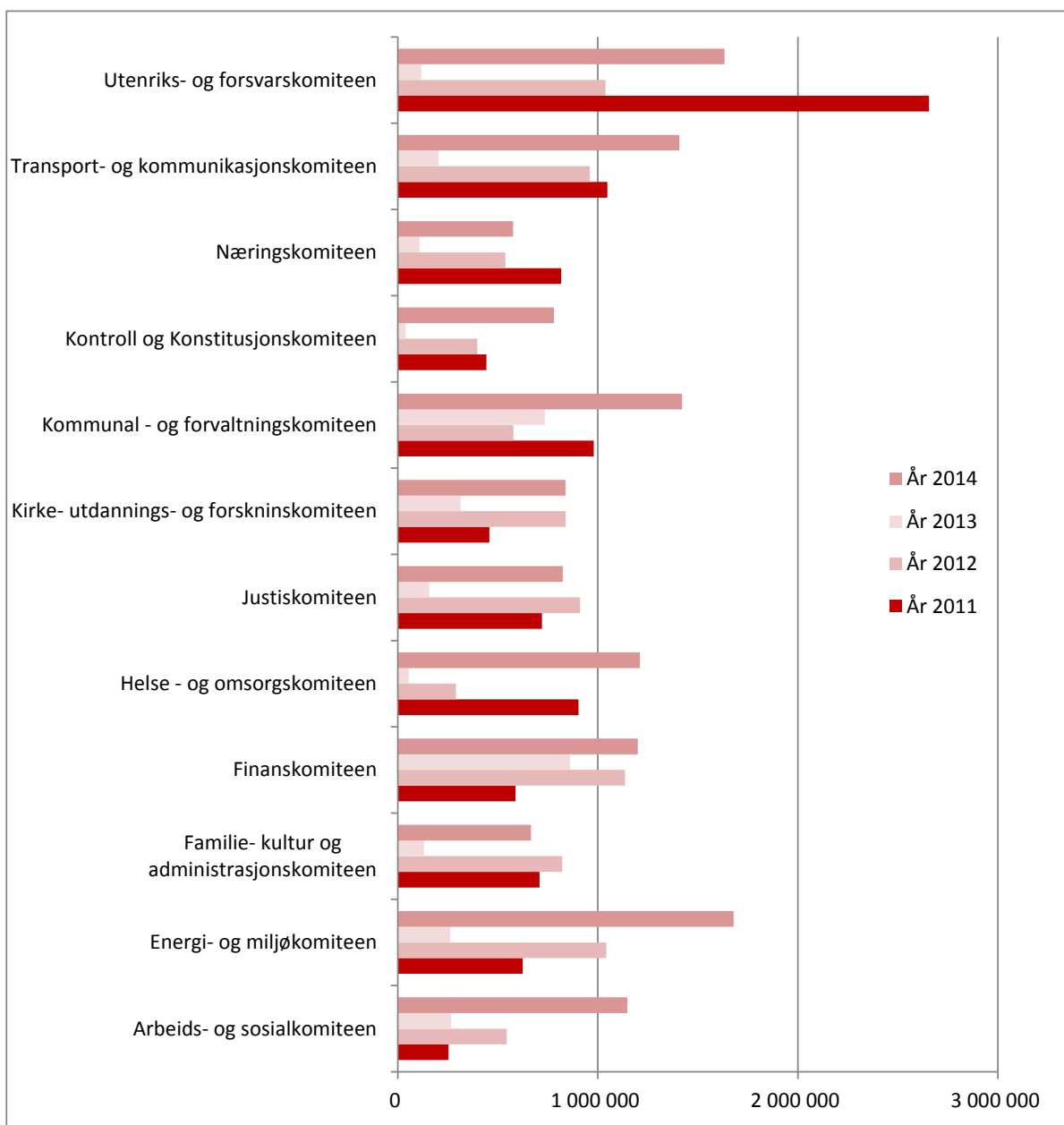
Servicesenteret ble i 2014 en del av stortingstorget. I ombygingsperioden fra 19. juni til 30. september var Servicesenteret plassert i 3. etasje i stortingsbygningen med svært redusert plass, men med mål om å opprettholde tjenester og service rettet mot representantene.

Målsettingen fremover vil fortsatt være å tilby og formidle nye og hensiktsmessige tjenester både av praktisk art og som ren informasjon.

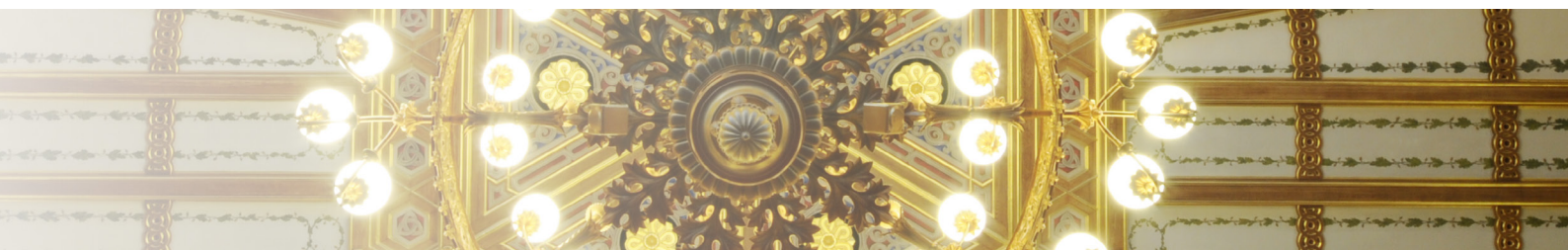
Omsetning servicesenteret	2010	2011	2012	2013	2014
Frimerker	163 856	154 027	137 996	132 178	104 842
Reisekort	617 622	813 160	832 214	732 293	556 243
Kort/konvolutter	27 544	26 502	27 720	24 055	14 751
Profil/Gaveartikler	441 366	566 612	520 613	465 181	473 004
Billetter	179 098	172 523	120 558	-	-

Tabell 10: Servicesenterets årlige omsetning i kroner.

Figur 10: Utvikling komitereiser, i kroner.

3.3.4.5 Stortingsbiblioteket

Strategi for utvikling av stortingsbiblioteket 2014–2018 er utarbeidet og behandlet i direktørens ledermøte.

Stortingsbiblioteket flyttet ut av sine lokaler i Prinsens gate sommeren 2014. Samlingene er flyttet til stortingstorget, tunnelbiblioteket og et magasin under Wessels plass. Stortingstorget er betjent med bibliotekar og inneholder den mest sentrale litteraturen. Tunnelbiblioteket er oppgradert med nye rullereoler og innredning. Både stortingstorget og tunnelbiblioteket er døgnåpent og har egne utlånsautomater for selvbetjening.

Referanseoppdrag er oppdrag besvart av biblioteket. Referanseoppdragene kommer fra interne brukere som stortingsrepresentanter og politiske rådgivere, men biblioteket svarer også på en del eksterne henvendelser.

Biblioteksystemet Bibsys er implementert i løpet av året.

Nyhetsvarsling på Ipad, i Løveporten og som e-postvarsling er en populær tjeneste. På e-post blir det sendt ut ca. 1000 varsler hver dag til 460 mottakere. Nyhetsvarslingen «overvåker» mediedekningen på til sammen 400 tema og personer. Også «aviskiosken» Buyandread er en mye brukt tjeneste. Alle på Stortinget har tilgang til den, og det ble logget inn på Buyandread ca. 300 ganger per dag i 2014. I gjennomsnitt ble det lastet ned 427 enkeltsider og/eller hele aviser per dag. Tjenesten tilbyr ca. 220 norske dags-, fådags- og ukeaviser.

Referanseoppdrag i stortingsbiblioteket	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	476	532	516	403	338	336

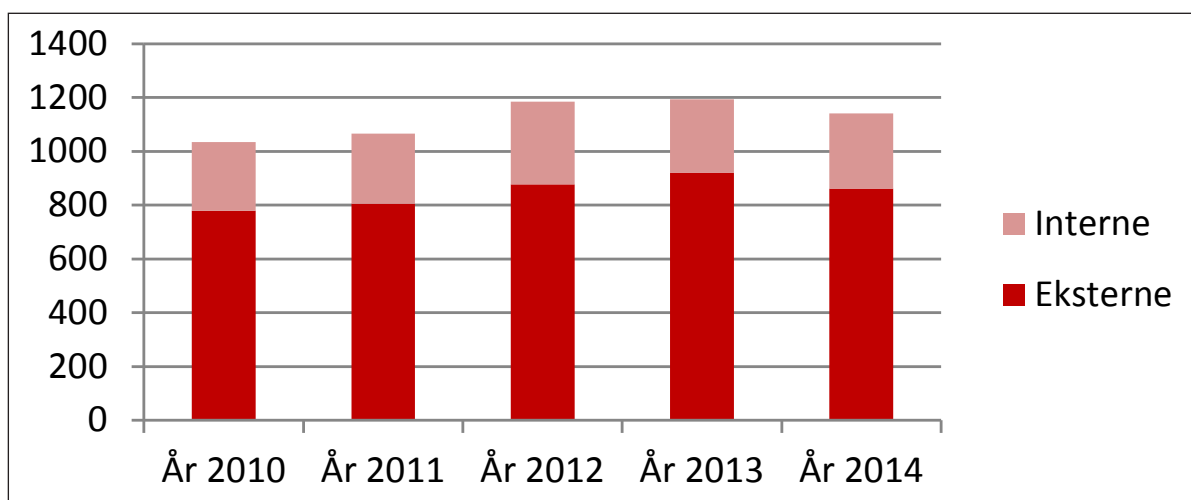
Tabell 11: Referanseoppdrag i stortingsbiblioteket.

Varsling om nye tidsskrifthefter sendes ut fortløpende til ca. 230 mottakere. Rundt 2 700 tidsskriftartikler er lest i fulltekst.

3.3.4.6 Stortingsarkivet

Stortingsarkivet har som hovedoppgave å bevare, tilgjengeliggjøre og formidle arkivene etter Stortingets konstitusjonelle og administrative virksomhet. I 2014 arbeidet stortingsarkivet med ulike formidlingstiltak knyttet til grunnlovsjubileet, blant annet jubileumsutstillingen i historisk sal og digitalisering og tilgjengeliggjøring av arkiver fra 1814.

Stortingsarkivet samarbeidet med de øvrige arkivinstitusjonene i Oslo (Riksarkivet, Statsarkivet i Oslo, Oslo byarkiv og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek) om å markere Arkivdagen 2014. For tredje året på rad holdt arkivene et felles, åpent fagseminar. I 2014 var temaet «Spor etter 1. verdenskrig i arkivene», og seminaret ble holdt i Stortingets kinosal.

Figur 11: Henvendelser til Stortingets arkivtjeneste.

Stortinget laget også en utendørs utstilling i 2014, da byggegjørdene rundt Wessels plass ble benyttet til å presentere boken om Stortingets historie 1964–2014.

Stortingsarkivet var vertskap for den internasjonale konferansen for parlamentsarkiver og politiske partiarkiver, ICA/SPP. Temaet var Archives – Access – Democratization: Effective democratization: participation in and access to the archives of Parliaments, Political Parties and Political Foundations. Konferansen hadde ca. 50 deltakere fra ca. 25 forskjellige institusjoner.

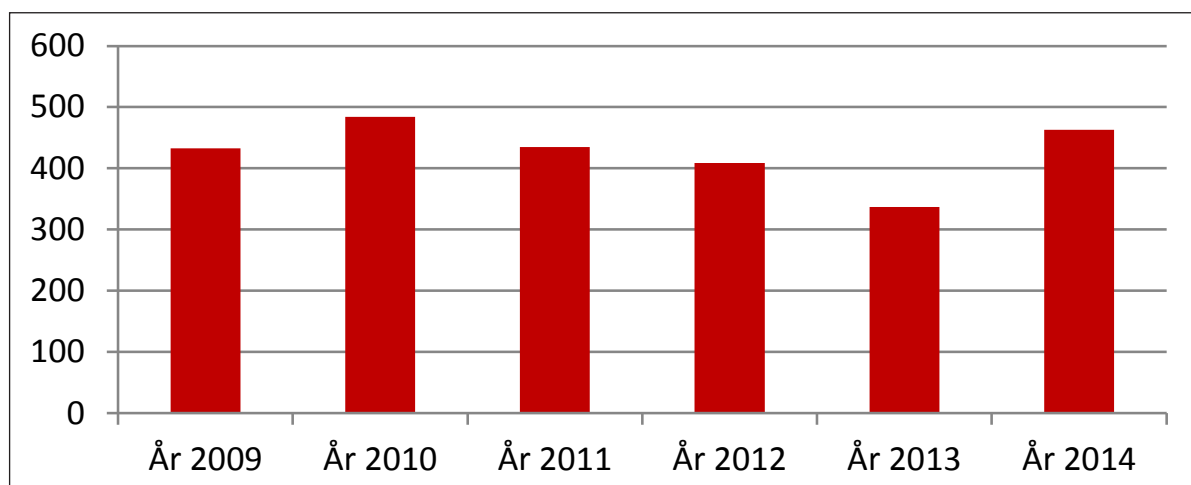
Søknader om dokumentinnsyn	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Innvilget	244	474	193	176	77	203
Avslått	13	24	7	5	6	8
Søknader totalt	257	498	200	181	83	211

Tabell 12: Søknader om dokumentinnsyn.

3.3.4.7 Utredninger

Utredningsseksjonen besvarer utredningsoppdrag og yter faglig bistand til representanter, partigrupper og komiteer i Stortinget basert på spørsmål fra den enkelte oppdragsgiver. Seksjonen besvarer også forespørsler fra andre lands parlamenter. Eksempler på oppdrag:

- Juridisk vurdering av forsøksordning om lokal forvaltning av motorferdsel i utmark – snøscooterkjøring
- Omfanget av trygdeeksport fra Norge
- Om tax-free ordningen for alkohol
- Effekter ved kjøp av klimavoter tilsvarende årlig klimagassutslipp i Norge
- Endringer i deltakerloven for fiskeriene og forholdet til EU/EØS

Figur 12: Antall behandlede oppdrag pr. år (2008–2014).

European Centre for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD)

Samarbeidet mellom europeiske parlamenter vedrørende utredning og dokumentasjon ble etablert i 1977. Det meste av aktiviteten innenfor ECPRD er svar på spørsmål fra kolleger om interne parlamentsforhold (konstitusjonell praksis og prosedyrer, lønnsnivå og IKT) eller mer generelle politikk-spørsmål. Eksempler på oppdrag:

- Om romavlytting og parlamentarisk kontroll
- Måltall for overlevelse av kreft
- Omfanget av overføringer til landbruket
- Om våpenregelverk
- Media og brudd på privatlivets fred

Videre arrangeres det årlige seminarer innenfor fire «areas of interest»: Økonomi, parlamentarisk prosedyre, bibliotek/arkiv/utredning og IKT.

3.3.4.8 Servering

Antall gjester og omsetningen både i spisestedene og i forbindelse med møter og arrangementer er stabil. Det har vært flere store arrangementer enn tidligere. For å kunne opprettholde og utvikle tilbudet, spesielt på varmmatsiden, er det installert nye moderne ovner ved kjøkkenet i stortingsbygningen.

Omsetning Serveringsenhetene	2012	2013	2014
Komitéhuset	277 119	265 811	238 655
Stortingets kafeteria	5 319 210	5 497 013	5 652 150
Stortingskvartalet	3 918 688	4 382 251	4 288 301
Totalt	9 515 017	10 145 075	10 179 106

Tabell 13: Serviceenhetenes årlige omsetning i kroner.

3.3.4.9 Barnehageplass

Stortinget har reservert ni barnehageplasser i en privat barnehage i Oslo. Plassene er forbeholdt stortingsrepresentanters barn, men kan benyttes av barn av ansatte/partigruppene dersom plassene ikke fylles opp av stortingsrepresentanters barn. Ni barn, omtrent likt fordelt mellom representanters og ansattes/ gruppeansattes, benyttet ordningen hele eller deler av 2014.

3.3.4.10 Andre forhold knyttet til hovedmålet «Smart representantservice»

Som en konsekvens av etableringen av stortingstorget ble det nødvendig å etablere et nytt postsorteringssenter. Da det ikke var mulig å reetablere et helt likt sorteringssenter, ble det gjennomført endringer i rutinene for levering av post.

3.4 Hovedmål: Profesjonell drift og utvikling av bygningene

3.4.1 Mål i St. prop 1 S (2013–2014)

Grunnlovsjubileet 2014

Som følge av ein vedteken langtidsplan for større investeringar er budsjettposten auka vesentleg i 2014. Prosjektet med rehabilitering av Prinsens gate 26 har gått gjennom ei utvikling som blant anna er grunngjeven i resultata frå ein risikoanalyse som Stortinget har fått utarbeidd. Dette har ført til at prosjektet har endra karakter. No er det eit totalrenoveringsprosjekt, der ein byggjer eit nytt bygg innafor dei eksisterande fasadane. Prosjektet er utvida med eit nytt post- og varemottak som skal plasserast under Wessels plass. Dette prosjektet har ei kostnadsramme på 660 mill. kroner per mai 2013. Vidare er det under planlegging ei ny alternativ nedkøyring til garasjen for å betre den samla tryggleiken ved Stortinget. Denne innkøyringa vil også bli tilkomsten til det nye post- og varemottaket. Endeleg plassering og kostnadsramme for ny innkjøring til garasjen og post- og varemottaket er under utarbeiding. Ombyggingsarbeida er planlagde ferdig i 2017.

Tenestekvalitet og servicenivå

Det er planlagt krevjande bygningsmessige oppgåver i 2014, blant anna sikringstiltak rundt Stortinget og i Stortingets bygningar, førebuingar til oppstart av rehabiliteringa av Prinsens gate 26 og bygging av nytt post- og varemottak. I samband med ombyggingsprosjektet i Prinsens gate 26 blir publikumsmottaket for stortingsarkivet og stortingsbiblioteket og innhaldet i magasina flytta.

3.4.2 Delmål: Stortingets bygninger og boliger gir trygge og gode rammer for det parlamentariske arbeidet

I dette kapittelet dokumenteres måloppnåelse for at Stortingets bygninger og boliger skal gi trygge og gode rammer for det parlamentariske arbeidet. Dokumentasjonen tar utgangspunkt i måleindikatorane og delmålene som er formulert i virksamhetsplanen.

Stortingets bygningsmasse

I 2014 ble det satt i gang et arbeid sammen med Oslo kommune for å se på perimetersikring av Stortingets bygningsmasse. Dette arbeidet er benevnt helhetlig sikringsplan, en mulighetsstudie som har vurdert sikkerhetstiltak innenfor området som strekker seg fra Rådhusgaten i sør til Grensen i nord, avgrenset av Akersgt og Rosenkrantzgt. Det ble i løpet av 2014 laget en mulighetsstudie, som skal legge grunnlaget for sikringstiltakene rundt Stortinget. Dette arbeidet vil bli videreført i 2015.

Økt sikkerhet og tiltak adgang

Sikkerhetsseksjonen har gjennom året hatt et økt fokus på adgangskontroll. Kontrollen har vært gjennomført med økt fokus på forhåndsinnmelding av besøkende, både gjennom innganger og garasje. I tillegg til kontroll av besøkende i innganger ved røntgen og portal er utvendig kontroll av mannskap ved grinda på Løvebakken og ved garasjen videreført. I februar ble ny inngang i Akersgata ferdigstilt etter ombygging. En ny døgnbemannet resepsjon gir bedre kontroll av inn- og utpasseringer i og utenfor åpningstid. Foruten bemannet resepsjon, er inngangen også utstyrt med enmannssluse. Gjennom året er samarbeid med seksjon for intern service intensivert når det gjelder å koordinere mottaket til innmeldte arrangementer. I november overtok sikkerhetsseksjonen resepsjonen på Løvebakken fra seksjon for internservice. To årsverk ble overført og i oktober/november ble det tilsatt to eksterne som resepsjonister. Overføringen har skjedd i forbindelse med en

kartlegging av tjenester og grenseflater mellom seksjonene, og er også et viktig tiltak for å forbedre oversikten over besøkende og sikkerhet ved adgangskontroll ytterligere.

Oppgradering av digitale plattformer

Stortingets administrasjon gikk i februar 2014 til innkjøp av loggførings- og krisehåndteringssystemet CIM – Crises Issues Management. Systemet tatt i bruk som loggføringsverktøy for sikkerhetsseksjonens vaksentral. I tillegg er beredskapsplanverk lagt inn med tilhørende tiltakskort. Systemet benyttes til varsling på SMS, mail og tale til representanter og ansatte. Sikkerhetsseksjonen har gjennom året vært i tett samarbeid med IKT for oppgradering av digitale plattformer for kamera og alarmer, for å gi sikkerhetssentralen bedre verktøy til overvåking av objektet. I tillegg til digital oppgradering er operatørrollen spesialisert for faste operatører med tilhørende opplæring på CIM og annet digitalt utstyr.

Overordnet plan for Stortingets arealdisponeringer

Det ble utarbeidet en helhetlig plan for stortingsbygningen, inklusive tilbygget mot Akersgata. Et forslag til enhetlig plan ble utarbeidet av Narud Stokke Wiig (NSW) i tett samarbeid med Stortinget. Arbeidet startet i februar 2014 og en helhetlig funksjonsplan for stortingsbygningen ble levert. Arbeidet med planen ble sluttført i november med behandling i direktørens ledermøte medio desember 2014.

Administrasjonen jobber videre med planmaterialet, og tar stilling til videre arbeid etter behandling i presidentskapet.

Stortingsgata 6

I forbindelse med rehabiliteringen av Prinsens gate 26, har Stortingets administrasjon leid lokaler i Stortingsgata 6. Prosjektering, innkjøp av møbler og tilpasning av lokalene til Stortingets bruk foregikk våren 2014. Sommeren 2014 flyttet 114 personer i administrasjonen til Stortingsgata.

Oppstart av byggearbeider P26

I mai inngikk Stortingets administrasjon kontrakt med Veidekke entreprenør AS for å rehabilitere Prinsens gate 26 og etablere nytt post- og varemottak under Wessels plass. Sommeren 2014 startet byggearbeidene knyttet til prosjektet. Wessels plass er nå byggeplass, og dette vil prege bybildet i flere år fremover. Det er gjort tiltak for å forskjønne området, og det er etablert god dialog og informasjonsflyt med naboene for å søke å redusere de ulempene prosjektet påfører naboene.

Bygging av nytt post- og varemottak vil stå ferdig samtidig med Prinsens gate 26. I 2014 er det gjort forberedende arbeider knyttet til denne delen av prosjektet. Selve utgravingen starter i 2015.

Nytt teknisk rom

I forbindelse med rehabiliteringen av Prinsensgate 26 var det nødvendig å finne erstatningsarealer for teknisk rom som tidligere var plassert i bygget. Det ble etablert et nytt teknisk rom i kjelleren i Nedre Vollgate 20. Prosjektet er avsluttet og arealene fungerer som planlagt.

Pendlerboligporteføljen

Stortinget overtok nye pendlerboliger i 2013 og har i 2014 solgt tilsvarende antall.

Stortingets pendlerboliger i 2014 fordelt på størrelse	HC- tilpasset	Toroms	Treroms	Fireroms	Femroms	Totalt
Antall leiligheter	2	66	61	12	1	142

Tabell 14: Antall pendlerboliger i 2014 fordelt på størrelse.

3.4.3 Delmål: God kombinasjon av historiske elementer og moderne norsk design og kunst

Da stortingstorget ble etablert ble det gjennomført grundige arbeider for å bevare den antikvariske kvaliteten. Historiske undersøkelser ble foretatt av NIKU – Norsk institutt for kulturminneforskning som ble opprettet som en stiftelse i 1994 og som er et nasjonalt og internasjonalt senter med kompetanse på kulturminneforskning. Riksantikvaren deltok både i forprosjektet og i gjennomføringsprosjektet. Resultatet ble en omforent tilnærming, forankret i gode prinsipper som ivaretar historiske elementer og krav til brannsikkerhet og universell utforming.

3.5 Attraktiv, kompetent organisasjon med godt arbeidsmiljø

Strategien for Stortingets administrasjon for perioden 2014–2018 inneholder også et femte mål «Attraktiv, kompetent organisasjon med godt arbeidsmiljø». «Ansatte, organisasjon og arbeidsmåter er «verktøyene» i arbeidet med å nå de fastsatte målene. Skal folkestyret respekteres og fungere godt, må administrasjonen være et levende arbeidssted; et sted hvor ansatte får utvikle seg og blir utfordret til å bidra. Vi setter klare og tydelige krav til alle ledere og medarbeidere.»

3.5.1 Mål i St. prop 1 S (2013–2014)

Verksemdsstyring og leiarskap

Drifta og dei administrative løysningane til Stortinget skal utviklast vidare for å leggje betre til rette for ei moderne og økonomisk optimal verksemd.

Den interne styringa skal vere enkel og heilskapleg med god økonomistyring. Leiarane i administrasjonen skal ha tilgang til god og relevant styringsinformasjon når dei treng det. Systema og verktøya for styring, innsyn og kontroll som leiarane har til rådvelde, skal vidareutviklast, og ein tek sikte på å kjøpe inn og implementere systemstøtte for leiingsinformasjon og verksemdsstyring.

Stortingets administrasjon skal strekkje seg mot å vere ei føregangsvirksomheit i heilskapleg leiarskap, medrekna god styring og medarbeidarutvikling. Når det gjeld leing, vil det seie at det er behov for tydeleg målstyring og prioritering av ressursar, med god forankring i overordna strategi.

Organisasjonskultur og internkommunikasjon

Stortingets administrasjon skal ha ein kultur der dei etiske retningslinene og verdiane våre blir reflekterte i haldningane og innstillinga til den enkelte. Internkommunikasjonen skal vere god og effektiv.

Personalpolitikk og kompetanse

Stortingets administrasjon skal arbeide kontinuerleg med å skaffe fram, ta vare på og vidareutvikle kompetanse i takt med nye behov. Det vil i 2013 bli etablert ein HR-strategi som ein vil følgje opp vidare i 2014.

Administrasjonen tek sikte på å implementere eit program for kompetanseutvikling og vurdere å innføre e-læringsverktøy når nye medarbeidarar og leiarar skal lærast opp. Administrasjonen vil vidareføre arbeidet med leiarutvikling gjennom eit revidert og oppdatert leiarutviklingsprogram. Medarbeidarundersøkinga som blei gjennomført i 2013, vil bli følgt opp med tiltak innanfor etikk, varsling, omstilling og endring, kultur og konflikthandtering.

Stortingets administrasjon vil vidareføre og vidareutvikle ordningar for lærlingar.

Forholdet til omverda

Stortingets kommunikasjon med omverda skal vere relevant og god og vere med på å skape eit godt omdøme.

Innkjøpspolicy

Dei ytre ramane for innkjøp i Stortingets administrasjon styrast av lov og forskrift om offentlege anskaffingar. Regelverket legg opp til at det skal foretas samfunnseffektive anskaffingar der tilbydarane opplever like og føreseielege spillereglar, og der prinsippene om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet og ikkje-diskriminering blir ivarettatt. Dei konkurransemessige sidene er strengt regulert, og brot på disse prinsippa vil raskt medføre at vi som oppdragsgivar blir tvunge til å avlyse ein konkurranse og starte på nytt.

I tillegg til dei klassiske konkurranseprinsippa føreset loven at det skal tas omsyn til krav knytta til blant anna miljø og universell utforming. Stortingets administrasjon nyttar også muligheita til å stille ytterlegare krav, f.eks. til etikk i produksjonsledd og til at leverandørar er medlem av ei lærlingeordning. Forskriften opner for at det kan stilles krav til tilbyders vandel, og slikt krav er tatt inn i Stortingets malar.

Tenestekvalitet og servicenivå

Administrasjonen skal vidareutvikle kompetanse og arbeidsformer for å imøtekomme krav og forventningar til tenesteleveransar og forvaltning. Det blir sett i verk fleire sikringstiltak som følgje av risikovurderinga i 2013. Den generelle utviklinga innanfor fleire ansvarsområde fører til at mange oppgåver aukar i omfang og kompleksitet. Det krev at kompetansen blir heva på fleire fagområde.

Det skal implementerast verktøy og rutinar for fleirårig planlegging av større innkjøp og vedlikehaldsaktivitetar for at det skal vere lettare å føreseie og styre kostnadene og ressursane.

Målet om eit «grønt storting» skal vere ein av premissane for utviklingsarbeidet i Stortinget.

3.5.2 Tydelig lederstruktur og effektive arbeidsmåter

Det er gjennomført ledersamlinger med hovudvekt på temaer som endringsledelse, styring og oppfølging av strategiplanen. I tillegg er det arrangert månedlege lederlunsjer med aktuelle temaer som henholdsvis IT-, kommunikasjons- og HR-strategi.

3.5.3 Tydelige roller og ansvar: alle ansatte vet hva som forventes av dem og hvilken myndighet de har

HR-strategi

Det er utarbeidet et diskusjonsnotat om HR-strategi. Dette er formidlet til ledere og hovedtillitsvalgte og behandlet på ledersamlinger m.m. Utkast til strategi er diskutert på direktørens lederseminar og ledermøter og ferdigbehandles primo 2015.

Ny arbeidstidsavtale. Samling av tariffavtalene

Ledelsen og organisasjonene forhandlet frem en ny arbeidsavtale, der den ukentlige arbeidstiden ble økt fra 35 til 37,5 timer per uke med virkning fra 1. oktober 2014. I forhandlingene ble det også enighet om lønnskompensasjon til alle for den økte arbeidstiden. Innen enkelte tjenesteområder har det vært arbeidet med å tilpasse den nye arbeidstiden til ulike vakt- og arbeidsplaner.

Administrasjonens uavhengighet av avtaleverket i staten er blitt avklart. Det er forberedt et arbeid med å vurdere en samling av tariffavtalene (lønn og arbeidstid) til én som i staten.

Virksomhetsstyring

Utarbeidelse av ny strategi førte til arbeid med en ny målstruktur som ble innarbeidet i virksomhetsstyringen fra og med 2014.

I 2014 ble arbeidet med å forbedre og videreutvikle virksomhetsstyringen i Stortingets administrasjon videreført. Nye områder, som HR (sykefravær, overtid, årsverk) og innkjøpsvirksomheten, ble integrert i virksomhetsstyringen fra 1. tertial 2014. Ny hovedinstruks for virksomhetsstyring som ble iverksatt 1.1.2014 er implementert i organisasjonen og instruksene er planlagt videreutviklet og revidert i 2015. I tillegg er det i 2014 også arbeidet med å implementere de nye policyene (internkontroll på økonomiområdet, økonomistyring, økonomiforvaltning og innkjøp) som ble utarbeidet i 2013.

Administrasjonen startet i 2014 arbeidet med å integrere risikostyring i virksomhetsstyringen. I forbindelse med planprosessen for 2015 gjennomførte en avdeling i administrasjonen risikovurdering av sine viktigste resultatmål for 2015. Direktørens ledergruppe skal gjennomføre risikovurdering av de viktigste resultatmålene for Stortingets administrasjon i 2015 og målsettingen er å integrere risikostyringen i den årlige planprosessen i 2015 og i virksomhetsstyringen for hele administrasjonen fra 2016.

For å sikre god og effektiv virksomhetsstyring har administrasjonen i 2014 anskaffet et virksomhetsstyringssystem som skal implementeres i 2015. Det ble arbeidet videre med å forankre Hovedinstruksen i virksomheten, bl.a. i form av gjennomførte kurs.

3.5.4 Målrettet kompetanseutvikling: Riktig kompetanse på riktig sted

Prosedyrer og rutiner for å effektivisere og kvalitetssikre rekrutteringsarbeidet er gjennomgått. Et forslag til ny ordning for introduksjon av nye medarbeidere er utarbeidet og planlagt for 2015. Det har i enkelte tilfeller vært tilbudt individuell karriereveiledning til medarbeidere som har hatt behov for å omstille seg til annet arbeid. Det skal arbeides videre med retningslinjer for studiestøtte, forvaltningen av midler til kompetanseutvikling og en helhetlig strategi for kompetanseutvikling. Mulighetene for bruk av e-læringsverktøy skal kartlegges.

3.5.5 Brukervennlige verktøy og digitale løsninger forenkler arbeidshverdagen

Enklere elektronisk samhandling

På området økonomi og styring er mye informasjon og dokumenter tilgjengeliggjort via Løveporten og SharePoint. Det er anskaffet et system for virksomhetsstyring, Corporater. Systemet vil digitalisere hele prosessen rundt virksomhetsstyring og blir implementert i 2015.

Det vises for øvrig til redegjørelse for nye mobile løsninger og stortingstorget i punkt 3.3.2.

3.5.6 Kommunikasjonsplan som sikrer god kommunikasjonsflyt internt og eksternt

I løpet av 2014 ble Stortingets kommunikasjonsstrategi 2015–2018 utarbeidet. En gruppe medarbeidere som til sammen representerer alle avdelingene i Stortingets administrasjon deltok i arbeidet. I løpet av tre samlinger ble alle overskriftene i strategien diskutert. Direktøren og ledergruppen for øvrig ble involvert underveis i prosessen. Strategien ble vedtatt i ledergruppen i september. Deretter var den oppe i presidentskapet. Ferdig strategi ble trykket i desember. Strategien omhandler eksternt kommunikasjon og skal bidra til målet om aktuell kunnskapsformidling av folkestyret. For øvrig skal strategien bidra til interesse og forståelse for Stortingets rolle og oppgaver, og legge grunnlag for å prioritere og samordne administrasjonens kommunikasjonstiltak. Det forutsettes at administrasjonen gjennom systematiske målinger, kan følge utviklingen på viktige områder. Som del av dette arbeidet inngår også systematisk måling av omdømmet. Den første omdømmemålingen ble gjennomført i 2014.

3.5.7 Et arbeidsmiljø preget av samhold, kunnskapsdeling og god kultur for tilbagemelding

Bedriftshelsetjenesten (BHT) startet arbeidet med å presentere de nye retningslinjene for forebygging og håndtering av mobbing og trakassering og har gjennomført workshopen «Vår gode arbeidshverdag». BHT har vært invitert til dialogmøter i flere avdelinger.

Bedriftsfysioterapeuten har gitt råd og informasjon om å arbeide i åpne landskap til seksjonene som har flyttet til Stortingsgata 6. Bedriftssykepleier har gitt reisemedisinsk informasjon til komiteer som skal på reise og har gjennomført vaksinerings av representanter og ansatte for tjenestereiser utenlands.

BHT har gjennomført 25 kurs i grunnleggende førstehjelp og hjerte-lunge-redning, har arrangert røykesluttkurs og har bistått med å avholde HMS-kurs for verneombudene. BHT har hatt beredskap ved en rekke offisielle arrangementer på Stortinget.

3.5.8 Ansatte som etterlever Stortingets verdigrunnlag og etiske retningslinjer

Med utgangspunkt i verdien «åpenhet», er det i et samarbeid mellom HR-seksjonen og BHT utarbeidet informasjon og retningslinjer for hvordan man kan si i fra om uønsket adferd i administrasjonen. I tilknytning til dette er det satt i gang et arbeid med å revidere de etiske retningslinjene. Flere seksjoner har hatt seminarer om temaene etiske retningslinjer, varsling og forebygging av mobbing/trakassering.

3.5.9 Øvrig måloppnåelse

3.5.9.1 Pensjonsordninger stortingsrepresentanter

Dagens pensjonsordning for stortingsrepresentanter ble vedtatt i 2011. Stortingsrepresentantene tjener opp pensjon i en pensjonsbeholdning der alle år på Stortinget teller med. Det gis pensjonsopptjening av godtgjørelse opp til 12 G. Pensjonen kan tas ut fleksibelt fra 62 til 75 år. Alderspensjonen er basert på samme prinsipp som ny alderspensjon i folketrygden. Det er en nettoordning som betyr at tjenstepensjonen kommer i tillegg til andre pensjoner og at den ikke blir samordnet med andre pensjoner. Pensjonen levealder justeres og reguleres. Representanter som hadde opptjent rettigheter etter tidligere ordning beholder disse. Det gjelder også retten etter 75-årsregelen, men videre opptjening etter denne regelen er ikke mulig etter 1.1.2012. Pensjonsordningen administreres av Statens pensjonskasse.

Pensjonsutbetalinger 2010–2014	2010	2011	2012	2013	2014
Pensjonsutbetalinger (alderpensjon, ventegodtgjørelse, etterlattepensjon og uførepensjon) (mill. kr)	60,9	61,1	63,7	63,2	67,2
Antall som mottok pensjonsytelser fra ordningen	372	364	369	373	386
Administrasjonskostnader til SPK (mill. kr)	2,2	0,8	1,3	1,2	1,3

Tabell 15: Pensjonsutbetalinger 2010–2014.

3.5.9.2 Regulering av representantenes godtgjørelse

19. juni 2014 vedtok Stortinget Lønnskommisjonens innstilling om justerte satser for stortingsrepresentantenes godtgjørelse, jf. Innst. 305 S (2013–2014). Fra 1. mai 2014 er årlig fast godtgjørelse for stortingsrepresentanter kr. 865 100.

Den årlige godtgjørelsen til stortingsrepresentanter og regjeringens medlemmer fastsettes av Stortinget etter innstilling fra Stortingets lønnskommisjon.

For perioden 1.9.2013–31.8.2016 er følgende oppnevnt som medlemmer av Stortingets lønnskommisjon:

- Daglig leder Inger E. Prebensen, leder
- Professor Fredrik Engelstad
- Sorenskriver i Oslo tingrett Geir Engebretsen

Forvaltningsavdelingen ivaretar sekretærfunksjonen i lønnskommisjonen.

Høsten 2014 har lønnskommisjonen sett på hvorvidt lønnsutviklingen til stortingsrepresentantene og regjeringsmedlemmene har vært i takt med samfunnet for øvrig. Det er forventet at dette arbeidet vil avsluttes våren 2015.

Etterlønn

Representanter som trer ut av Stortinget etter valg kan få tilkjent fratredelsesytelse og etterlønn i inntil 12 måneder. Etterlønn utgjør 66 prosent av stortingsgodtgjørelsen og bortfaller eller avkortes mot annen inntekt. Mottakerne må dokumentere at de er aktivt arbeidssøkende eller gjennomfører nødvendig relevant kompetanseheving.

I 2014 mottok 21 personer etterlønn. Etterlønnsutbetalingene utgjorde totalt 7,2 millioner kroner.

3.5.9.3 Forsikring

Lov om godtgjørelse for stortingsrepresentanter ble endret høsten 2014. En av de endringene som ble gjort var at stortingsrepresentantene fra 1. januar 2015 skulle omfattes av bestemmelsene om gruppeliv og yrkesskade i hovedtariffavtalen i staten. Frem til nå har det vært tegnet private forsikringsavtaler for representantene. Disse avtalene har imidlertid ikke dekket yrkessykdommer. Ved å være omfattet av bestemmelsene i hovedtariffavtalen får stortingsrepresentantene samme økonomiske sikkerhet ved yrkesskader og yrkessykdommer som arbeidstakere i staten og departementenes politiske ledelse.

3.5.9.4 Stortingets miljøsatsing

Stortingets miljøsatsing ble startet i 2008 som et eget prosjekt «Grønt storting». Det ble laget en miljøerklæring og etablert måleindikatorer for de fire satsingsområdene avfall, innkjøp, transport og energi. Prosjekt «Grønt storting» har siden 2012 blitt overlevert til linjeorganisasjonen som følger opp måltallene årlig.

Stortingets miljøerklæring

Det skal tas miljøhensyn i alle deler av virksomheten. Dette skal bidra til en varig holdningsendring, miljøvennlig tankegang og atferd.

Videokonferanser

Bruk av videokonferanse: Det er gjennomført 33 videokonferanser i 2014.

Avfall

De siste årene har det vært en reduksjon i den totale avfallsmengden og mengden returpapir/-papp. I 2013 økte avfallsmengden mye, noe som skyldes stortingsvalget og stortingsrepresentanter som ryddet og kastet dokumenter fra sin stortingsperiode.

		År 2011	År 2012	År 2013	År 2014
Avfall	Total avfallsmengde kg	304 615	303 972	388 585	322 138
	Mengde returpapir og papp i kg	150 601	139 524	192 103	118 603
Innkjøp	Antall nye leverandører som er miljøsertifiserte	158	127	146	104
Transport	Utslipp av CO ₂ i antall tonn for utenlandsflyreiser ³	1 382	546	321	1 019
	Antall videokonferanser	0	0	14	33
Energi (kwh)	Energibruk per m ² av total bygningsmasse på 67 000 m ² ⁴	191	198	174	161 kWh

Tabell 16: Avfall, innkjøp, transport og miljø.

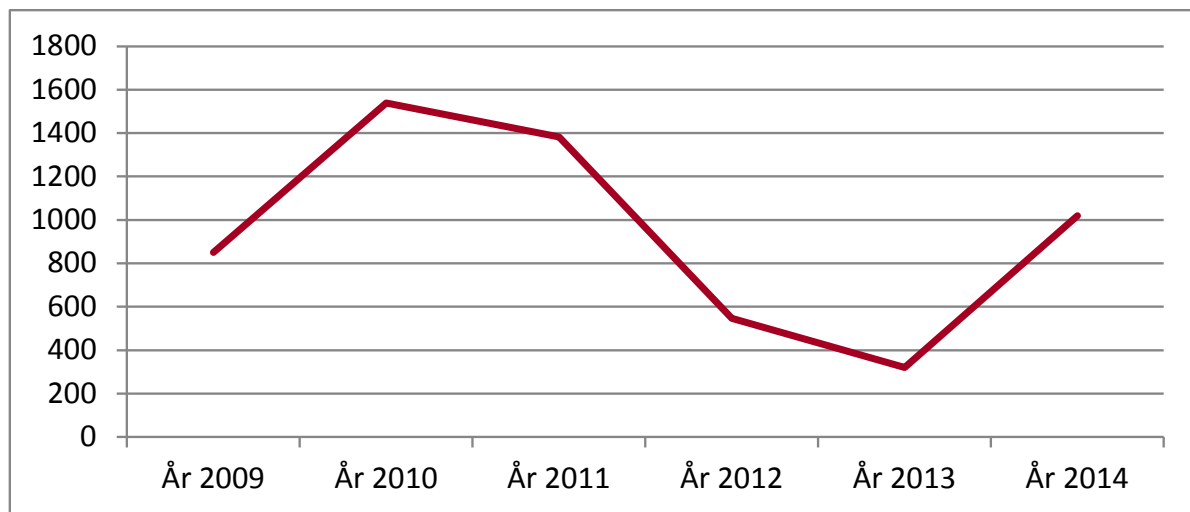
³I 2008 ble det etablert rutiner for betaling av klimagasskvoter.

⁴Deler av administrasjonen flyttet fra Prinsensgate 26 i juli 2014, dermed er det fra august redusert oppvarming for dette bygget.

For 2014 var det på ny en klar nedgang i avfallsmengden, men reduksjonen var mindre enn forventet. Dette skyldes antakelig at deler av administrasjonen ryddet og kastet da de flyttet fra Prinsens gate 26 til Stortingsgata 6.

Transport

Stortingsrepresentantene har en utbredt reisevirksomhet. I dag måles CO₂ utslipp på alle utenlandsreiser.

Figur 13: Utslipp av CO₂ i antall tonn for stortingsrepresentantenes utenlandsreiser

Årsaken til økningen av CO₂-utslipp fra 2013 til 2014 er komiteenes store/lange reiser.

Energi (kWh)	År 2012	År 2013	År 2014
Energibruk per m2 av total bygningsmasse på 67 000 m2	198	174	161
Strømforbruk	6 899 202	5 707 501	6 293 659
Fjernvarme	6 372 589	6 000 000	4 497 742

Tabell 17: Årlig energiforbruk.

Energi

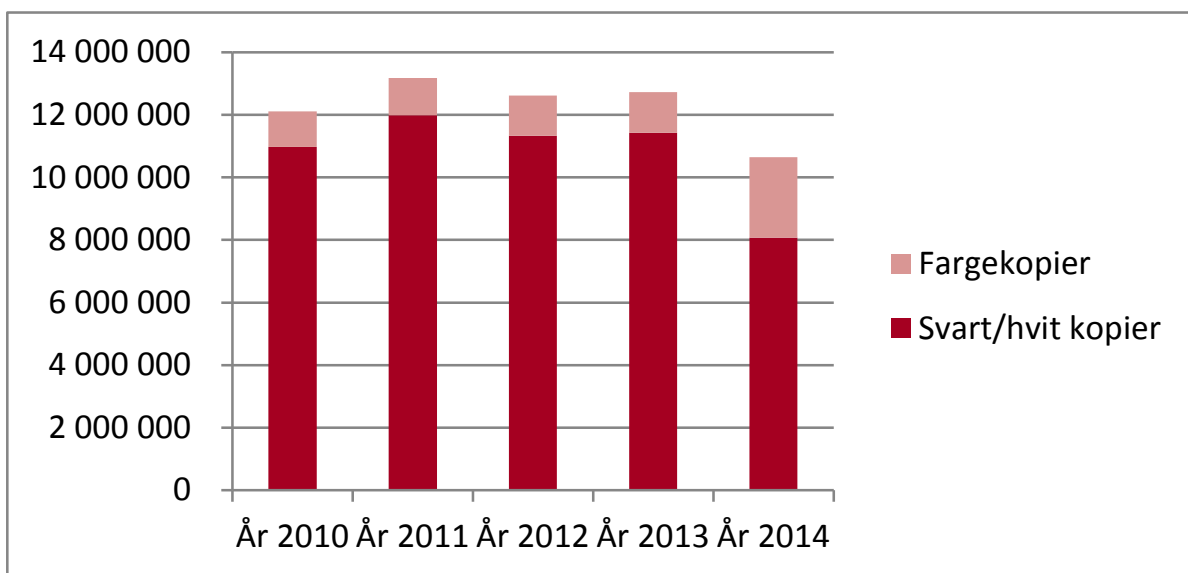
Til grunn for målingen av energitallene benyttes Stortingets administrasjons kontorarealer som har en effektiv bygningsmasse på 67 000 kvadratmeter. I tillegg er det ca. 16 000 kvadratmeter med pendlerboliger som er til bruk for stortingsrepresentantene, og som ikke inngår i måltallene. Strømforbruket de siste årene har vært stigende, men de tre siste årene har det vært en svak nedgang i tallene. For 2014 er strømforbruket gått drastisk ned. Grunnen til dette er at store deler av administrasjonen flyttet fra Prinsensgate 26 i juli, dermed er det fra august redusert oppvarming for dette bygget.

3.5.9.5 Andre miljøtiltak

Kopiering

Reduksjonen i sort/hvit-kopiering skyldes mindre kopiering av utkast til innstillinger for komitéene. Økningen i fargekopiering er i stor grad relatert til grunnlovsjubileet.

Reduksjonen av papirvolum er i hovedsak redusert volum av sort/hvit-kopiering. Alt papir tilfredsstiller kravet til svanelisens.

Figur 14: Kopiering på hustrykkeriets maskiner og alle andre kopimaskiner på Stortinget.

Kopiering	2010	2011	2012	2013	2014
Svart/hvit kopier	10 973 374	11 988 166	11 324 235	11 416 896	8 071 131
Fargekopier	1 133 302	1 178 298	1 285 138	1 303 886	2 573 682
Antall kopier	12 106 676	13 166 464	12 609 373	12 720 782	10 644 813

Tabell 18: Kopiering på hustrykkeriets maskiner og alle andre kopimaskiner på Stortinget.

Papirforbruk	2011	2012	2013	2014
Paller	69	60	68	57
Ark	8 280 000	7 254 000	8 160 000	6 840 000
Tonn	44	38	43	36

Tabell 19: Årlig papirforbruk.

3.5.9.6 Innkjøpsvirksomheten

I 2014 har Stortinget gjennomført en rekke anskaffelser. Disse ble gjennomført i henhold til lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Malverket for gjennomføring av konkurranser ble fornyet våren 2014, og etter dette ble konkurransegrunnlagene mer helhetlige og i henhold til gjeldende policy i Stortinget. I anskaffelser hvor det er hensiktsmessig stilles det krav om at leverandøren er tilknyttet en offentlig godkjent lærlingeordning og at leverandør kan fremvise vandelstest. I tillegg ble det stilt krav om at leverandør er miljøsertifisert, eventuelt

År	Beløp (mill. kr)	Prosentvis endring
År 2009	297	11 %
År 2010	278	-6 %
År 2011	273	-2 %
År 2012	270	-1 %
År 2013	335	24 %
År 2014	430	28 %

Tabell 20: Årlige innkjøp i millioner kroner, årlig prosentvis endring.

Antall konkurranser via Doffin, antall kontrakter/ rammeavtaler samt omsetning på leverandørene og antall faktura.	2012	2013	2014
Antall konkurranser via Doffin	33	37	42
Anskaffelser under 500 000			1 041
Rammeavtaler	130	125	137
Kontrakter inkl. husleiekontrakter	125	120	159
Antall leverandører			
Oms > 10 mill	4	9	9
Oms <10 mill, 1 mill>	58	60	66
Oms <999', 101'>	130	135	175
Oms <10', 100>	330	320	402
Oms < 10'	448	374	455
Antall faktura	12 000	12 000	11 100

Tabell 21: Anskaffelser, antall konkurranser utlyst via Doffin.

at miljø ble tatt inn som tildelingskriterium i anskaffelser hvor dette var hensiktsmessig. Krav om universell utforming er benyttet i de anskaffelser hvor dette ble ansett som nødvendig.

Ved å innføre en mer detaljert planlegging og rapportering i virksomhetsplanleggingen og tertialrapporteringen, har Stortinget kunnet forutse kommende anskaffelser på en bedre måte, både i henhold til ressursplanlegging og mindre konsulentbruk. Det gjenstår likevel en vei å gå for å få et bedre helhetsbilde av anskaffelsene, i tillegg til å forbedre ressursallokering hos behovshaverne.

Arbeidet med å etablere gode rutiner for anskaffelser og å videreutvikle rapportering av innkjøpsarbeidet er videreført. Antall små leverandører er økt med rundt 80. Antall utlyste konkurranser via Doffin viser en svak økning, og det har vært en relativt stor økning både i antall rammeavtaler og kontrakter.

Administrasjonen har hatt en klage behandlet i KOFA som konkluderte med at klager bare delvis fikk medhold i sine anførsler.

Stortingets administrasjon kjøpte varer og tjenester for til sammen kr 430 mill. i 2014. Det er særlig kostnader i forbindelse med store rehabiliteringsprosjekt og grunnlovsjubileet som er årsak til endring i volum i forhold til tidligere år.

Tabell 20 viser årlig volum og endring fra foregående år for innkjøp fra 2009 til 2014.

3.5.9.7 Økonomiforvaltning

	2012	2013	2014
Bokførte fakturaer	9 804	9 443	9 326
E-fakturaer (antall)	383	1 992	3 747
E-fakturaer (%)	4 %	21 %	40 %

Tabell 22: Antall fakturaer og andel e-fakturaer 2012–2014.

Økonomiforvaltningen i Stortingets administrasjon skal følge Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten, med enkelte tilpasninger vedtatt i presidentskapet 13.12.2012. Videre er økonomiforvaltningen forankret i Instruks for virksomhetsstyring i Stortingets administrasjon kapittel 3 og administrasjonens policy for økonomiforvaltning.

Stortingets administrasjon inngikk avtale med Direktoratet for økonomistyring (DFØ) om kjøp av regnskapstjenester (inkludert skanning av faktura) fra 1.1.14. Lønn og reise gjennomføres i egen regi. Det har vært arbeidet målrettet med å implementere nye rutiner og systemer i forbindelse med overgang til DFØ. DFØs budsjett, regnskaps- og rapporteringsverktøy er implementert i administrasjonen. Standard kontoplan i staten ble innført som obligatorisk fra 1.1.14 og administrasjonen har i den forbindelse revidert kontoplanen. Revidert kontoplan som samsvarer med standard kontoplan i staten tas i bruk fra 1.1.15.

Administrasjonen har i 2014 videreført arbeidet med å forbedre kvaliteten i regnskapet og rapporteringen. Det er gjennomført månedlige stikkprøver av konteringen i første halvår 2014. I tillegg har det vært søkelys på å redusere andelen for sent betalte fakturaer. I andre halvår 2014 ble det gjennomført en revisjon av konteringen av fakturaer på utvalgte områder i administrasjonen. Tiltak etter revisjonen skal implementeres i 2015.

Arbeid knyttet til internkontroll innenfor regnskap og økonomi omtales under kapittel 4.1.1.

Elektronisk faktura

Andelen elektroniske fakturaer er økt fra 21 prosent i 2013 til 40 prosent i 2014.

3.5.9.8 Medarbeidersamtaler

Det er gjennomført medarbeidersamtaler i henhold til ny veiledning for dette som ble utarbeidet i 2013. Det har vært arrangert kurs for alle ansatte og ledertrening i gjennomføringen av medarbeidersamtaler. Erfaringene fra samtalene vil bli tatt med i vurderingen av eventuelle justeringer i malverket.

3.5.9.9 Medarbeiderundersøkelser

Resultatene fra medarbeiderundersøkelsen i 2013 er fulgt opp innen de områdene som viste seg viktigst på virksomhetsnivå: endringsprosesser, ledelse og etikk. En ny undersøkelse er planlagt i 2016. Bedriftshelsetjenesten gjennomfører arbeidsmiljøundersøkelser ved behov.

3.5.9.10 Medarbeiderdag

Medarbeiderdagen 31. januar ble avholdt i Saga kino og var den andre siden starten i 2013. Ca. 400 deltakere fikk høre Ida Børresens tilbakeblikk på året som gikk og tanker for det nye året. Øvrige temaer denne gang var «Ny dag – nye nederlag» - et underholdningsforedrag ved Motarbeiderne.no; «Medarbeiderundersøkelsen ett år etter» ved Bård Knutzen, HR-seksjonen; «Hovedtrekk ved Grunnlovens utvikling i 1814» ved professor Ola Mestad; «Orientering om grunnlovsjubileet og Stortingets arrangementer» ved Dag N. Kristoffersen og Hanne Hjelbak i grunnlovssekretariatet. Dagen ble avsluttet på Latter med fingermat og underholdning ved Are Kalvø og Espen Beranek Holm.

3.5.9.11 Inkluderende arbeidsliv

De sentrale partene i arbeidslivet har videreført IA-avtalen med noen endringer. Endringene er innarbeidet i administrasjonens IA-avtale og det er laget forslag til ny IA-handlingsplan for perioden 2014–2018. Samarbeidet med NAVs arbeidslivssenter er etablert. Administrasjonens seniorpolitikk har vært fremlagt for presidentskapet, der det ble bedt om en nærmere redegjørelse for administrasjonens praktisering av aldersgrensebestemmelsene. Gjennomsnittlig avgangsalder økte fra 65 i 2013 til 67 i 2014 (13 tilfeller).

3.5.9.12 Likestilling

Stortingets administrasjon har gjennom hovedavtalen om medbestemmelse forpliktet seg til å legge til rette for mangfold blant de ansatte, særlig i forhold til kjønn (herunder kvinner i ledelse), etnisitet, funksjonsevne og alder. Det er et mål at det ikke skal være mindre enn 40 prosent kvinner i lederstillinger. Tallene for 2014 viser at andelen kvinner på seksjonsledernivå og høyere var 61 prosent pr 31.12.2014.

3.5.9.13 HMS

Stortingets administrasjon skal fremme et godt arbeidsmiljø. Det er etablert ordninger som skal bidra til at den enkeltes helse og sikkerhet ivaretas gjennom internkontroll, HMS-system og helse- og arbeidsmiljøundersøkelser. Det er avholdt syv AMU-møter i 2014, der Stortingets omfattende flytte- og byggesaker og ny IA-avtale har vært blant temaene. Det er utarbeidet en egen årsrapport for AMU.

3.5.9.14 Interne kurs og seminarer

Språkundervisning

I alt 42 stortingsrepresentanter deltok på én-til-én undervisning eller gruppekurs i engelsk (35), fransk (4) og tysk (3) i løpet av 2014. I sommerferieperioden deltok åtte representanter på individuelle språkkurs i England og Frankrike. I tillegg deltok 12 representanter på et én-ukers språkkurs i Edinburgh i august.

Totalt 79 ansatte i gruppesekretariatene og administrasjonen deltok på interne språkkurs i 2014. De ukentlige språkkursene (engelsk, fransk og russisk) hadde ca. 50 deltakere. I tillegg ble det arrangert én-til-én undervisning i norsk for to ansatte. I løpet av året ble det gjennomført skreddersydde engelskkurs for internasjonal avdeling, seksjon for besøk og formidling og ledergruppen.

Undervisning i anskaffelser

I alt 86 ansatte i Stortingets administrasjon har fått opplæring i anskaffelser. Det ble avholdt to kurs i anskaffelser over kr. 100 000 med totalt 32 deltakere, og to kurs i anskaffelser under kr. 100 000 med totalt 54 deltakere. I kursene ble det lagt særlig vekt på Lov og Forskrift om offentlige anskaffelser, anskaffelsesprosessene i Stortinget, rolle/ansvarsfordeling og praktisk bruk av elektroniske verktøy.

Kurs i økonomiforvaltning og virksomhetsstyring

Det er gjennomført opplæring i fakturabehandling, regnskapsføring, økonomi- og virksomhetsstyring. Praktisk bruk av fakturasystemet har vært en egen del av opplæringen i regnskapsføring. Videre er det gjennomført kurs i hovedinstruks for virksomhetsstyring. Alle som har hatt økonomiske fullmakter, som attestant eller godkjenner, har vært pålagt å delta på en obligatorisk opplæring. Det er også gjennomført kurs i økonomi- og virksomhetsstyring for nye ledere. Det er til sammen benyttet om lag to ukesverk, eksklusiv forberedelser, til intern opplæring i 2014.

De nye arbeidstidsordningene

Det er avholdt kurs (likelydende kurs over to dager) i det juridiske fagområdet arbeidstid. Hovedmålgruppen var ledere, men det var åpent for deltakelse for andre interesserte i hele administrasjonen.

HMS-kurs

I januar ble det holdt HMS kurs for tillitsvalgte og verneombud i administrasjonens regi. Verneombudene oppfordres til å ta et standard 40-timers kurs eksternt. I tillegg arrangeres det interne kurs ved behov.

Stortingsbiblioteket

Det holdes kurs i bruk av informasjonskilder som er tilgjengelige via Løveporten, i nyhetssøk og søk i Stortingets saker og dokumenter. 140 personer fikk tilbud om å delta på kurs i 2014. 54 personer deltok. Det ble også holdt kurs i bruk av Ipad og Buyandread for grupper av ansatte i partiene og i administrasjonen, til sammen 35 personer. Fordelingen for alle kurs er åtte representanter (ni prosent), 45 ansatte i partigruppene (51 prosent) og 36 (40 prosent) i administrasjonen. Det ble holdt 39 kurs, noe som gir litt mer enn to personer per kurs.

Elektronisk saksbehandling

200 saksbehandlere har deltatt på kurs i elektronisk saksbehandling. 450 brukere har blitt kurset i dokumentlageret SharePoint. Kursene er gjennomført som et samarbeid mellom doksenteret i stortingsarkivet, IKT-seksjonen og ekstern kursholder. Prosesser i organisasjonen er kartlagt for å etablere nye rutiner når man nå har tatt i bruk nye arbeidsverktøy.

Grunnlovsjubileet

Stortingets ansatte ble involvert i grunnlovsjubileet gjennom en rekke aktiviteter. Foruten et sportslig tilbud (grunnlovsløp og grunnlovsritt) ble det holdt flere tilstelninger i tilknytning til jubileumsutstillingen i historisk sal. I oktober ble alle ansatte invitert til kake, foredrag og feiring av Stortingets 200-årsdag i den gamle stortingssalen på Norsk Folkemuseum.

3.5.9.15 Arbeidstrening og praksis i Stortinget

Administrasjonen har videreført samarbeidet med Fontenehuset i Oslo om tiltaksplasser. Fontenehuset er et klubbhus for mennesker med psykiatriske sykdomshistorier og har som formål å hjelpe medlemmer tilbake i arbeid eller studier. Også i 2014 har flere vært tilknyttet grafisk seksjon og kafeteriaseksjonen.

Det har vært lagt til rette for praksisplasser for tre studenter/stipendiater i henholdsvis utredningsseksjonen og forvaltningsavdelingen.

3.5.9.16 Lærling

Stortingets administrasjon er godkjent som lærebedrift innen IKT-servicefaget og faget som institusjonskokk. Administrasjonen har lagt til rette for lærlingeplass for i alt tre personer.

3.5.9.17 Utenom jobben

KultuS

KultuS, Stortingets kunst- og kulturforening, hadde 200 betalende medlemmer ved utgangen av 2014. KultuS avviklet en rekke arrangementer og besøk i 2014, herunder omvisning på Ibsenmuseet i Oslo, utstillingen «Tidsbilder» på Nasjonalgalleriet, tur til Eidsvoll 1814 og Høstutstillingen. Sommeravslutningen var en

omvisning på Det kongelige Slott (1814-utstilling) og bespisning på kafe Celsius. Lutefisken ble avholdt i kjellerstuen med prosjektleder for grunnlovsjubileet Dag Nordbotten Kristoffersen som årets gjest.

KultuS avsluttet året med julemesse i tunnelgalleriet. Det ble i tillegg formidlet en rekke opera- og ballettbilletter gjennom året.

Årsmøte for medlemmene ble holdt 27. januar 2015.

Trimrom og gymsal

Trimutvalget har ansvar for de ulike treningstilbudene i gymsalen. Arca Friskere arbeidsplasser har levert åtte treningstimer i uken med god variasjon på timene. Det har vært bra oppslutning om timene. Det ble på våren gjennomført en ny anbudsrunde for treningstjenester til Stortinget. Leverandøren skulle levere eget opplegg som var egnet til å skape interesse for fellestreningene med dyktige instruktører som kan inspirere og motivere deltakerne. Stortinget fikk inn tre tilbud fra forskjellige leverandører. Det ble foretatt en grundig vurdering av disse. Arca Friskere arbeidsplasser fikk tilbud om ny rammeavtale for to nye år og med opsjon 1+1 år.

Fra Grunnlovsrittet på sykkel som gikk fra Eidsvoll til Oslo. Foto: Bjørn Hytjanstorp

Trimutvalget har ansvar for å oppjustere og videreutvikle treningsfasilitetene på Stortinget. I 2014 ble det ikke foretatt store utskiftninger av apparater i trimrommet. Det var kun vedlikehold av eksisterende utstyr.

Stortingets Idrettslag

Stortinget Idrettslag hadde i underkant av 220 betalende medlemmer i 2014 og hadde i løpet av året mange større og mindre arrangementer.

Idrettslaget hadde i 2014 flere aktiviteter knyttet til grunnlovsjubileet. Det ble arrangert Grunnlovsløp for å markere Eidsvollsmennenes samling på Eidsvoll. Løpet hadde i overkant av 100 deltagere fra Stortinget og Slottet.

Det ble arrangert Grunnlovsritt på sykkel fra Eidsvoll til Oslo med 40 glade syklistene fra Stortinget og god hjelp fra Romerikssåsen Sykkelklubb og Norges Cykleforbund. Alle fullførte turen på nesten syv mil.

I tillegg arrangerte idrettslaget jubileumsrebusas i Oslo sentrum, trappevandringmesterskap og skikurs i samarbeid med Skiforeningen. Stortingets beste tippeligatipper ble også kåret og et lag deltok i Holmenkollstafetten. Skidagen ble avholdt i Holmenkollen med quiz, turklasse og individuelt stortingsmesterskap og sprintstafett. Idrettslaget deltok også i Nordisk Parlamentsmesterskap på ski i Finland.

4. Styring og kontroll i virksomheten

4.1 Kort tilstandsrapportering om styring og kontroll.

Administrasjonen bygger sin virksomhetsstyring på prinsippet om mål og resultatstyring. Rammer i direktørens årlige disponeringsskriv gir føringer for hvilke mål, resultater og krav som skal oppnås. Budsjettdisponeringsfullmakt delegeres fra direktøren til avdelingssjefer i virksomheten gjennom årlige disponeringsskriv. Dette gir rammer for videre delegering av fullmakter nedover i organisasjonen. Det finnes en oversikt over gjeldende fullmakter og denne oppdateres ved endringer.

Den ordinære virksomhetsstyringen tilrettelegges slik at styring og oppfølging i henhold til strategien, økonomireglement og hovedinstruks er sikret. Det utarbeides årlige planer som synliggjør administrasjonens prioriteringer og oppfyllelse av resultater. Aktiviteter i virksomhetsplanen skal sikre at delmål i strategien blir oppnådd. Virksomhetsrapportering skjer tertialvis med fokus på oppnåelse av målene i strategien som er operasjonalisert i utviklingsoppgaver i virksomhetsplanen. Administrasjonen rapporterer status på alle utviklingsoppgavene, utvalgte områder innenfor HR, innkjøpsvirksomheten og økonomiske prognoser. Rapporteringen skal sikre relevant og pålitelig informasjon om måloppnåelse, ressursbruk og regnskap.

Stortingets administrasjon utarbeider en årsrapport som gir en fremstilling av administrasjonens virksomhet for året som har gått. Rapporten tar utgangspunkt i strategi, planverk og budsjett, og omtaler aktiviteter og prosjekter som er gjennomført i løpet av året.

Administrasjonen følger opp saker fra Riksrevisjonen, både løpende gjennom året og etter årsrevisjonen.

4.1.1 Intern styring og kontroll

Stortingets administrasjon har kontinuerlig oppmerksomhet på å videreutvikle og forbedre sin interne styring og kontroll.

Administrasjonen følger Reglement og Bestemmelser om økonomistyring i staten med noen tilpasninger. Dette omtales som Stortingets økonomiregelverk (ØR). Hovedinstruks for virksomhetsstyring, inkludert forvaltning og kontroll, i Stortingets administrasjon ble iverksatt 1. januar 2014. Det har vært arbeidet med å implementere instruksene i 2014, både med gjennomgang i ledersamling våren 2014 og ved gjennomføring av kurs. Hovedinstruks for virksomhetsstyring skal revideres og videreutvikles i 2015.

Policyer for økonomistyring, økonomiforvaltning, intern kontroll (på økonomiområdet) og innkjøp ble utviklet og vedtatt i 2013 og implementert i 2014. Policyene skal revideres i 2015 som en del av arbeidet knyttet til internkontroll. Ny strategi 2014–2018 for Stortingets administrasjon er implementert i virksomhetsstyringen.

Arbeidet knyttet til «riktig regnskap» er implementert i 2014. Arbeidet og oppmerksomheten om bedre kvalitet i regnskapet fortsetter i 2015. Flere tiltak er gjennomført eller startet opp og ventes å bidra til ytterligere bedring i kvaliteten over tid. Eksempler på dette er nye retningslinjer for budsjettering og regnskapsføring av kapitelpost 01 og 45, veileder for bruk av økonomimodellen og kontoplanen. I tillegg er det gjennomført målrettet opplæring knyttet til implementering av disse tiltakene i Stortingets administrasjon.

Stortingets administrasjon har som mål å utvikle og etablere et helhetlig system for internkontroll. Som et ledd i dette arbeidet har administrasjonen gjennomført prosesskartlegging av noen utvalgte områder i 2014. Tiltak som er identifisert gjennom disse kartleggingene skal gjennomføres i 2015. Det er også satt i gang et arbeid med å integrere risikostyring i virksomhetsstyringen samt å etablere risikostyring og intern kontroll som en del av administrasjonens årshjul.

4.1.2 Sikkerhet og beredskap

Det sikkerhetsmessige arbeidet er i kontinuerlig utvikling. Forestående aktiviteter og satsninger blir fortløpende prioritert og de større prosjektene må utvikles over flere år. Risikovurderingen danner utgangspunktet for de tiltakene som er gjort og som ligger planlagt, med strategidokumentet som hovedramme i virksomhetsplanen.

4.1.3 IKT-sikkerhet

Stortinget valgte å delta i Nasjonal sikkerhetsmåned i 2014.

4.2 Øvrige forhold knyttet til styring og kontroll

I henhold til Bestemmelser om økonomistyring i staten skal alle driftsmidler som enkeltvis har en anskaffelsesverdi over kr. 30.000 registreres. Virksomheten skal i tillegg vurdere behovet for å registrere også andre eiendeler og fastsette rutiner for registreringen.

Stortinget benytter inventarsystemet IBS Inventar XL for formålet. Det finnes en brukermanual for systemet. Det er utarbeidet en rutine for registrering av inventar i IBS inventar XL. Formålet med denne rutinen er å sikre enhetlig behandling av inventaret. Rutinen beskriver hvem som har ansvar for hvilket inventar, hvordan inventaret skal registreres i systemet og hvordan systemet skal vedlikeholdes. Rutinen ble revidert i 2014.

I tilknytning til registrering i inventarregisteret er også retningslinje for kassasjon, utrangering og avhending av eiendeler blitt revidert.

5. Vurdering av framtidsutsikter

5.1 Samfunnsoppdraget

Stortingets administrasjon står i årene fremover overfor krevende utfordringer med nye sikkerhetstrusler, en omfattende rehabilitering av Prinsens gate 26 og økende krav om service, fleksibilitet og profesjonalitet i det parlamentariske og administrative arbeidet.

Bedre virksomhetsstyring er et viktig ledd i god planlegging og styring av de mange prosjektene som til enhver tid pågår i Stortinget. Sammen med kommunikasjons- og IT-strategi og omorganiseringer i administrasjonen står Stortinget godt rustet til å møte utfordringer og tilføre fornyet kraft for å nå hovedmålene i virksomhetsstrategien: Vitalt parlamentarisk arbeid, aktuell kunnskapsformidling om folkestyret, smart representantservice og profesjonell drift og utvikling av bygninger.

Arbeidet med helhetlig sikringsplan for Stortinget, rehabiliteringen av P26 samt nytt post- og varemottak vil legge til rette for at Stortinget i framtiden vil være mer rustet sikkerhetsmessig til å ivareta samfunnsoppdraget som Norges demokratiske sentrum.

Noen sentrale utviklingstrekk må i de kommende årene møtes med profesjonalitet og tiltak. For det første står vi overfor sikkerhetstrusler mot Stortinget som et åpent parlament. Det blir avgjørende at det videre arbeidet med sikkerhetstiltak balanserer sikkerhet og åpenhet på en måte som opprettholder den åpenhet og tilgjengelighet som kjennetegner vårt folkestyre. Dernest må satsinger på smarte representantløsninger videreføres.

I løpet av 2014 er det utarbeidet grundige sikkerhetsanalyser i dialog med virksomhetsledelsen. Arbeidet har bredt nedslagsfelt i organisasjonen, og det har vært fokus på å skape nødvendige oversikter over sikringsaktiviteter. Arbeidet har hatt en grundig profil gjennom innsatsområdene brann-, personell-, fysisk-,

informasjon-, it- og sikringsledelse. Krisehåndteringssystemet CIM bidrar til å sikre at hendelser og varslinger innehar riktig informasjon og er etterviselig og kontrollerbart. Forslag til grunnlagsdokument for virksomheten er laget, dette vil danne føringer for det strategiske sikkerhetsarbeidet framover.

Stortingstorget ble åpnet i 2014. Nå skal tjenestene gås til og videreutvikles. På samme måte må det holdes et høyt nivå på IT-løsninger som alle representanter og ansatte er avhengige av for å kunne løse sine oppgaver. Sist, men ikke minst, grunnlovsjubileet er avsluttet, men det skal arbeides videre med de erfaringer som ble gjort. Jubileet viste tydelig at formidling av kunnskap om folkestyrets historie og om Stortingets parlamentariske liv er etterspurt i samfunnet og viktig for å forankre folkestyret vårt. Dette fordrer at Stortinget er aktivt til stede i offentligheten. I 2016 får administrasjonen en ny anledning til å vise at den mestrer denne oppgaven med 150-årsjubileet for stortingsbygningen.

5.2 Mål- og resultatoppnåelse

Strategi for Stortingets administrasjon i perioden 2014–2018 skal være førende for hvordan administrasjonen skal arbeide og hva som skal prioriteres i årene fremover.

Gjennom de årlige virksomhetsplanene skal Stortingets administrasjon konkretisere de oppgavene som må gjennomføres for å nå målene i strategien. Strategien skal brukes når nye tiltak vurderes, oppgaver eller ansvar ønskes endret eller det må gjøres prioriteringer.

I 2014 er det utredet og besluttet en ny organisasjonsstruktur, som skal møte framtidens krav til en robust

og effektiv støtte til Stortingets arbeid. Ny organisasjon trådte i kraft 1. januar 2015. En god utvikling og implementering av ny organisasjonsstruktur i 2015 vil være viktig for at administrasjonen skal nå målene sine.

Den teknologiske utviklingen krever ikke bare en effektiv organisasjonsstruktur. Administrasjonen må også være forberedt til å utnytte framtidens muligheter og møte nye krav fra representanter og ansatte i Stortinget når det gjelder digitale og mobile løsninger samt automatisering av tjenester.

Det er i 2014 utarbeidet strategier innenfor områdene HR, IT og kommunikasjon. En god implementering av disse strategiene vil være viktig for at administrasjonen skal nå målene sine innenfor respektive områder.

Stortingets administrasjon innførte ny arbeidstid fra 1. oktober 2014, noe som vil gi administrasjonen økt kapasitet fremover. Endring i arbeidstidsordningen og omlegging av driften fra slutten av 2014 forventes å bidra til redusert økning eller innsparinger i stillinger og redusert overtid innenfor noen funksjoner. Administrasjonen vil også fortsette arbeidet for å effektivisere driften og ta ut gevinster av endrede arbeidsformer.

Stortingets administrasjon satte i gang store rehabiliterings- og byggeprosjekter i 2014. Det er viktig at administrasjonen lykkes med en god gjennomføring av prosjektene for å sikre gode og trygge rammer for det parlamentariske arbeidet.

Stortingets administrasjon bidrar til aktuell kunnskapsformidling om folkestyret gjennom blant annet omvisninger i stortingsbygningen. I tillegg får skoleklasser og andre besøkende innblikk i Stortingets historie og virksomhet med stortingssalen som et høydepunkt. En videreutvikling av MiniTinget og bevilgning av reisetilskudd vil være viktig for å kunne motta flere skoleklasser og bidra til økt kunnskap om folkestyret.

Nøkkeltall (i mill.) kr	2012	2013	2014
Inntekter	10,4	9,8	130,6
Lønn og sosiale utgifter	423,2	462,7	495,2
Andre driftsutgifter	231,9	259,2	288,6
Investeringer	184	182,5	209,1

Tabell 23: Nøkkeltall fra regnskapet 2012–2014.

6. Årsregnskap

6.1 Ledelseskommentar

Årsregnskapet til Stortingets administrasjon er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet. Årsregnskapet gir et dekkende bilde av administrasjonens disponible bevilgninger og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet og gir et godt uttrykk for ressursforbruket.

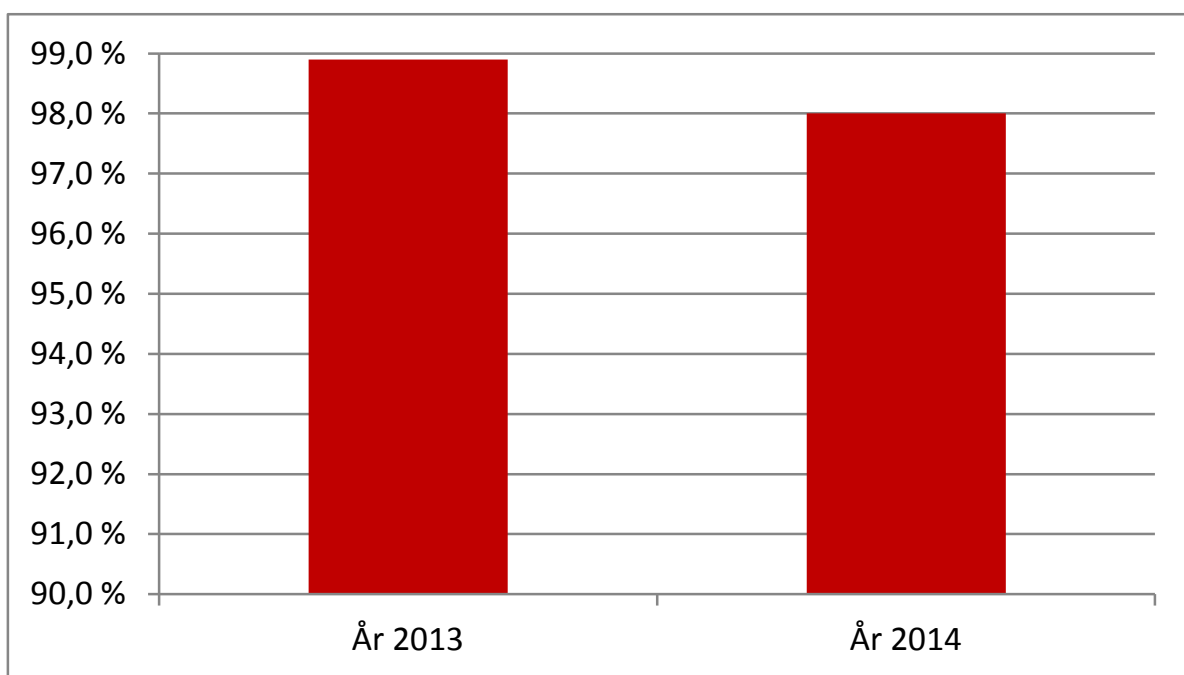
Det er ingen vesentlige avvik mellom rapporterte utgifter og inntekter sammenlignet med bevilgning i 2014. Stortingets administrasjon har avgitt fullmakter til andre virksomheter tilsvarende kr 68 mill. i 2014 og mottatt belastningsfullmakt på kr 1,4 mill.

Salg av pendlerboliger i 2014 er årsaken til inntektsøkningen på kr 120,8 mill. sammenlignet med 2013. Ordinære driftsutgifter, eksklusiv investering, viser en økning på 8,6 prosent. Økningen fra 2013 er i hovedsak relatert til gjennomføring av grunnlovsprosjektet og økte husleieutgifter i forbindelse med rehabilitering av P26. I tillegg er det innført ny arbeidstidsordning fra 1. oktober 2014, noe som medfører økte utgifter men også utvidet ressursramme målt i årsverk.

Stortingets administrasjon har gjennomført investeringer for kr. 209,1 mill. i 2014, om lag 100 mill. av disse er knyttet til rehabilitering av P26 og bygging av nytt post og varemottak. Økningen er på kr 26,6 mill. fra 2013.

Trender og utvikling i sentrale utgifts- og inntektsarter

Inntektene er normalt stabile på om lag kr 10 mill. hvert år for Stortingets administrasjon. I 2014 ble det i tillegg solgt pendlerboliger for kr 120 mill.

Figur 15: Utnyttelsesgrad 2013–2014.

Lønn og sosiale utgifter inkluderer lønn til ansatte og godtgjørelse til representanter samt andre personalutgifter. Lønn og godtgjørelse følger lønnsveksten i staten for øvrig. Veksten utover dette er derfor knyttet til vekst i antall ansatte og endret arbeidstidsordning fra fjerde kvartal 2014.

Både i 2012 og 2013 ble det bokført utgifter til nye pendlerboliger til representantene. I 2014 økte likevel utgiftene til investeringer, da store ombyggingsprosjekter for Prinsens gate 26 ble igangsatt. Dette arbeidet vil fortsette frem til 2018. Andre driftsutgifter er relativt stabile og øker med prisvekst, økt reisevirksomhet samt økninger i husleie som følge av oppussing i eide lokaler.

Riksrevisjonen reviderer regnskapet til Stortingets administrasjon og avgir revisjonsberetning til Stortingets presidentskap. Revisjonsberetningen er tilgjengelig etter at den er behandlet i presidentskapet.

Direktøren i Stortingets administrasjon godkjenner årsrapporten og rapporten behandles som en orienteringssak i Stortingets presidentskap.

Nøkkeltall

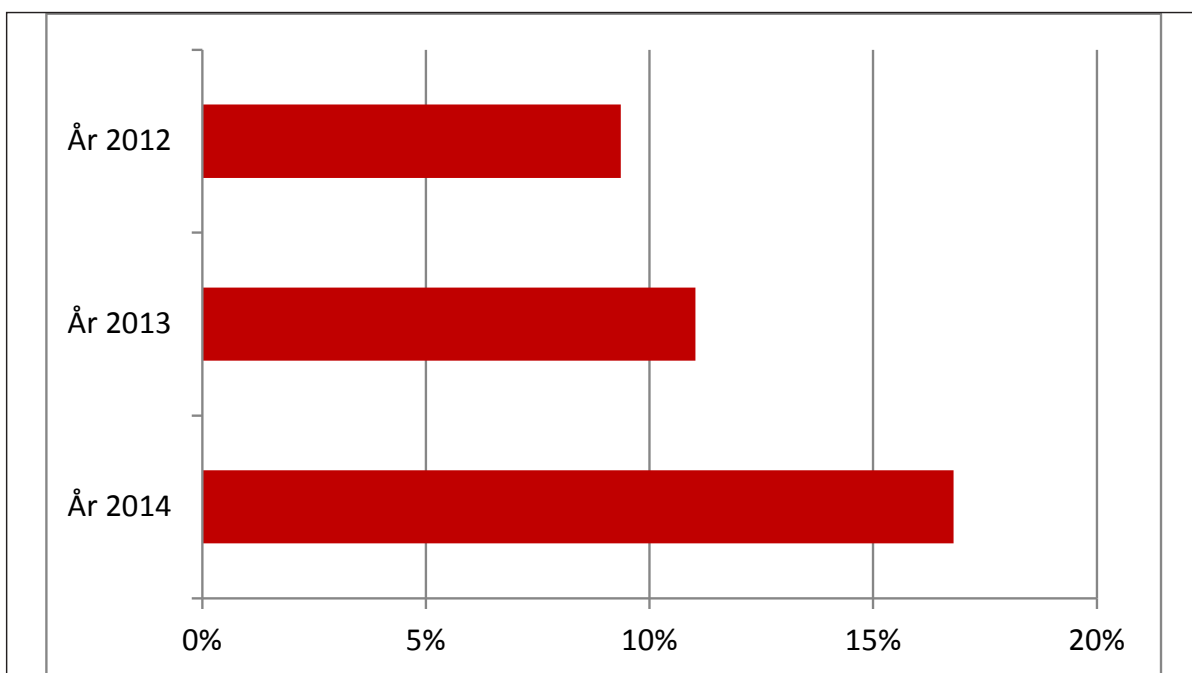
Det redegjøres for ressursbruken i Stortingets administrasjon ved hjelp av utvalgte regnskapstall og nøkkeltall fra årsregnskapet. Grunnlaget for nøkkeltallene finnes i kapittel 6.3 og 6.4 i årsrapporten.

Utnyttelsesgrad

Med utnyttelsesgrad menes den prosentandel som brukes av tildelt budsjett i statsbudsjettet. Utnyttelsesgraden har vært høy fra og med 2013, det vil si at aktivitetsnivået er tilpasset budsjettet.

Lønnsandel

Andel lønn til ansatte og godtgjørelser til representantene i forhold til totale driftsutgifter har vært stabil rundt 60 prosent de siste tre årene.

Figur 16: Investeringsandelen viser investeringsutgifter i prosent av totale utgifter (drift og investering).

Lønnsandel	2 012	2 013	2014
Total driftsutgifter	717 128	784 600	851 615
Lønn, godtgjørelse og sosiale utgifter	423 200	462 700	495 200
andel i %	59 %	59 %	58 %

Tabell 24: Andel lønn til ansatte og godtgjørelser til representantene i forhold til totale driftsutgifter.

Investeringsandel

I 2014–2017 foretar Stortinget større rehabiliteringer i Prinsens gate, Akersgata og stortingsbygningen. Veksten i investeringsutgifter fra 2012 til 2014 er derfor knyttet til oppstarten av denne perioden.

6.2 Prinsippnote

Årsregnskap for Stortingets administrasjon er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»), fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 18. september 2013. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger Stortingets administrasjon står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen. Stortingets administrasjon reviderte kontoplanen i 2014 slik at den samsvarer bedre med standard kontoplan i staten. Endringen i 2014 medførte at utgiftene på artskontonivå ikke er helt sammenlignbare fra 2013 til 2014.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- Regnskapet følger kalenderåret
- Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Stortingets administrasjon er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.8.1. Administrasjonen tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Stortingets administrasjon har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser som administrasjonen står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva Stortingets administrasjon har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kapittel/post.

Mottatte fullmakter til å belaste andre virksomheters kombinasjon av kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra Stortingets administrasjon. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av de virksomhetene som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene fremkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Artskontorrapporteringen viser regnskapstall Stortingets administrasjon har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene skal ikke inntektsføres og vises derfor ikke som inntekt i oppstillingen.

Note 7 til artskontorrapporteringen viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

6.3 Oppstilling av bevilgningsrapportering m/noter

Se samlet brukt av avgitte belastningsfullmakter i note B.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for regnskapsår 2014						
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merutgift (-) og mindreutgift
0041	Drift	01	Driftsutgifter	869 553 000	783 549 316	86 003 684
0041	Kjøp av leiligheter	32	Diverse	0	31 988	-31 988
0041	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	211 051 000	209 119 542	1 931 458
0041	Tilskudd til partigruppene	70	Tilskudd	167 000 000	167 156 059	-156 059
0041	Tilskudd til Nobelinstituttet	72	Tilskudd	1 500 000	1 500 000	0
0041	Kontingent delegasjoner	73	Tilskudd	11 400 000	11 919 097	-519 097
0041	Reisetilskudd til skoler	74	Tilskudd	2 500 000	2 284 279	215 721
0100	Reiseutgifter, tjenestereiser UD	01	Driftsutgifter	0	1 396 514	
Sum utgiftsført				1 263 004 000	1 176 956 795	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3041	Inntekter	01	Driftsinntekter	7 600 000	9 202 610	1 602 610
3041	Leieinntekter	03	Ymse	1 000 000	1 263 250	263 250
3041	Salg av leiligheter	40	Ymse	118 000 000	120 133 483	2 133 483
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse		449 687	
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift		61 784 276	
Sum inntektsført				126 600 000	192 833 306	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet					984 123 489	
Kapitalkontoer						
60088501	Norges Bank KK /innbetalinger				132 576 720	
60088502	Norges Bank KK/utbetalinger				-1 116 841 092	
700040	Endring i mellomværende med statskassen				140 883	
Sum rapportert					0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (201412)						
Konto	Tekst			2015	2014	Endring
6260	Aksjer			0	0	0
700040	Mellomværende med statskassen			-21 448 269	-21 589 151	140 883

Tabell 25: Oppstilling av bevilgningsrapportering for regnskapsår 2014.

Note A Forklaring av samlet tildeling			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
004101	9 053 000	860 500 000	869 553 000
004145	10 651 000	200 400 000	211 051 000
004170		167 000 000	167 000 000
004172		1 500 000	1 500 000
004173		11 400 000	11 400 000
004174		2 500 000	2 500 000

Tabell 26: Note A Forklaring av samlet tildeling.

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år								
Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belast- nings-full- makter	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belast- nings-full- makter	Standard refusjon- er på inntekts- postene 15-18	Sum grun- nlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksom- heten
004101		86 003 684	-68 066 351	17 937 333		17 937 333	17 937 333	17 937 333
004145	"kan overføres"	1 931 458		1 931 458	Ikke aktuell	1 931 458	1 931 458	1 931 458
010001		-1 396 514	1 400 000	3 486		0	0	0

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se rundskriv R-2/2013 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Tabell 27: Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år.

I 2014 har Stortinget gitt belastningsfullmakter til DFØ og SPK. I tillegg har Stortinget hatt en belastningsfullmakt på UD sitt kapittel.

6.4 Oppstilling av artskontorapportering m/noter

Oppstilling av artskontorapportering.

Oppstilling av artskontorapporteringen for 2014

	Note	201412	201312
Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	-	-
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	1 644 176	1 068 010
Salgs- og leieinnbetalinger	1	7 640 510	8 735 742
Andre innbetalinger	1	121 314 657	-
Innbetaling av finansinntekter	1	-	-
Sum innbetalinger		130 599 343	9 803 752
Utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	2	495 177 906	462 729 110
Offentlige refusjoner vedrørende lønn	2	(28 522)	-
Utbetalt til investeringer	3	209 151 530	182 548 647
Utbetalt til kjøp av aksjer		-	-
Andre utbetalinger til drift	4	288 646 129	259 237 510
Utbetaling av finansutgifter	4	254 056	-
Sum utbetalinger		993 201 100	904 515 267
Netto rapporterte utgifter til drift og investeringer		862 601 757	894 711 515
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	5	-	-
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		-	-
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	6	183 755 694	172 631 968
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer til andre		183 755 694	172 631 968
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
5700 Folketrygdens inntekter - Arbeidsgiveravgift		61 784 276	58 082 940
5309 Tilfeldige inntekter (gruppeliv m.m.)		449 687	241 839
Sum inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		62 233 963	58 324 779
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		984 123 489	1 009 018 704
Oversikt over mellomværende med statskassen			
		201412	201312
Eiendeler og gjeld		1 032 417	(707 244)
Fordringer	7	45 000	45 000
Kasse	7	-	-
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	7	(21 882 044)	(20 099 680)
Skyldig skattetrekk	7	-	-
Skyldige offentlige avgifter	7	-	-
Annen gjeld	7	(643 642)	(827 227)
Sum mellomværende med statskassen		(21 448 269)	(21 589 151)

Tabell 28: Oppstilling av artskontorapporteringen for 2014.

Note 1 Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet 2014

	201412	201312
Innbetalinger fra gebyrer		
Byggesaksgebyr	-	-
Tilsynsavgift elsikkerhet	-	-
Gebyrer / avgift omsetning produksjon sprengstoff første omsetningsledd	-	-
Sum innbetalinger fra gebyrer	-	-
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		
Tilskudd og overføringer fra delegasjon	1 644 176	1 068 010
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1 644 176	1 068 010
Salgs- og leieinnbetalinger		
Salgsinntekter høy sats	663 097	616 911
Salgsinntekter, avgiftsfri	5 714 163	5 956 525
Leieinntekter Eiendom	1 262 250	2 162 306
Hytteinntekter	1 000	-
Sum salgs- og leieinnbetalinger	7 640 510	8 735 742
Andre innbetalinger		
Salg av pendlerboliger	120 133 483	-
Salg Eurest	1 181 175	-
Sum andre innbetalinger	121 314 657	-
Innbetaling av finansinntekter		
Renteinntekter	-	-
Valutagevinst (agio)	-	-
Annen finansinntekt	-	-
Sum innbetaling av finansinntekter	-	-
Sum inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet	130 599 343	9 803 752

Tabell 29: Note 1 Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet 2014.

Note 2 Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter og innbetalinger av offentlige refusjoner vedrørende lønn 2014

	201412	201312
<i>Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter</i>		
Lønninger	428 335 262	401 486 070
Arbeidsgiveravgift	61 784 276	58 082 940
Pensjonsutgifter*	-	-
Andre ytelser	5 058 368	3 160 100
Sum utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	495 177 906	462 729 110
* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.		
Offentlige refusjoner vedrørende lønn		
Sykepenges og andre refusjoner	28 522	-
Sum offentlige refusjoner vedrørende lønn	28 522	-
Antall årsverk:	466	450

Tabell: 30: Note 2 Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter og innbetalinger av offentlige refusjoner vedrørende lønn 2014.

Note 3 Utbetalt til investeringer 2014

	201412	201312
Immaterielle eiendeler og lignende	20 895 207	11 094 591
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	153 606 037	141 357 736
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Nasjonaleiendom og kulturminner	0	0
Maskiner og transportmidler	62 789	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	34 314 243	30 096 320
Andre utgiftsførte investeringer	273 253	0
Sum utbetalt til investeringer	209 151 529	182 548 647
(*) Spesifiseres ytterligere dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet		

Tabell 31: Note 3 Utbetalt til investeringer 2014.

Kostnadsførte investeringer vises i samsvar med kostnadsføring på post for større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

Note 4 Andre utbetalinger til drift og utbetaling av finansutgifter 2014

	201412	201312
<i>Andre utbetalinger til drift</i>		
Husleie	22 702 698	15 240 937
Vedlikehold egne bygg og anlegg	17 059 285	16 005 153
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	-	-
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	29 709 289	28 903 862
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	2 551 329	-
Mindre utstyrsanskaffelser	9 463 596	6 849 968
Leie av maskiner, inventar og lignende	15 084 739	-
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	55 092 504	71 468 070
Reiser og diett	56 731 782	57 806 945
Øvrige driftsutgifter	80 250 910	62 962 575
Sum andre utbetalinger til drift	288 646 130	259 237 510
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	254 056	198 681
Agiotap	-	-
Andre finansutgifter	-	-
Sum utbetaling av finansutgifter	254 056	198 681
(*) Bør spesifiseres ytterligere dersom det er vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet		

Tabell 32: Note 4: Andre utbetalinger til drift og utbetaling av finansutgifter 2014.

Note 5 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten 2014

	201412	201312
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0

Tabell 33: Note 5 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten 2014.

Note 6 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten 2014

	201412	201312
Reisestøtte minininget og 2050 - kommuner	1 227 641	-
Reisestøtte minininget og 2050 - fylkeskommuner	1 056 638	-
Andre tilskudd	181 471 415	172 631 968
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	183 755 694	172 631 968

Tabell 34: Note 6 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten 2014.

Note 7 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen 2015
Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	201412	201412	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler*	-4 450	-4 450	0
Sum	-4 450	-4 450	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	773 498	0	773 498
Andre fordringer	1 067 601	1 036 867	30 734
Kasse og bank	45 000	45 000	0
Sum	1 886 098	1 081 867	804 231
Kortsiktig gjeld			
Kortsiktige lån, obligasjonslån og gjeld til finansinstitusjoner		-1 598	1 598
Leverandørgjeld	-143 218		-143 218
Skyldig skattetrekk	-21 882 044	-21 882 044	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-643 044	-642 044	-1 000
Sum	-22 668 306	-22 525 686	-142 620
Langsiktige forpliktelser			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Sum	-20 786 658	-21 448 269	661 611

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 7 B

Tabell 35: Note 7 del A, Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

